

Billum Vognmandsforretning ApS
Vesterhavsvej 30
6852 Billum
CVR-nr.: 10382335

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Frederik Vad
E-mail: fv@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29 20 19 41
Dato: 30-04-2025
Sagsnr.: 23/43278
ID-nr. (RIT): 573-036

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand, sten, og grus gældende til den 30. april 2035 på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h
Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	3
1.1	Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding	3
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	5
2	Sagens baggrund	5
2.1	Ansøgningens indhold	5
2.2	Beskrivelse	6
3	Vilkår.....	7
3.1	Omfang af retten til at indvinde	7
3.2	Drift.....	8
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	10
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	12
3.5	Efterbehandling m.m.....	12
4	Generelle bestemmelser	14
4.1	Tilsyn.....	14
4.2	Tinglysning af efterbehandlingsvilkår.....	14
4.3	Arkæologi.....	15
4.4	Råstofafgift	15
4.5	Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.....	15
4.6	Indberetning af indvunden mængde.....	15
4.7	Indberetning til GEUS	15
4.8	Tilførsel af jord.....	16
4.9	Miljølovgivning i øvrigt	16
4.10	Forsyningsledninger	16
5	Sikkerhedsstillelse	16
6	Ansøgningsprocessen	17
6.1	Myndighedshøring.....	17
6.2	Miljøvurderingsloven.....	19
6.3	Partshøring	19
7	Regionens vurdering af sagen	29
7.1	Lovgrundlag	29
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	30

8	Klagevejledning og underretning	45
8.1	Klagevejledning.....	45
8.2	Underretning om afgørelsen	45
9	Bilag	47
	Bilag 1. Oversigtskort	48
	Bilag 2. Graveplan og efterbehandlingsplan.....	52
	Bilag 3. Beplantningsplan.....	61
	Bilag 4. Screeningsafgørelse inkl. skema	65
	Bilag 5. Fredskovsdispensation	113
	Bilag 6. Udtalelse fra Ribe Stift.....	122

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har regionen vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter)
- indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- naturbeskyttelsesloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

- I forbindelse med den tidligere råstoftilladelse fra 2013 er der givet tilladelse til rydning af skov og plantning af fredskov. Styrelsen har den 15. august 2024 oplyst, at der kræves en skovtilladelse, da den tidligere skovtilladelse er udløbet. Den 30. april 2025 har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø meddelt dispensation efter skovloven, som er vedlagt i bilag 5.

1.1 Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 350.000 m³ sand, sten, og grus årligt på 24,9 ha af matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. Se oversigtskort herunder:

Figur 1. Oversigtskort over indvindingsarealet inkl. adgangsvejen.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Regionen skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Afsættelse af indvindingsarealet. Jf. vilkår nr. 3 skal grænsen for det område, der må graves i, sættes af i marken efter nærmere aftale med regionen.
- Overkørselstilladelse. Der skal foreliggende en gældende overkørselstilladelse fra Varde kommune.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Svend Erik Skov ApS som ejer af matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Billum Vognmandsforretning ApS har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 350.000 m³ sand, sten, og grus samt tilførsel og knusning af 20.000 m³ sømaterialer på 24,9 ha af matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune ejet af Svend Erik Skov ApS.
- Der forventes at indvinde til 18 meter under terræn og minimum 1 meter over grundvandsspejlet.
- Indvindingen forventes påbegyndt i løbet af efteråret 2024.
- De ønskede driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg er fra kl. 07:00 til kl. 18:00 mandag til fredag, og fra kl. 07:00 til 14:00 op til 3 lørdage om året. Dertil ønskes der driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område fra kl. 06:00 til 18:00 mandag til fredag, og fra kl. 07:00 til 14:00 op til 3 lørdage om året. Der ønskes ikke nogen former for drift på søndage eller danske helligdage.
- Råstofferne påtænkes anvendt til grus og sandfyld, bundsikringsmateriale, og stabilgrus.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 1 stk. hydraulisk gravemaskine, 1 stk. dumper, 1 stk. stenknuser, 1 stk. vandvogn, 2 stk. gummiged, 2 stk. tørsorteringsanlæg, og der forventes et årligt forbrug af 700 liter hydraulikolie og 150.000 liter diesel.
- Der ønskes adgang til råstofgraven ad eksisterende adgangsvej i den nordvestlige del af projektarealet via Ringkøbingvej.
- Der vil ikke indvindes vand til råstofindvindingen, men til at nedbringe støvgener vil der benyttes en vandvogn til vanding af bunker med materiale samt veje. Vandet hentes i en skurvogn på projektarealet, eller ved en nærtliggende adresse, som indvinder råder over. Mængden af vand forventes at være beskeden.

- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven bortskaffes enten ved afhentning (Marius Pedersen), eller afleveres på genbrugsplads. Jernsold fra sorteringsanlæg afleveres ved skrothandler Frank Jensen.
- Området efterbehandles til natur med paddehuller og fredskov.

2.2 Beskrivelse

Billum Vognmandsforretning ApS har søgt om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten, og grus samt tilkørsel af sømaterialer på matr. nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. Projektarealet ligger ca. 800 meter nord for byen Varde, 1,7 km sydøst for Tinghøj, og ca. 3 km vest for Tange. Området omkring projektarealet er i høj grad præget af marker i drift, levende hegn, samt pletvis skov.

Projektarealet dækker over et graveområde, som blev udlagt i 2008. I 2011 ansøgte NCC om erhvervsmæssig råstofindvinding, og der blev givet en råstoftilladelse i 2013. I 2016 startede projektet, og i 2018 ansøgte NCC om tilkørsel af sømaterialer til opblanding med råstofferne fra projektarealet. I 2021 overtog Billum Vognmandsforretning ApS råstofgraven fra NCC. Ansøgningen er derfor en fortsættelse af råstofindvindingen på projektarealet.

Der søges om en 10-årig tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på et 24,9 ha stort areal med en forventelig årlig indvinding på op til 350.000 m³ sand, sten, og grus. Dertil søges der om at tilkøre op til 20.000 m³ sømaterialer til knusning og sammenblanding med råstofferne. Der søges om at indvinde ned til ca. 1 meter over højeste grundvandsspejl, som svarer til 18 meter und terræn (kote 15). Råstofferne er påtænkt at bruge som grus og sandfyld, bundsikringsmateriale, og stabilgrus.

Der søges samtidigt til at benytte den etablerede adgangsvej i den nordvestlige del af projektarealet med tilkørsel til Ringkøbingvej.

De ansøgte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg er mandag til fredag fra kl. 07:00 til kl. 18:00, samt op til 3 lørdage fra kl. 07:00 til 14:00. De ansøgte driftstider for udlevering og læsning herunder kørsel inden for virksomhedens område er mandag til fredag fra kl. 06:00 til kl. 18:00, samt op til 3 lørdage fra kl. 07:00 til kl. 14:00. Der ansøges ikke om nogen former for drift på søndage eller danske helligdage.

Af maskinel søges der om at benytte 1 stk. hydraulisk gravemaskine, 1 stk. dumper, 1 stk. stenknuser, 1 stk. vandvogn, 2 stk. gummiged, 2 stk. tørsorteringsanlæg, og der forventes et årligt forbrug af 700 liter hydraulikolie og 150.000 liter diesel.

Projektarealet ligger uden for OSD, men ligger i et OD og NFI område. Dertil er der langs den vestlige grænse af projektarealet på omkring 4,7 ha, som ligger i indvindingsopland til Lerpøt Vandværk.

Inden for en radius af 10 km fra projektarealet findes to Natura-2000 områder. Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde (nr. N88) ligger ca. 1,5 km syd, sydøst for projektarealet, og Vadehavet (nr. N89) ligger ca. 3,3 km syd, sydvest for projektarealet.

Der er ikke registreret arter opført på Habitatdirektivets bilag IV på projektarealet. I området omkring Varde by er der registreret en del forskellige bilag IV arter, men ingen af dem vurderes at benytte projektarealet eller Bastrup plantage som yngle- og rasteområde.

Der er registreret flere forekomster af rødlistearter på projektarealet. Fire fuglearter vurderes at være relevante, og alle fire fuglearter er juridisk beskyttet. En rødlistet svampeart vurderes at være relevant, men denne er hverken internationalt eller nationalt beskyttet.

Der er ikke registreret beskyttet natur eller fredede områder på projektarealet. Nærmeste fredede natur, en §3 beskyttet eng, findes ca. 330 meter nord for projektarealet, og nærmeste kirke er Sankt Jacobi Kirke ca. 3 km sydvest for projektarealet.

Efterbehandling af området vil ske til natur med bl.a. fredskov og lavvandede paddehuller.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang af retten til at indvinde

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Projektet skal holdes inden for det indtegnede område, som fremgår af bilag 1.
3. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med regionen. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
4. Der må indvindes ned til 2 meter over højeste grundvandsspejl.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
6. Regionen skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.

7. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til en hver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.
8. Der må årligt indvindes 350.000 m³ sand, grus og sten.
9. Der må årligt tilkøres 20.000 m³ sømaterialer til råstofgraven.
10. Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
11. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 stk. hydraulisk gravemaskine, 1 stk. dumper, 1 stk. stenknuser, 1 stk. vandvogn, 2 stk. gummiged, 2 stk. tørsorteringsanlæg. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.

3.2 Drift

12. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: Fra kl. 07:00 til kl. 18:00 mandag til fredag, samt op til 3 lørdage om året fra kl. 07:00 til kl. 14:00.
- b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: Fra kl. 06:00 til kl. 18:00 mandag til fredag, samt op til 3 lørdage om året fra kl. 07:00 til kl. 14:00.
- c. Der må ikke være nogen former for drift i råstofgraven på søndage eller danske helligdage samt juleaftensdag.
- d. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen.
 - i. Fraviges de generelle åbningstider skal grænseværdier for støj fortsat overholdes jf. nedenstående støjskema.
13. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55 dB (A)
Lørdag	07.00 – 14.00	
Mandag – fredag	18.00 – 22.00	45 dB (A)
Lørdag	14.00-22.00	
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	22.00 – 07.00	40 dB (A)
Lørdag	22.00 – 07.00	
Søn- og helligdage	22.00 – 07.00	

Tabel 1. Tabellen viser støjniveauet for de bestemte tidsperiode i løbet af dagen.

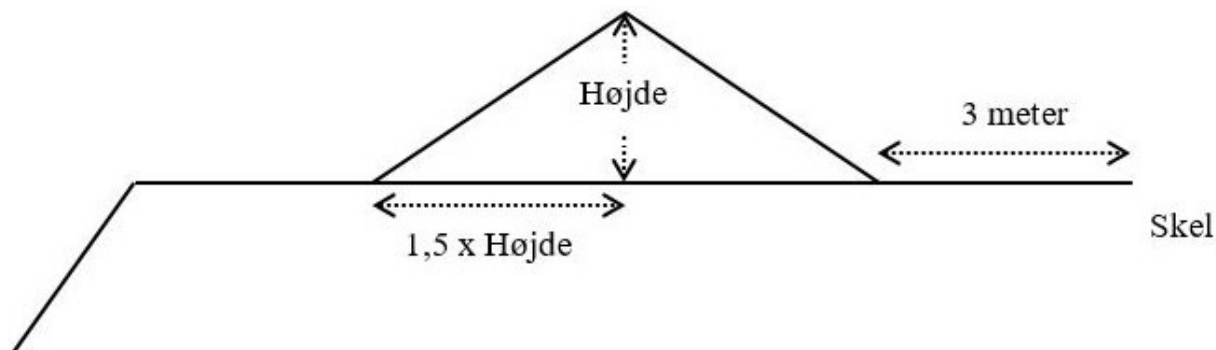
Grænseværdien er gældende i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land. Grænseværdien (fx 45/40/35 dB(A)) er gældende overalt i områder til støjfølsom arealanvendelse.

Det maksimale støjniveau L_{pAmax} må i alle dage i tiden fra kl. 22.00 til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og dokumentere, at grænseværdierne overholdes ved en efterfølgende kontrolmåling/-beregning udført af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

14. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkluder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
15. Støjtælmålingerne for områdetype 3 – *Blandet bolig og erhvervsbebyggelse, centerområde* i Miljøstyrelsens støjvejledning, angivet i skemaet i vilkår nr. 13, kan undtagelsesvis fraviges i anlægs- og etableringsfasen, hvor overjorden afrømmes, træer fældes, eller hvis der skal opføres en støjvold mv.
16. Etableringen af støjvolde mv. skal ske i en med regionen nærmere aftalt periode. Naboerne skal informeres om denne etablering mindst 14 dage forinden opstart.
17. Hvis der skal etableres støjvolde, skal etableringen følge principskiten herunder:

Figur 2. Principskitse for etablering af en støjvold med hældning 1:1,5.

18. For støjvoldene gælder:

- Støjvoldens fod må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
- Støjvoldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
- Støjvolden(e) skal have en minimumshøjde på ca. 3 meter.
- Støjvolden(e) skal blive liggende i hele indvindingsperioden medmindre der foreligger skriftlig accept fra regionen, og må ikke efter indvindingsens ophør fjernes uden skriftlig accept fra regionen.

19. For øvrige oplag (f.eks. jorddepoter, jordvolde og oplag af muld) samt oplag af råstoffer gælder:

- at disse ikke må placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, naboskel eller levende hegn.
- at disse skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.
- at hældningen på oplagene ikke må udgøre en risiko for nedskridning.
- at disse maksimalt må have en højde på 3 meter over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.

20. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).

3.3 Adgangsforhold og afstande

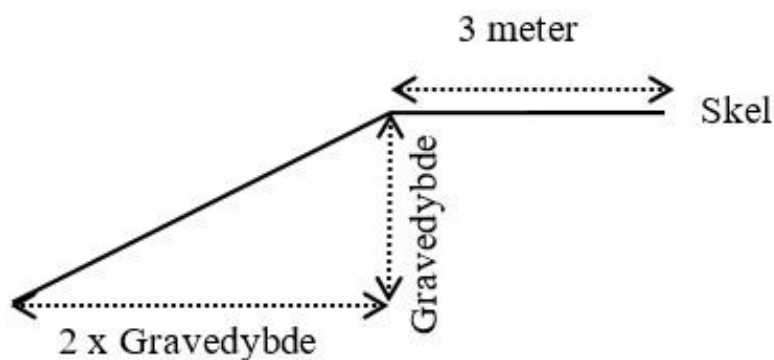
Vilkår efter råstofloven

- Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for, at der deponeres affald eller for dieselslyveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.

22. Adgangsvejens hældning skal være således, at der ikke ledes vand og materialer fra adgangsvejen ud på offentlig vej.
23. Adgangsvejen skal renholdes, for at undgå, at der trækkes materialer ud på offentlig vej.

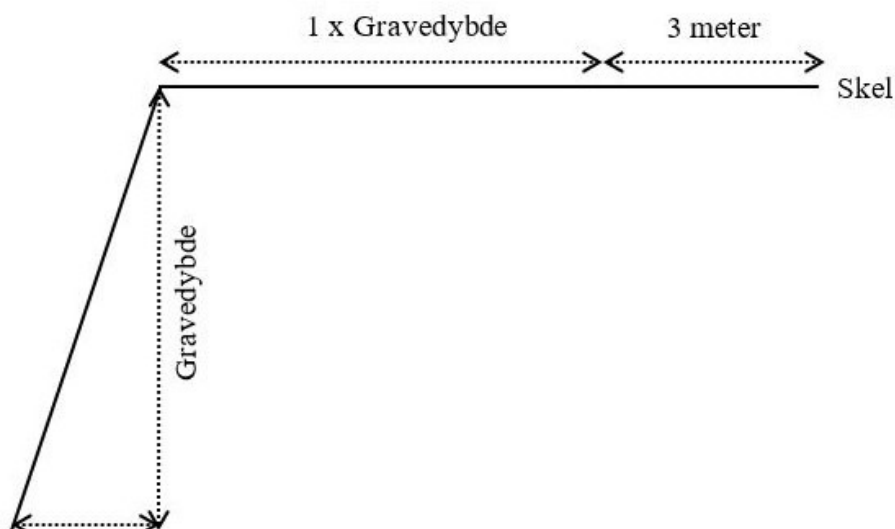
Graveafstande og begrænsninger

24. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt eller privatfælles vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:2, jf. følgende principskitse:

Figur 3. Principskitse for skråningsanlæg 1:2, hvor afstanden til skel er 3 meter.

25. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejer(ne) og godkendt skriftligt af regionen. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:1,5.
26. Hvis der graves stejlere end vilkår 24 og 25, skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. principskitsen herunder:

Figur 4. Principskitse for stejl gravning.

27. Der må ikke graves nærmere end minimum 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:1,5.
28. Tilladt maksimal gravedybde på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde kommune er 2 meter over højeste grundvandsstand uanset årstidsvariationer under forudsætning af, at skråningsanlæg ikke overskrides, hvilket svarer til ca. 17 meter under terræn. Højeste grundvandsspejl forventes at være i kote 13-14. Bunden af råstofgraven må derfor maksimalt være i kote 16.
29. Gravningen må på intet tidspunkt give risiko for nedskridning.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

30. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
31. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.

Tankning og spild

32. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
33. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
34. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
35. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

36. Der må ikke opbevares affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, i grusgraven.

3.5 Efterbehandling m.m.

Vilkår efter råstofloven

37. Efter endt gravning skal der efterbehandles til natur med fredskov, lysåbne partier, syd- og vestvendte skrænter uden beplantning, og lavvandede paddehuller, efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 2 og 3. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
38. Efterbehandlingen skal udføres jf. planen i bilag 2 og 3.
39. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
40. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal regionen underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
41. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
42. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigelsen omgående.
43. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
44. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan regionen på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.
45. Der må ikke gødskes eller anvendes pesticider på projektarealet.
46. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Regionen kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af regionen.

Vilkår efter skovloven

I forbindelse med den tidligere råstoftilladelse fra 2013 er der givet tilladelse til rydning af skov og plantning af fredskov. Miljøstyrelsen har den 15. august 2024 oplyst, at der kræves en skovtilladelse, da den tidligere skovtilladelse er udløbet. Den 30. april 2025 har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø meddelt dispensation efter skovloven, som er vedlagt i bilag 5. For en god ordens skyld oplystes dispensationens vilkår herunder:

- Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmateriale fremsendt af Region Syddanmark den 13. december 2024. Dog skal reetablering til skov og natur følge tilplantningsplan fremsendt af Skovdyrkerne den 7. januar 2025.
- Dispensationen er midlertidig og gælder i en 10-årig periode, som følger tilladelsesperioden for råstoftilladelsen. Reetablering af arealet skal være afsluttet ved udløb af råstoftilladelsen og i overensstemmelse med gældende grave- og efterbehandlingsplan, jf. Region Syddanmarks endelige gravetilladelse.
- For at sikre bevarelse af ydre skovbryn og adgangsvej til skovens drift på arealer uden for graveområdet, skal graveområdet i den vestlige kant og i det sydøstlige hjørne reduceres, så der efterlades et skovbælte ud mod de tilstødende marker med en bredde på mindst 25 meter.
- Erstatningsskoven beregnes af 21,2 ha og der udlægges 200 % erstatningsskov svarende til i alt 42,4 ha. Der er ved tidligere tilladelse af 27. juni 2014 stillet erstatningsskov på 21,8 ha og der resterer derfor 20,6 ha erstatningsskov.
- Arealet til råstofindvinding kan godkendes til udlæg af erstatningsskov med op til 21,2 ha.
- Der skal påføres muld på den del af erstatningsskoven, der etableres i den færdiggravede råstofgrav, og som ifølge tilplantningsplanen skal tilplantes med skov, så arealet er egnet til trævækst, der vil kunne opfylde skovlovens § 8, nr. 1, om højstammet skov.
- Der stilles sikkerhed for tilplantning af 20,6 ha i form af en bankgaranti på kr. 824.000 (svarende 40.000 kr./ha). Der foreligger ved styrelsen en garanti af 17. marts 2021 på kr. 824.000, denne garanti videreføres. Garantibeløb kan frigives i takt med at erstatningsskoven er etableret, og kan godkendes som værende i god vækst af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

4.1 Tilsyn

Regionen er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Regionen kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Regionen kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

4.2 Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser regionen vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med regionen som påtaleberettiget.

Ejer skal efter loven betale for tinglysningen. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af regionen, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 45 og 46 blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

4.3 Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til ArkVest – Arkæologi Vestjylland. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til ArkVest – Arkæologi Vestjylland og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

4.4 Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

4.5 Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette regionen.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til regionen, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilfaldelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og regionen kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

4.6 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til regionen om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Regioner videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

4.7 Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

4.8 Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

4.9 Miljølovgivning i øvrigt

Gældende miljøregler vedr. tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) er også gældende i råstofgrave. Gældende miljøregler vedrørende miljøfremmede stoffer samt bortskaffelse af husholdningsaffald/afbrænding gælder ligeledes i råstofgrave.

Gældende miljøregler vedr. opbevaring, deponering og bortskaffelse af affald gælder også i råstofgraven. Bortskaffelse af affald skal derfor ske i henhold til gældende affaldsregulativer for Varde Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.

4.10 Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Billum Vognmandsforretning ApS skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune på kr. 1.500.000 indeks 137,09 2024K4.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på 125.000 kr. pr (åben) hektar for natur inkl. paddehuller.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til regionen, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 12 ha og kan reguleres, når regionen skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af regionen, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden den 26. januar 2024 til den 18. april 2024 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Høringsperioden har efter anmodning af Varde Kommune været udskudt fra den oprindelige frist, den 23. februar 2024, til den 18. april 2024, da kommunens høringssvar har været politisk behandlet af kommunens politiske udvalg for Plan og Teknik den 17. april 2024. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Varde kommune
- ArkVest – Arkæologi Vestjylland
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Vejdirektoratet
- Ribe Stift
- Energinet Gas
- Energinet El
- Miljøstyrelsen
- Naturstyrelsen

Der indkom tre høringssvar, hvoraf essensen er anført i nedenstående tabel:

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Varde kommune	Varde kommune er generelt af den holdning, at der skal fastholdes i alle vilkår til sikring af grundvandet fra den tidligere råstoftilladelse og efterbehandlingsplan; som fx er en maksimal gravedybde til 5 meter over grundvandspejl, vilkår om monitoring, vilkår mod oplagring af miljøskadelige stoffer, vilkår mod anvendelse af gødning og pesticider, genetablering til naturformål uden anvendelse af større mængder næringsrig muldjord samt krav om en til hver en tid aktualiseret beredskabsplan for tilfælde af forureningsulykker.	Regionen vurderer, at projektet i sig selv ikke udgør en risiko for forurening af grundvandet. Dette bakkes yderligere op af resultatet af monitoringsprogrammet fra den tidligere råstoftilladelse fra 2013. Indvinder har ansøgt om gravedybde til 1 meter over grundvandspejlet. Regionen vurderer, at det er tilstrækkeligt at fastsætte vilkår om, at gravedybden minimum

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
		må være til 1 meter over højeste grundvandsspejl, da dette også vil sikre en mere optimal indvinding af råstofressourcen. Regionen vurderer dog også, at der skal passes på områdets grundvand. Grundet områdets geologi fastsættes vilkår nr. 46 om ingen brug af gødsning og pesticider, og vilkår fastsat i afsnit 3.4 om forurening og miljøskadelige stoffer. Ifølge efterbehandlingsplanen vil der bruges muldjord til dele af efterbehandlingen. Muldjorden skal sikre, at beplantningen af fredskov/skov får bedst mulige vilkår. Det forventes, at muldjorden fra arealet genanvendes til efterbehandlingen. Der vil derfor ikke tilføres yderligere muldjord til arealet. Regionen vurderer ikke, at en beredskabsplan er nødvendig, da råstofindvinding i sig selv ikke udgør en særlig risiko for forureningsulykker.
Ribe Stift	Sankt Jacobi Kirke ligger ca. 3 km sydvest for projektområdet. Projektområdet ligger udenfor Sankt Jacobi Kirkes kirkebyggelinjer og kirkeomgivelser. Ribe Stiftsøvrigheden vurderer, at kirken ligger i god afstand til projektområdet, og dens landskabelige og/eller bymæssige kontekst gør, at ind- og udsigten til kirken ikke vil blive generet af råstofindvindingen. Stiftsøvrigheden har ikke yderligere bemærkninger til indsendte materiale.	Regionen noterer Stiftsøvrighedens vurderinger.
Vejdirektoratet	Vejdirektoratet skal bemærke, at der på matr.nr. 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder er tinglyst vejbyggelinjer langs Østre Ringvej (statsvej 333). Den tinglyste vejbyggelinje skal respekteres, og der må således ikke foretages indvinding, oplag eller lignende indenfor vejbyggelinjerne uden særskilt tilladelse fra Vejdirektoratet. Vejdirektoratet har noteret, at ansøgningen om råstofindvinding alene berører en del af matr.nr. 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder. En del der ikke berøres af vejbyggelinjen ifølge afgrænsningen i ansøgningen	Regionen noterer Vejdirektoratets vurdering.

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
	På den baggrund har Vejdirektoratet ingen bemærkninger til den ansøgte råstofindvinding, idet vi vurderer, at der ikke er nogen statslige vejinteresser forbundet med den ansøgte råstofindvinding.	

Tabel 2. Tabel over indkomne høringssvar til myndighedshøringen, og regionens bemærkninger til hvert høringssvar.

6.2 Miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder, at regionen har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Regionen har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervs-mæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Regionens screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 4.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden den 17. maj 2024 til den 14. juni 2024. Der er indkommet høringssvar i perioden fra Varde kommune, Ribe Stift, og ArkVest – Arkæologi Vestjylland. Høringssvarende er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 1. juli 2024 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 29. juli 2024.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Regionen har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har regionens udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Varde Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Hvem	Grund til partsstatus	Kontaktadresse
Billum Vognmandsforretning ApS	Indvinder	Info@billumvognmand.dk
Lodsejere af matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune	Matrikler på projektarealet	

Hvem	Grund til partsstatus	Kontaktadresse
<u>Lodsejere af matr.nr.:</u> 1au, 1bp, 1e, 1g, 1z, 3a, 3g, 3i, 3k, og 4i Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune 48f, 48g, 79d, 94c, 108b, 109a, 114d, 116b, 116e, 147a, og 149b Varde Markjorder i Varde Kommune	Omboende	Digital post
<u>Beboere over 18 år på matr.nr.:</u> 1e, 3i, 4i, og 147a Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune 149b Varde Markjorder i Varde Kommune	Omboende	Digital post
<u>Virksomheder på matr.nr.:</u> 1e, 3a, og 4i Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune 79d, 94c, og 149b Varde Markjorder i Varde Kommune	Omboende	Digital post
Varde Kommune	Myndighed	chsc@varde.dk ; vardekommune@varde.dk
ArkVest – Arkæologi Vestjylland	Myndighed	post@arkvest.dk
Slots- og Kulturstyrelsen	Myndighed	post@slks.dk
Vejdirektoratet	Myndighed	hoeringer@vd.dk
Ribe Stift	Myndighed	kmrib@km.dk
Energinet El	Myndighed	3.parter@energinet.dk
Miljøstyrelsen	Myndighed	mst@mst.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø	Myndighed	mail@sgav.dk ; krkab@sgav.dk
Naturstyrelsen	Myndighed	nst@nst.dk
Lerpøt Vandværk	Myndighed	post@dinforsyning.dk

Tabel 3. Tabellen viser parterne i sagen.

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringsperioden forløb fra d. 20. februar 2025 til d. 20. marts 2025. Der indkom høringssvar fra ArkVest – Arkæologi Vestjylland, Ribe Stift, lodsejere af matr.nr. 48f og 79d Varde Markjorder, DIN Forsyning, og Varde kommune. Høringssvarene samt regionens bemærkninger hertil er gengivet i nedenstående tabel.:

Hvem	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
ArkVest – Arkæologi Vestjylland	Arkæologi Vestjylland har med tilfredshed bemærket, at hensynet til arkæologiske interesser er indskrevet i udkast til til-ladelsen, dels under Arkæologi generelt s. 16 og under partshøringens s. 30, hvor det fremgår at ArkVest anbefaler systematiske forundersøgelser af nye arealer. Vi har ikke yderligere til høringen.	Regionen tager høringssvaret til efterretning.
Ribe Stift	Sankt Jacobi Kirke er beliggende ca. 3,1 km sydvest for projektområdet. Projektområdet ligger uden for kirkebeskyttelseslinjen samt de kirkenære omgivelser omkring Sankt Jacobi Kirke.	Regionen tager høringssvaret til efterretning.

	Ribe Stiftsøvrigheden vurderer, at afstanden mellem kirken og projektområdet er så betydelig, at planen ikke vil have nogen påvirkning på kirken. Stiftsøvrigheden har derfor ingen bemærkninger til udkastet.	
Lodsejer af matr.nr. 79d Varde Markjorder	<u>Vedr. ind og udkørsel på grusvej til Ringkøbingvej</u> Der er en del støj på grusvejen, hvor vi kunne ønske at adgangsvejen vejen fra cykelsti og til etape 1 bliver asfalteret det meste af vejen. Det er mange lastbiler hver dag der skal køre derop, og farten er også høj, hvilket støjer mere. Det vil også lempe alt det grus og sand, der bliver trukket ud på cykelstien og Ringkøbingvej. Når det er meget tørt, støver det også meget. Vi er selv bruger af cykelstien hver dag. Der har været aktivitet kl. 5 om morgenen på grusvejen. Hajtænder ud til cykelsti er slidt af. <u>Vedr. reetablering</u> Vi kan læse os frem til, at der skal reetableres på hver side af adgangsvejen for hver afsluttet etape. Man må så formode at etape 1 er færdig, og man starter reetablering? Eller hvordan. Udkørsel af træ vil foregå via adgangsvejen?	Regionen bemærker, at det er Varde kommune, der myndighed på vejområdet. En tilladelse efter råstofloven kan derfor ikke omfatte vilkår efter vejloven. Dertil er en tilladelse efter vejloven ikke en del af samordningspligten, jf. gældende administrationscirkulære (CIR1H nr. 9418 af 23/06/2014 om <i>regionrådenes behandling af ansøgninger om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding og af anmeldelse om ikke-erhvervsmæssig råstofindvinding</i>), hvorfor en tilladelse efter råstofloven godt kan meddeles uden en tilladelse efter vejloven. Regionen vil informere Varde kommune angående asfaltering af det meste af vejen samt nedslidning af hajtænder. Regionen takker for oplysningerne ang. støv- og aktivitetsforholdene, og følger op på disse med indvinder, Billum Vognmandsforretning ApS. Efterbehandlingen af området skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt (jf. vilkår 40). Af praktiske årsager kan det være, at indvinder venter med at plante træerne til råstofindvinding af området er færdiggjort. Det forventes, at adgangsvejen skal benyttes til al aktivitet ifm. råstofindvindingen herunder udkørsel af træ. Da Varde kommune er myndighed på vejområdet, vil regionen informere kommunen om de aktuelle forhold.
DIN Forsyning	DIN Forsyning har grundlæggende den samme holdning til grusgravning i Bastrup Plantage, som vi tidligere har redegjort for. Som bekendt er graveområdet beliggende opstrøms DIN Forsynings borer, hvorfra der indvindes vand til Lerpøt Vandværk. DIN Forsyning vil dog ikke modsætte sig fortsat grusgravning i områ-	Som DIN Forsyning nævner i høringssvaret, har regionen vurderet, at råstofindvinding i sig selv ikke udgøre en risiko for forurening af grundvandet. På den baggrund vurderer regionen også, at råstofloven ikke giver hjemmel til at pådutte indvinder at udføre monitoringsarbejde af grundvandet. Dertil vurderer regionen, at der ikke er noget fagligt i denne sag, som gør, at en beredskabs-

	det, men bifalder ikke, at Region Syddanmark indskrænker vilkår i den ny gravetilladelse i forhold til den tidligere tilladelse: • Monitoring af grundvandet for påvirkning med nitrat og oliekomponenter skal ikke foretages, hvilket begrundes med, at tidligere monitoring ikke har vist påvirkning med disse komponenter under de hidtidige graveaktiviteter i området. Der er dog, så vidt vi er informeret, ikke tale om en egentlig monitoring, men derimod kun 2 prøvetagningsrunder foretaget i hhv. 2014 og 2018. Resultaterne af en enkelt eller flere prøvetagninger er ikke ensbetydende med, at der ikke i forbindelse med de fortsatte graveaktiviteter kan ske uheld eller spild med olieprodukter, som kan påvirke grundvandet. • DIN Forsyning ønsker som udgangspunkt, at der fremadrettet monitoreres for påvirkning af grundvandet i henhold til det tidligere analyseprogram. Boringerne er etableret af DIN Forsyning, og har været anvendt i undersøgelser og monitoring af grundvandsressourcen. Senest er boring 121.1145 anvendt af NCC til vask af grus m.v. Eftersom Billum Vognmandsforretning på egen foranledning har bortgravet/ødelagt boring 121.1145, kan denne selvsagt ikke mere anvendes til monitoring eller andre formål. Det vil dog stadig være muligt at benytte boringerne 121.1147, 121.1161 og 121.1163, hvis disse tilrettes gravearbejdet, og ikke bortgraves. Såfremt boringerne ikke kan bevares af hensyn til gravearbejdet, kan DIN Forsyning acceptere, at disse sløjfes efter forskrifterne, såfremt Billum Vognmandsforretning afholder udgifterne forbundet hermed. DIN Forsyning har inden opstarten af NCC's råstofindvinding stillet til boringerne til rådighed, således at NCC	plan er en nødvendighed. Regionen anerkender områdets manglende beskyttende geologiske lag, hvorfor der er fastsat overordnede vilkår i henhold til forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv. (se kapitel 3.4). Der står bl.a. i vilkår nr. 31, at: <i>"Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelser eller beskadigelse af vandforsyningen i området."</i> Samt vilkår nr. 35: <i>"Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112)."</i> Dertil vil Regionen bemærke, at anden lovgivning til enhver tid er gældende. Regionen tager bemærkningerne om boringerne videre til indvinder. Samtidigt skal boringer, der er bortgravet, afsluttes ordentligt efter forskrifterne. Da råstofindvinding i sig selv ikke udgøre en risiko for forurening af grundvand, og da der i råstoftilladelsen er stillet vilkår mod forebyggelse af forurening, vurderer regionen, at der ikke er behov for at stille krav om, at der skal holdes 5 meters afstand til højeste grundvandsstand. Dog anerkender regionen, at grundet seneste års vejrforhold med megen regn, skal der tages højde for en potentielt stigende grundvandsstand. Regionen vurderer, at 2 meters afstand til højeste grundvandsstand vil være tilstrækkeligt for at sikre, at der ikke graves under grundvandsspejlet, og at der ikke skabes direkte kontakt mellem grundvandet og råstofindvindingen. Vilkår nr. 4 er derfor ændret fra 1 meter over højeste grundvandsspejl til 2 meter over højeste grundvandsspejl. Regionen er tilsynspligtig i alle regionens råstofgrave, og tilsynene er fysiske, medmindre
--	---	--

	kunne undgå at etablere 2 nye monitoringsboringer, som der er stillet vilkår om i råstoftilladelsen fra 2013. • Den nye tilladelse angiver en tilladt gravedybde på ca. 18 m u.t. og min. 1 m over grundvandsspejlet, hvorimod den tidligere tilladelse angav en dybde på min. 5 m over grundvandspejlet. Alt andet lige betyder dette, at et evt. spild eller udsivning af uønskede stoffer i udgravningen vil kunne transporteres hurtigere til grundvandet, og dermed øge risikoen for påvirkning af dette. • Der er i den nye tilladelse intet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan. Regionen vurderer ikke, at en beredskabsplan er nødvendig, da "råstofindvinding i sig selv ikke udgør en særlig risiko for forureningsulykker". DIN Forsyning mener dog, at en meget simpel beredskabsplan i stil med, hvad er indeholdt i den tidligere tilladelse vil være ønskelig. • Tilsynspligten ligger hos Region Syddanmark, men der fremgår ikke noget om tilsynenes omfang og frekvens. Er der tale om fysiske tilsyn? DIN Forsyning foretog i februar 2024 besigtigelse af vores boringer i Bastrup plantage, og kunne konstatere, at boring 121.1145 ikke fandtes mere. Billum Vognmandsforretning havde forsætligt bortgravet boringen uden at rette henvendelse til DIN Forsyning. Boringen er d.d. ikke sløjfet efter de lovgivningsmæssige forskrifter. Nærmere beskrivelse af fremtidige tilsyn jf. er ønskelig.	der er tale om en opfølgning af mindre karakter.
Lodsejere af matr.nr. 48f Varde Markjorder	Vi henvender os som ejere af ejendommen Frisvadvej 91, Varde, der er nærmeste nabo til indvindingsområdet, og derudover har vores ejendom fælles skel med området. Da udvidelse af indvindingsområde har retning mod vores ejendom, må man antag, at vi derudover bliver den nabo, som bliver mest berørt af evt. lydgener fra arbejdet i den planlagte grusgrav.	Regionen bemærker, at jf. fredskovsdispensationens vilkår nr. 3, graveområdet skal reduceres, så der efterlades et skovbælte ud mod de tilstødende marker med en bredde på mindst 25 meter. Dette skal forstås, at der ikke må graves i de 25 meter. Dertil står der i råstoftilladelsens vilkår nr. 2, at projektet skal holdes inden for det indtegnede område (dvs. tilladte indvindingsareal). Regionen vil

	Vi har gennemgået det modtagne materiale, og det har givet anledning til følgende: I udkastet til Fredsskovsdispensation under vilkår stk. 3 konstaterer vi med tilfredshed, at der skal bevares et skovbryn på 25 meter i den vestlige kant og i det sydvestlige hjørne af det planlagte indvindingsområde. Med andre ord ud mod vores ejendom. For at undgå fortolkninger eller misforståelser vil det være hensigtsmæssigt, at det tydeligt fremgår at materialet i tilladelsen, hvorledes den planlagt støjvolden skal placeres i relation til det 25 meter brede bevarede skovbryn. Vi forudsætter at volden etableres på indersiden af det 25 meter brede bevarede skovbryn, og beder derfor om at tilladelsen suppleres med både et detaljeret kort i passende målestok samt et snit i gennem både volden og skovbrynet, som anskueliggør dette. Bygningerne, herunder beboelseshuset, på vores ejendom er, som tidligere nævnt, de nærmeste naboer til den planlagte udvidelse af indvindingsområdet. Blandt andet for at bedømme afstanden, mangler vi et kortmateriale i passende og aflæselig målestok, der viser bygningernes beliggenhed i forhold til indvindingsområdet. Sidst finder vi, at det er utidigt at rydde skov for at indvinde råstoffer. I det konkrete tilfælde kan man se, at der findes tilsvarende råstofforekomster under landbrugsjorden lige nord for dette indvindingsområde og det er derfor uforståeligt, hvorfor eksisterende skov skal fældes. Dette medfører en signifikant reduktion af Bastrup Plantage, og det er tvivlsomt, hvad værdi den resterende skov har for dyre- og plantelivet, når det resterende areal er så begrænset. Til sidst er det svært at forstå, hvordan denne tilladelse, som medfører skovrydning, spiller ind i den nylig lancerede plan for et Grøn Danmark, som har stor fokus på skovrejsning.	gerne tydeliggøre, at støjvolde skal ligge på indersiden af de 25 meters skovbryn. Bastrup plantage er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020, hvorfor det forventes, at råstofferne indvindes. Fredsskovsdispensationen sikrer derimod, at der bliver genplantet 200% af den fældede skov. Projektet vil derfor på længere sigt bidrage til et grønnere Danmark. Regionen har taget bemærkningen om manglende kortmateriale til efterretning. Der er tilføjet et nyt oversigtskort, figur nr. 10 i bilag 1, som bedre viser omkringliggende bygningers placering ift. projektarealet.
--	---	---

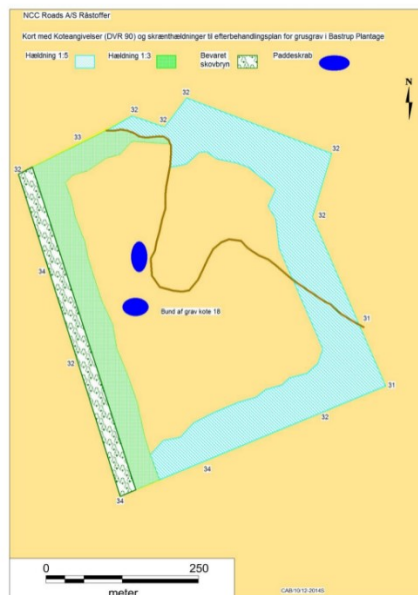
Varde kommune	Ved udfærdigelsen af råstofindvindingstilladelsen fra 2013 for Bastrup Plantage blev der i tæt samarbejde mellem Region Syddanmark (RSD), tidligere råstofindvinder NCC Roads, tidligere Varde Forsyning og Varde Kommune (VK) taget særligt hensyn til grund- og drikkevandsinteresser. Råstofområdet i Bastrup Plantage ligger opstrøms DIN Forsynings kildeplads Varde Vandværk Carolinelunden, som er en af kommunens essentielle kildefelter. Den vestligste del graveområde er desuden beliggende indenfor indvindingsoplandet til Varde Vandværk. VK har derfor den holdning, at der også skal stilles vilkår til grundvandskontrol og grundvandsbeskyttende tiltag i den fornyede indvindingstilladelse. VK har følgende bemærkninger til udkastet af en fornyet indvindingstilladelse. <u>1) Beredskabsplan:</u> VK mener, at de skal være en beredskabsplan. I udkastet af den nye tilladelse er der kun i kap. 3.4 stillet nogle vilkår til forebyggelse af forurening mv. VK mener, at de i det mindste skal være en slags action card, så folk på arbejdspladsen ved, hvem de skal kontaktes og en procedure for akut afværge af eventuelle forureninger. Ifm. tidligere tilladelse havde NCC såvel et action card for Bastrup Plantage-grusgraven plus en procedure ved olie-spild. Det er muligt at ajourføre tidligere beredskabsplan. <u>2) Gravedybde:</u> I den tidligere råstofindvindingstilladelse var den maksimale gravedybde angivet med 5 m over grundvandsspejlet. Den fornyede tilladelse lægger op til, at der kan graves ned til 1 m over grundvandsspejlet. VK er klar over, at meningen med ændringen er at kunne udnytte råstofressourcen bedst muligt. I tilfælde af en mobil forurening vil forureningskomponenter dog kunne hurtigere sive ned til grundvandet. VK kan ikke gå ind i ressourceplanlægning men anbefaler at RSD genvurderer afstanden mellem jordoverfladen og grundvandsspejlet.	Det er Region Syddanmarks vurdering, at råstofindvinding i sig selv ikke udgør en risiko for forurening af grundvandet. Der er ikke ansøgt om at benytte nogen former for produkter, som potentielt kan forurene grundvandet. Ydermere stiller regionen vilkår om forebyggelse af forurening (kapitel 3.4), og at der tinglyses vilkår om ingen gødsning eller brug af pesticider under eller efter råstofindvinding (vilkår nr. 45). På den baggrund vurderer regionen, at grundvandet er beskyttet ift. råstofindvinding og efterbehandling af området. Regionen bemærker, at en beredskabsplan vil være ønskelig, men ikke en nødvendighed for råstofindvindingen, da anden lovgivning til enhver tid er gældende. Dertil har regionen fastsat vilkår, hvis der opstår uheld såsom spild eller lækage (vilkår nr. 35). Da regionen vurderer, at råstofindvindingen med de stillede vilkår ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvandet, vurderer regionen, at det ikke er en nødvendighed at skærpe afstandskravet til 5 meter over højeste grundvandsspejl. Dog anerkender regionen, at grundet seneste års vejrforhold med megen regn, skal der tages højde for en potentielt stigende grundvandsstand. Regionen vurderer, at 2 meters afstand til højeste grundvandsstand vil være tilstrækkeligt for at sikre, at der ikke graves under grundvandsspejlet, og at der ikke skabes direkte kontakt mellem grundvandet og råstofindvindingen. Vilkår nr. 4 er derfor ændret fra 1 meter over højeste grundvandsspejl til 2 meter over højeste grundvandsspejl. Regionen tager bemærkningerne om boringerne til efterretning. Indvinder har på baggrund af høringsvar indgået samarbejde med DIN Forsyning ang. korrekt sløjfning af boringerne. Regionen vurderer ikke, at der er grundlag for at pålægge indvinder at udføre monite-
----------------------	--	---

	<u>3) Sikring eller sløjfning af boringer i og ved graveområdet:</u> DIN Forsyning har 4 vandboringer i Bastrup Plantage. Det er disse boringer, som er indgået i monitoringsprogrammet i den oprindelige gravetilladelse fra 2013. Boringerne skal om muligt bevares. Det drejer sig om følgende boringer: • DGU 121.1145 – Denne boring er en 139 m dyb monitoringsboring, som befinder sig i graveområdet. Det blev af Varde Kommune i 2024 ved tilsyn konstateret, at denne boring blev beskadiget af råstofindvinderen og skal sløjfes. Denne boring kan derfor ikke bevares og kan ikke længere kunne anvendes til monitoring. • DGU 121.1147 – Denne boring er en 37,5 m dyb afværgeboring, som befinder sig i graveområdet. Om muligt skal denne boring afkortes over fremtidigt terrænniveau og indgå i monitoringsprogrammet. • DGU 121.1161 – Denne boring er en 91 m dyb vandindvindingsboring som befinder sig ca. 50 m nordvest (opstrøms) for graveområdet. Boringen er beskyttet med betonbrønd. • DGU 121.1163 – Denne boring er en 106 m dyb monitoringsboring (pejleboring), som befinder sig ca. 20 m syd (nedstrøms) for graveområdet som vist i udkast af udkastet til gravetilladelsen. Denne boring skal helst bevares og indgå i monitoringsprogrammet. Varde Kommune er af den holdning, at der skal være vilkår i råstofindvindingstilladelsen om, at disse boringer skal bevares som funktionsdygtige. Hvis nogen af disse boringer ifølge råstofindvindingen ikke kan bevares, bør råstofindvinderen sørge for sløjfningen efter reglerne i brøndborerbekendtgørelsen. <u>4) Monitoringsprogram:</u> Varde Kommune mener, at monitoringen af grundvandskvaliteten, som blev aftalt ifm. råstofindvindingstilladelsen for Bastrup Plantage fra 2013, skal fortsætte, dvs. at der i den fornyede tilladelse skal være vilkår om et monitoringsprogram.	ring af grundvandet, da det er regionens vurdering, at råstofindvindingen ikke vil udgøre en risiko for forurening af grundvandet. Regionen bemærker, at det i ansøgningsmaterialet er anført, at der ikke søges om vandindvinding, hvorfor en tilladelse til dette ikke er relevant. Under sagsbehandling af ansøgninger om erhvervsmæssig råstofindvinding forholder regionen sig udelukkende til ansøgningsmaterialet. Råstofloven giver ikke mulighed for at forlænge en råstofstilladelse, men at der skal udarbejdes en ny råstofstilladelse. Regionens vurdering af ansøgte efterbehandlingsplaner, at den kan rummes af råstofloven. Ift. skrænthældninger har regionen fastsat en række vilkår under kapitel 3.3, som gælder både i drift og til efterbehandlingsarbejdet. Regionen vurderer ikke, at råstofloven giver hjemmel til yderligere skærper til den ansøgte efterbehandlingsplan og skrænthældninger. Regionen har taget bemærkningen angående landskabsbeskrivelse til efterretning, og afsnittet, <i>”Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan”</i> er uddybet. Regionen bemærker, at kommunen ønsker supplerende vilkår til meddelte vejstilladelse, men at fagområdet er kommunens myndighedsområde. Råstofloven giver ikke mulighed for at stille yderligere vilkår til vejstilladelsen. Regionen har derfor udeladt vejstilladelsen fra råstofstilladelsen, og har indskrevet det som forudsætning, at der skal foreliggende en gældende vejstilladelse, før råstofstilladelsen kan tages i brug. Da vejstilladelsen ikke er omfattet af samordningspligten (jf. gældende administrationscirkulære, CIR1H nr. 9418 af 23/06/2014 om <i>regionrådenes behandling af ansøgninger om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding og af anmeldelse om ikke-erhvervsmæssig råstofindvinding</i>), har regionen meddelt ansøger, at de skal søge om en ny tilladelse efter vejloven hos Varde kommune.
--	---	---

	Varde Kommune har den samme holdning som DIN Forsyning, nemlig at resultaterne af en enkelt eller flere prøvetagninger er ikke ensbetydende med, at der ikke fremtidig kan ske uheld eller spild med olieprodukter, som kan påvirke grundvandet. Kommunen foreslår, at monitoringsprogrammet skal omfatte parametrene fra monitoringsprogrammet fra 2014. Som minimum skal der monitoreres i borerne DGU 121.1147 og DGU 121.1163. Boring DGU 121.1145 kan ikke anvendes, da den er ødelagt. DGU 121.1161 er opstrøms råstofindvindingsområdet og blev tilføjet monitoringsprogrammet, da NCC ønskede at sikre sig, at en på tidspunkt eventuel konstateret grundvandsforurening også med sikkerhed stammer fra råstofindvindingsaktiviteterne og ikke fra en eventuel forurening opstrøms grusgraven. 6) Vandindvinding: I forbindelse med tidligere tilladelse til råstofindvinding i Bastrup Plantage meddelte VK i 2012 tilladelse til indvinding af grundvand (procesvand) med udløbsdato ultimo 2021. Det fremgår ikke af råstoftilladelsen, om vandindvindingen skal fortsætte. En eventuel forlængelse af vandindvindingen forudsætter tilladelse efter vandforsyningsloven fra VK. <u>Efterbehandlingsplan</u> Varde Kommune har i den tidligere tilladelse fra 2013 stillet følgende vilkår bl.a. om efterbehandling, som nu er ændret eller fjernet i det nye udkast til gravetilladelsen. <i>42. Arealerne skal efter endt indvinding inddrages til <u>blandet ekstensiv skov/fredskov med overvejende andel af løvtræer</u>. Det betyder, at terrænregulering og plantning foretages efter en plan godkendt af Naturstyrelsen og Varde Kommune.</i>	
--	---	--

43. Skrænterne skal efterlades med en varierende hældning mellem 1:3 og 1:5. Skrænternes udformning skal aftales nærmere med Naturstyrelsen og Varde Kommune.

Med følgende efterbehandlingsplan (udløbet):

Udkast til råstoftilladelse er indsendt med følgende efterbehandlingsplan helt uden hældning på (kun beplantningsplan fra skovlovstilladelsen 2014).

	Hvad er begrundelsen for at vilkårene for efterbehandling er ændret? Hvorfor er der ikke længere taget stilling til udformning af hældninger i efterbehandlingsplanen? Varde Kommune vurderer at efterbehandlingsplanen bør tilpasses vedr. hældninger og yderlige vedr. dallandskab. <u>Landskabelig vurdering</u> Det kan konstateres, at der ikke fremgår noget om kommuneplanens landskabsudpegninger i afsnittet "Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan" (s. 27) eller i afsnittet "Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab" (s. 28), hvilket ikke er hensigtsmæssigt, da området ligger i overgangslandskab og dallandskab. Indenfor disse landskabstyper er Varde Kommune særligt opmærksom på, at der sker en hensigtsmæssig tilpasning til landskabet. Ovenstående afsnit bør derfor uddybes væsentligt. Der bør desuden stilles vilkår om, at skrænter skal efterlades med varierende hældninger (mellem 1:3 og 1:5). <u>Vejtilladelse</u> Vejtilladelsen er fortsat gældende under forudsætning af de i tilladelsen stillede betingelser opfyldes og suppleret med en betingelse om at der skal opsættes en UB 11.2 undertavle under B 11 tavlen. De i godkendelsen stillede betingelser om tinglysning af oversigtsareal på de berørte grunde og afmærkning med B 11 tavle med UB 11.2 undertavle og afmærkning med hjænder ved adgangsvejens tilslutning ved bagkant cykelsti er pt. ikke opfyldt.	
--	--	--

Tabel 4. Tabel over indkomne høringssvar til råstoftilladelsen, og regionens bemærkninger til hvert høringssvar.

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal, jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan, jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

De nærmeste Natura 2000-område er Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde (nr. N88) ca. 1,5 km syd, sydøst for projektarealet, og Vadehavet (nr. N89) ca. 3,3 km syd, sydvest for projektarealet.

Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde omfatter Habitatområde nr. 77. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området kan ses i nedenstående figur:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 77		
Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Flodperlemusling (1029)
	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Laks (1106)
	Snæbel* (1113)	Odder (1355)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlaget. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Visse-indlandsklit (2310), græs-indlandsklit (2330) og Enebærkrat (5130) er ikke tilstede i habitatområde H77. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 5. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde.

Natura 2000-områdets centrale elementer er de store fredede hede- og skovområder ved Nørholm Gods samt Karlsgårde Sø med omgivende naturarealer. Derudover omfatter området Varde Å opstrøms Varde og mindre strækninger af Ansager Å og Grindsted Å med tilstødende eng- og mosearealer. Den fredede Nørholm Hede er en stor, sammenhængende hede, der ligger som en mosaik af tørre og våde arealer. I et strøg over heden findes spredte partier med indlandsklitter. Natura 2000-området har betydelige arealer med naturtyperne bøgeskov på mor uden kristtorn, bøgeskov på muld og ege-blandskov, som alle udgør over 15% af den samlede forekomst af naturtypen i den atlantiske biogeografiske region i Danmark, for bøgeskov på muld endda over halvdelen af arealet.

Varde Å er en af de få åer, hvori snæbel findes. Snæblen findes kun i den danske del af Vadehavet og gyder kun i syd- og sønderjyske vandløb. Af samme grund er åen en af de områder, der var omfattet af LIFE snæbelprojektet (2005-2013), som var et naturgenopretningsprojekt med fokus på at redde snæblen. Derudover findes både en oprindelig laksestamme og bæk-, flod- og havlampret. Flodperlemusling, der sidst er fundet i 1995, har sit eneste danske levested i Varde Å. Odder genindvandrede til Varde Å-systemet efter midten af 1990'erne.

Nørholm Hede har været fredet siden 1913, og siden 1993 har også en stor del af Nørholm Skov været fredet som urørt skov. Der er væsentlige forskningsmæssige interesser knyttet til fortsættelse af fri succession på den fredede hede, hvor vegetationsudviklingen har været fulgt gennem knap 100 år. Forskningens formål er at få et indblik i hedens successionsmønstre, herunder tilgroning, for at sikre en effektiv pleje og dermed bevarelse af heder.

Vadehavet dækker over et større område med mange Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Hvilke områder er omfattet af Vadehavet kan ses i nedenstående tabeller, som er opdelt i hhv. Habitatområder og Fuglebeskyttelsesområder:

<i>Habitatområder omfattet af Natura 2000-området Vadehavet</i>	
Habitatområde nr.	Navn på habitatområde
H78	Vadehavet ved Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde
H86	Brede Å
H90	Vidå med tilløb, Rudbøl sø og Magisterkogen
H239	Alslev Ådal

Tabel 5. Tabellen viser habitatområderne i Natura 2000-området Vadehavet.

<i>Fuglebeskyttelsesområder omfattet af Natura 2000-området Vadehavet</i>	
Fuglebeskyttelsesområde nr.	Navn på fuglebeskyttelsesområde
F49	Engarealer ved Ho Bugt
F51	Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb
F52	Mandø
F53	Fanø
F55	Skallingen og Langli
F57	Vadehavet
F60	Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen
F63	Sønder Ådal
F65	Rømø
F67	Ballum Enge, Husum Enge og Kamper Strandenge

Tabel 6. Tabellen viser fuglebeskyttelsesområderne i Natura 2000-området Vadehavet.

Grundet omfanget af Natura 2000 området Vadehavet henvises der til basisanalysen udarbejdet af Miljøstyrelsen¹. Basisanalysen omhandler bl.a. udpegningsgrundlaget for området inkl. figurer, områdebeskrivelser og indsatser i området.

Grundet udpegningsgrundlagernes karakter, råstofindvindingens karakter og afstanden til Natura 2000-områderne vurderes råstofindvindingen ikke at kunne påvirke Natura 2000-områderne.

Regionen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Der er lavet en tredelt skrivebordsundersøgelse for mulighed for forekomst og påvirkning af raste- og yngleområder for alle bilag IV dyrearter via opslag i ”*Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV – til*

¹ Den reviderede udgave fra november 2021 af Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for Vadehavet. ISBN: 978-87-7038-830-6.

brug for administration og planlægning” fra 2007 og opdateringen af samme håndbog fra 2023, samt opslag om registrerede observationer via Arter.dk og Danmarks Naturdatabase².

Ud fra håndbøgerne er disse arter vurderet relevant for hele lokalområdet:

- Flagermus (vandflagermus, brunflagermus og sydflagermus)
- Birkemus
- Markfirben
- Spidssnudet frø
- Strandtudse
- Grøn kølleguldsmed
- Snæbel
- Odder

Nedenstående tabeller viser konkrete registreringer for hhv. Arter.dk og Danmarks Naturdatabase.

Arter.dk	
Art	Antal fund
Vandflagermus	9
Sydflagermus	7
Stor vandsalamander	7
Grøn kølleguldsmed	7
Odder	6
Troldflagermus	5
Markfirben	2
Birkemus	2
Dværgflagermus	2
Spidssnudet frø	1
Uidentificeret art af flagermus	1
Uidentificeret art af flagermusslægten <i>Myotis</i>	1

Tabel 7. Tabellen viser hvilke arter og antallet af arterne, der er registreret på Arter.dk, inden for en radius af 5 km for projektarealet.

Danmarks Naturdatabase	
Art	Antal fund
Sydflagermus	8
Vandflagermus	7
Grøn kølleguldsmed	6
Odder	5
Troldflagermus	5
Birkemus	2
Dværgflagermus	2
Markfirben	2
Spidssnudet frø	1

² Naturdata.miljøportal.dk

Tabel 8. Tabellen viser hvilke arter og antallet af arterne, der er registreret på Danmarks Naturdatabase, inden for en radius af 3,8 km for projektarealet.

Region Syddanmarks vurderinger af de enkelte arter

Flagermus

Området Bastrup plantage består primært af tæt plantet nåletræer med løvtræer hist og her. Nåletræerne i nord er høje og gamle, mens der i syd både er nåletræer og løvtræer, som er yngre. Grundet områdets fysiske karakter og sammensætningen af træarter, vurderes området ikke specielt egnet for flagermus. Dette bakkes yderligere op ved søgning af fund i databaserne, som viser, at der ikke er registreret et eneste fund af flagermus i plantagen. De registrerede fund af flagermus er derimod registreret mod Varde By samt i Lunderup plantage mod syd. I modsætning til Bastrup plantage, er Lunderup meget egnet som yngle- og rasteområde for flagermus, da artssammensætningen af træer er overvejende løvtræer, og da træerne står mere spredt end i Bastrup plantage.

Derfor vurderes det, at projektet i Bastrup plantage ikke påvirker yngle- og rasteområder for flagermus.

Birkemus

Bastrup plantage er en tæt beplantet plantage, som er mørk. Selvom plantagen er uforstyrret, hvilket er et biologisk krav for birkemusen, opfylder plantagen ikke artens resterende krav. Dette bakkes yderligere op af de registrerede fund i databaserne, som viser, at birkemusen er fundet tæt ved et vandløb ca. 2,2 km øst for projektarealet. Området, hvor birkemusen er fundet, er et mindre lysåbent skovområde med træer, store buske, høj græs og urtevegetation, og vandløb. Dette område har også en vis størrelse og karakter som gør, at arten med høj sandsynlighed benytter området hele året.

Grundet birkemusens biologiske krav, og grundet Bastrup plantages fysiske udformning samt biologiske sammensætningen, vurderes plantagen ikke egnet som yngle- eller rasteområde for birkemusen, hvorfor projektet heller ikke påvirker yngle- og rasteområder for arten.

Markfirben

Da Bastrup plantage ikke indeholder nogle af markfirbenets biologiske krav til yngle- og rasteområde, såsom solvendte skråninger med veldræned, løse jordtyper og sparsom bevoksning, vurderes området ikke egnet som yngle- og rasteområde for firbenet. Projektet påvirker derfor ikke yngle- og rasteområder for markfirben.

Spidssnudet frø

I Bastrup plantage findes ingen vandhuller, moser, enge, græsningsfolde, dyrkede marker, klitter, hedemoser, haver og fugtige eller græsbevoksede steder, vurderes plantagen ikke egnet som yngle- eller rasteområde for Spidssnudet frø. Projektet påvirker derfor ikke yngle- eller rasteområder for arten.

Grøn kølleguldsmed, odder og snæbel

Disse tre arter er på udpegningsgrundlagene for de to Natura 2000-områder N88 og N89. Arterne er tilknyttet vandløb, og alle arter holder sig i umiddelbar nærhed til vandløb. Det er i screeningsskemaets punkt 34 blevet vurderet, at projektet ikke påvirker Natura 2000-områderne eller arterne deri.

Stor vandsalamander

Søgningen på Arter.dk gav 7 fund af Stor vandsalamander i området. Alle fund var fra 1940, men arten er ikke fundet i området siden da. Området som helhed har højst sandsynligt ændret karakter siden fundene, hvorfor arten højst sandsynligt ikke forekommer i området mere. Dertil bør det også nævnes, at projektarealet og Bastrup plantage ikke indeholder nogle af de biologiske krav, som stor vandsalamander kræver.

Selvom arten potentielt kan være tilstede i området omkring projektarealet, vurderes Bastrup plantage ikke som et egnet yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Projektet påvirker derfor ikke yngle- eller rasteområder for stor vandsalamander.

Samlet vurdering af forholdet til bekendtgørelsen:

Selvom en søgning på bilag IV arter i projektområdet og området omkring projektområdet gav mange resultater, er projektarealet og Bastrup plantage ikke egnet som yngle- eller rasteområde for nogen af arterne. Området omkring Varde By er dog særdeles egnet som yngle- og rasteområde for flere af arterne.

Det er regionens vurdering, at projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke kan påvirke bilag IV arter eller habitatområder. Projektet vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag for Natura 2000-områderne Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, og Vadehavet. Det ansøgte vil endvidere efter regionens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde Bastrup. Graveområde var oprindeligt udlagt i amtets tid, men området blev medtaget i Råstofplan 2008, der var den første råstofplan, som regionen udarbejdede. Sidenhen er graveområdet blevet videreført i alle vedtagne råstofplaner, senest i Råstofplan 2020. Ved udlæggelsen af området blev der ikke fastlagt konkrete forudsætninger.

Regionen vurderer derfor, at indvindingen og den planlagte efterbehandling ikke er i strid med råstofplanen.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Projektarealet er ikke placeret i en vedtaget eller i et forslag til lokalplan. Nærmeste lokalplan er nr. 23.02.L08, som er ca. 720 meter syd for projektarealet.

Via Varde kommunes Kommuneplan 2021 kan det ses, at et område nord for projektarealet er reserveret til anlæggelse af vej. Vejområdet går fra vest mod øst, og projektarealet i nord går en anelse ind over bufferzonens 200 meter til planlagte vej. I 2019 indsendte Varde kommune et høringssvar ved udvidelse af graveområdet i Bastrup plantage.

I høringssvaret vurderer Varde kommune, at råstofindvinding i udvidelsen af graveområdet Bastrup plantage ikke vil være hensigtsmæssig, da en fremtidig etablering af omfartsvejen vil blive fordyret og besværliggjort, hvis terrænet er blevet sænket væsentligt. Dertil vurderer kommunen, at hvis det kan godtgøres, at tidshorizonten på graveperioden og efterbehandling mv. sikrer, at etablering af vejen ikke vil blive problematisk, kan råstofgravning tilladelse.

Det konkrete projektareal overlapper med udkanten af bufferzonen til arealreservationen til omfartsvejen. Regionen vurderer, at afstanden fra den planlagte vej til projektarealet er så stor, at projektet ikke vil påvirke anlæggelsen af omfartsvejen. Dette omfatter både, at terrænet ikke ændres, således at det vil besværliggøre anlæggelse af vejen, men også at projektet ikke påvirker sikkerheden af vejen ved f.eks. skrænter tæt på vejen og derved risiko for nedskridning af vejen mv. Dertil er projektet et midlertidigt projekt, hvorfor projektet stopper efter en tidsperiode.

I Varde kommunes Kommuneplan 2021 ligger hele Bastrup plantage på grænsen af flere udpegede området, som dækker over landbrugslandskab (mod vest), større sammenhængende dallandskab (mod øst), og overgangslandskab. Landbrugslandskabet er primært præget af dyrkede marker med fladt til let bølget terræn, store åbne marker, spredte plantage- og skovområder samt lavtliggende vådområder. Dallandskab findes omkring de store ådale, som har et meget karakteristisk dalterræn med en lavtliggende dalbund, hvor vandløbet naturligt slynger sig gennem ådalen. Dalterrænet er også karakteriseret ved jævne til stejle dalsider. Overgangslandskaber er udpeget landbrugslandskaber, hvor terrænet er orienteret mod dal- eller kystlandskaberne, og hvor der kan være udsyn til de udpegede dal- og kystlandskaber.

Ansøgte projektareal ligger overvejende i udpegede landbrugslandskab, men en mindre del af det sydøstlige projektareal findes i udpegede dallandskab samt som en del af et større sammenhængende landskab. Selvom ansøgte projekt fælder træerne på ansøgte areal, vil hele Bastrup plantage ikke fjernes, hvorfor dele af plantage vil bestå gennem projekts udførsel. Formålet med projektet er heller ikke at opføre permanente større tekniske anlæg. Samtidigt vil projektet efterbehandles til natur, hvor der bl.a. plantes skov. På baggrund af projektets karakter, vurderes projektet ikke at påvirke Bastrup plantages værdi som overgangslandskab, hverken når projektet er i drift, eller når projektet er afsluttet.

Regionen vurderer samlet, at indvindingen og den planlagte efterbehandling ikke er i strid med de planmæssige interesser for området.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Ansøgte areal ligger uden for OSD område, men delvist inden for et OD og NFI område samt indvindingsopland til Lerpøt Vandværk. Det drejer sig om et areal på 4,7 ha langs den vestlige grænse af projektarealet, som ligger i indvindingsopland til Lerpøt Vandværk.

Ved og i projektarealet er der foretaget en del forskellige borer. Boringstyperne er primært råstofboringer, vandværksboringer og vandforsyningsboringer. Råstofboringerne (121.1209, 121.1210, 121.1211, 121.1212, 121.1213, 121.1214, 121.1215, 121.1216, 121.1217, 121.1218) har alle en dybde på ca. 10 meter. Vandværksboringerne 121.1145 og 121.1163 har en dybde på 139 meter og 106 meter. Vandforsyningsboringerne 121.1147 og 121.1161 har en dybde på hhv. 37,5 meter og 91 meter. Analyse af alle ovenstående borer viser, at den primære geologiske sammensætning i området består af glacial smeltevandssand med enkelte undtagelser.

Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet efter at indvindingen er afsluttet og efterbehandlet.

Det drejer sig om vilkår nr. 4, som er stillet for at sikre, at der ikke bliver direkte forbindelse mellem grundvandet og råstofaktiviteterne, og vilkår nr. 45, som sikrer, at der ikke bruges gødsning og pesticider på arealet til forurening af grundvandet.

Desuden har regionen stillet vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild, og vurderer dermed at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Ydermere gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Regionen vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitet.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Det ansøgte areal indeholder ikke beskyttede naturområder, eller ligger i umiddelbar nærhed til beskyttede naturområder.

Regionen vurderer på den baggrund, at der ikke er behov for at træffe særlige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Skov inkl. fredskov:

Projektarealet er en del af Bastrup plantage, hvor der er plantet skov. Før råstofferne kan indvindes skal træerne således fældes. I forbindelse med den tidligere råstofftilladelse pålagde Naturstyrelsen d. 12. februar 2015 fredskovspligt på området, og samtidigt godkendte Naturstyrelsen erstatningsskov for grusgravning i plantagen. Miljøstyrelsen har den 15. august 2024 oplyst, at der kræves en ny skovtilladelse, da den tidligere tilladelse er udløbet. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 30. april 2025 meddelt dispensation efter skovloven. Skovtilladelsens vilkår er anført i afsnittet "Vilkår efter skovloven", og tilladelsen er gengivet i sin helhed i bilag 5.

Fredede arter:

I miljøvurderingsprocessen blev der undersøgt for beskyttede arter i området. Fire fuglearter er vurderet relevante for området Bastrup plantage, hvor råstofindvindingen sker. Det drejer sig om følgende arter: Grønspætte, sortspætte, løvsanger, og spurvehøg. Af arterne vurderes grønspætte, sortspætte, og spurvehøg at være omfattet af bestemmelserne om træfældning i Artsfredningsbekendtgørelsen³. Da området både indeholder fredede arter, hule træer, og rovfugle, vil regionen gøre opmærksom på anden lovgivning.

I førnævnte Artsfredningsbekendtgørelse er det anført⁴, at kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar til 31. juli, at rovfugles og ugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar til 31. august, samt at hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november til 31. august.

Regionen har valgt ikke at stille vilkår om, hvornår der må fældes træer, da anden lovgivning til enhver tid er gældende, men regionen ønsker at gøre opmærksom på udfordringen.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af vilkår 13 i afsnittet om driftsvilkår.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støjdæmpning bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen, hvorfor der særskilt er stillet vilkår om dette. Det vurderes, at der ikke er behov for at begrænse tidsrum eller sætte højere grænseværdier.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener, vilkår nr. 20. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil forventeligt ske fra Ringkøbingvej. I miljøscreeningen vurderes det, at den ændrede trafikbelastning ikke vil give væsentlige gener for nærmeste omboende, da områdets infrastruktur er god. Dertil er Ringkøbingvej en indfaldsvej til Varde by, hvorfor det må forventes, at der er høj aktivitet på

³ Bekendtgørelse nr. 512/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

⁴ §6 stk. 1, stk. 2 og stk. 4

vejen af personbiler og lastbiler. Vejen vurderes derfor som egnet til tung trafik. Dog bør det nævnes, at det er Varde Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

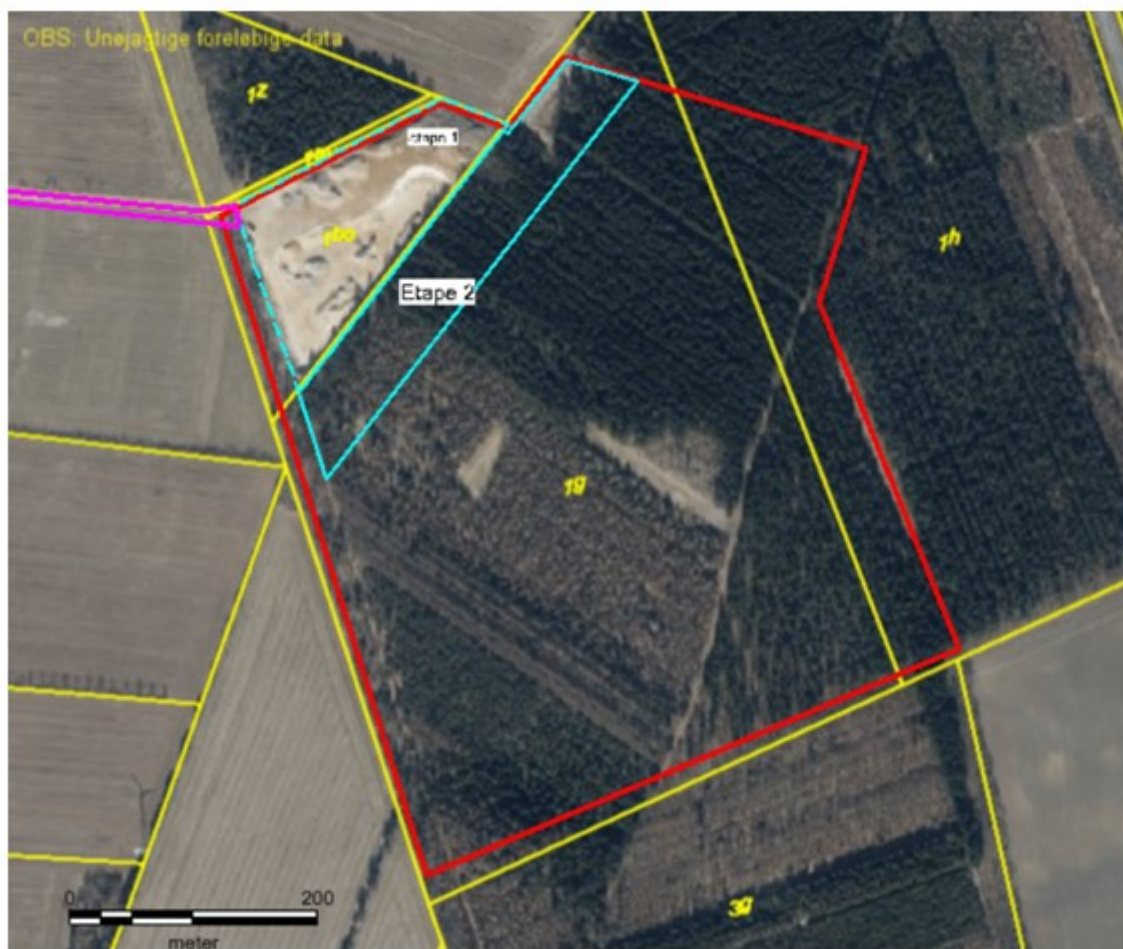
Øvrige forhold:

Af stabilitetshensyn sættes normalt et vilkår for graveafstand på 25 meter til grundmurede bygninger. I det konkrete tilfælde er det ikke relevant, da der ikke findes grundmurede bygninger på projektarealet eller inden for 25 meter af afgrænsningen af projektarealet. På trods af det har regionen alligevel valgt at fastsætte vilkår nr. 27 om, at der skal holdes 25 meters afstand til grundmurede bygninger, da det kan blive relevant i fremtiden. Vilkåret er derfor udelukkende fastsat på baggrund af sikkerhedsmæssige årsager.

Kulturarv og andre beskyttelser

I forbindelse med den tidligere råstoftilladelse fra 2013 blev der i 2016 og 2019 foretaget forundersøgelser for fortidsminder. Ved begge forundersøgelser blev der ikke fundet væsentlige fund.

Dog er området præget af mange gravhøje, og der er 6 gravhøje inden for 500 meter af projektarealet. Grundet områdets mange gravhøje er der en stor sandsynlighed for at finde fortidsminder i området. Arkæologi Vestjylland anbefaler derfor, at der igen foretages en systematisk forundersøgelse af det nye areal, som ikke er gravet endnu. Nedenstående figur viser grusgravens etape 1 og 2, hvor der er foretaget forundersøgelser, og det resterende areal, hvor der ikke er foretaget forundersøgelser for fortidsminder.

Figur 6. Figuren er gengivet fra museets, Arkæologi Vestjylland, høringssvar til screeningsafgørelsen. Billedet viser etape 1 og 2, hvor de er foretaget forundersøgelser for fortidsminder. Der er ikke foretaget forundersøgelser for det resterende areal.

Da der ikke er fundet fredninger, fortidsminder, eller at projektarealet overlapper med beskyttelseslinjer, vurderer regionen, at råstoftilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes. Samtidigt bør det bemærkes, at hvis der findes fortidsminder ved råstofindvindingen, skal disse straks anmeldes til Arkæologi Vestjylland – se nærmere i afsnit 4.3 *Arkæologi*.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

Regionsrådet skal ved administration af lov om vandplanlægning forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af miljømålene ikke forhindres.

I henhold til bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der, før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge vandområdeplan 2021-2027 findes der to terrænnære, en regional, og en dyb grundvandsforekomst. Nedenstående tabel giver et overblik over grundvandsforekomsterne og deres tilstande.

Navn	Type	Kv. tilstand	Målsat kv. tilstand	Ke. tilstand	Målsat ke. tilstand
dkmj_252_ks	Terrænnær	God	God	God	God
dkmj_996_ks	Terrænnær	God	God	Ringe	God
dkmj_1109_ks	Regional	God	God	Ringe	God
dkmj_961_ks	Dyb	God	God	Ringe	God

Tabel 9. Oversigt over grundvandsforekomsterne og deres tilstande. Kv. = kvantitativ, Ke. = kemisk.

Nærmeste vandløb med fastsatte miljøkvalitetsnormer er et unavngivet vandløb ca. 1,5 km øst for projektarealet, og nærmeste sø med fastsatte miljøkvalitetsnormer er Karlsgårde Sø, som ligger ca. 4,5 km øst for projektarealet. Nedenstående tabel giver et overblik over deres tilstande.

Navn	Type	Øko. tilstand	Miljømål, øko. tilstand	Ke. Tilstand	Miljømål, ke. tilstand
Ukendt navn	Vandløb	Ukendt	God	Ukendt	God
Karlsgårde Sø	Sø	Moderat	God	Ikke-god	God

Tabel 10. Oversigt over nærmeste overfladevand med fastsatte miljøkvalitetsnormer.

Råstofindvindingen vurderes ikke at påvirke grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand, da nedbør fortsat kan nedsive uhindret og idet der ikke bortledes vand fra graveområdet. Da der ikke graves under grundvandsspejlet, og da der ikke fjernes væsentlige beskyttende geologiske lag, vurderes råstofindvindingen i området ikke at påvirke grundvandsstanden eller grundvandsstrømningen, eller at påvirke omkringliggende overfladevand, som i alt kan medføre en beskadigelse af terrestriske økosystemer, der er afhængige af grundvandsforekomsterne og overfladevand. Samtidigt efterbehandles til natur uden tilførsel af jord udefra, og der tinglyses vilkår om ingen brug af gødskning og pesticider på arealet.

Indvinding af råstoffer og efterbehandling af området vurderes derfor ikke at påvirke tilstanden af eller påvirke muligheden for at opfyldelse af områdets målsatte vandforekomster.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med graveplanen og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelts påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen, samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

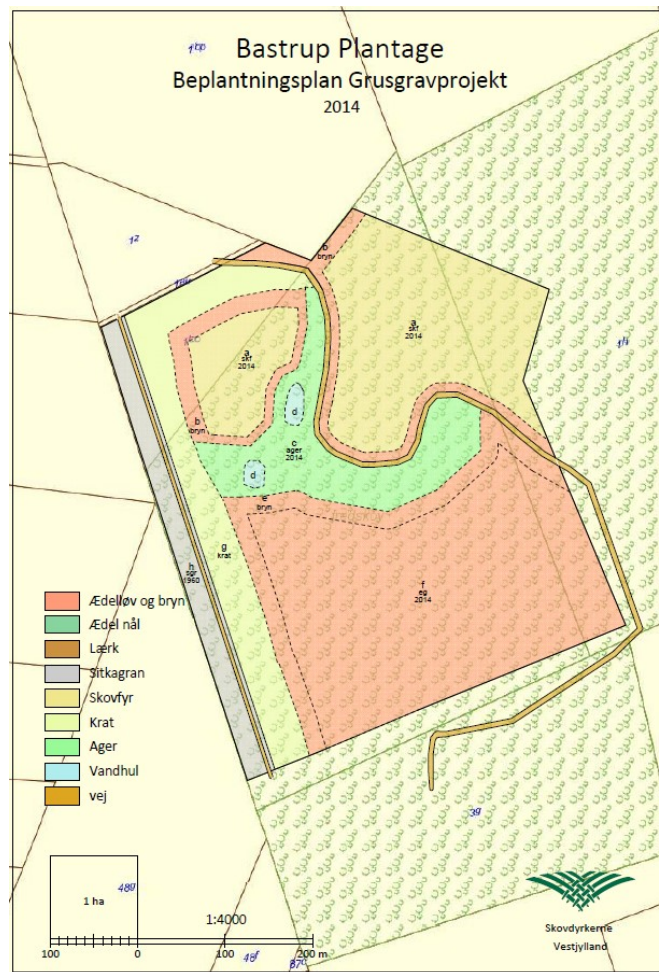
Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag 2 og 3. Af planerne fremgår det at arealet graves i 3 etaper. Nedenstående figur viser de tre etaper.

Figur 7. Kort fra ansøgningsmaterialet over projektarealet, som er opdelt i graveetaper. Graveretningen er fra nordøst mod sydøst. Den stiplede, orange linje er den interne transportvej.

Efter hver etape vil etappen reetablere på begge sider af den interne transportvej.

Efterbehandlingsplanen viser, at området vil efterbehandles til natur med fredskov, paddehuller og efterladte områder og skrænter uden beplantning. Nedenstående figur fra beplantningsplanen viser den overordnede forventede efterbehandling. Beplantningsplanen for området kan ses i bilag 3.

Figur 8. Oversigtskort af beplantningen i efterbehandlingsplanen.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10.

Vilkår nr. 44 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Erhvervsmæssige hensyn

Der er lagt vægt på at ansøger kan udnytte ressourcen og at råstofgravning i området kan være med til at sikre råstofforsyningen i Varde området. Samtidig sikrer man også at råstoftransport til området fra andre steder i landet mindskes.

Regionen vurderer, at man ved meddelelse af denne råstofindvindingstilladelse reducerer belastninger på klimaet og udgifter forbundet med transport, da råstofressourcen bidrager til råstofforsyningen lokalt.

Hensyn til hensigtsmæssig byudvikling

Da der ikke er planlagt byudvikling i eller i umiddelbar nærhed til projektarealet, vurderer regionen, at der ikke er nogen hensyn at tage til byudvikling. Derimod kan projektet bidrage til byudvikling i og omkring Varde området.

Hensynet til råstofressourcens udnyttelse

Ressourcens størrelse:

Der er søgt om råstofindvinding på 24,9 ha. Terrænet ligger ca. i kote 33, og der søges om at indvinde ned til 18 meter under terræn, hvilket svarer til kote 15. Ud fra diverse boringer i området, forventes muldlaget at være mellem 0,1 meter og 0,3 meter med enkelte undtagelser, hvor muldjorden forventes at være op til 1,5 meter. De restende 17-18 meter under terræn består primært af glacial smeltevandssand med enkelte mindre forekomster af glacial smeltevandsgrus, glacial morænesand, og glacial smeltevandsler. Den samlede ressource på projektarealet forventes at være mellem 4.250.000 m³ og 4.500.000 m³.

Ressourcens kvalitet:

Råstofressourcens kvalitet vurderes at være veldokumenteret. Dels har der været foretaget en del boringer i området, hvor borerapporterne har vist råstoffernes kvalitet, men der har også været råstofindvinding på arealet siden 2016. Kvaliteten af råstofferne på projektarealet vurderes at være af overordnet god kvalitet.

Regionens samlede vurdering

Regionen har foretaget en afvejning af de hensyn, der er oplistet i råstoflovens § 3 og vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer regionen, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus, hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 28. maj 2025 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Varde kommune: chcs@varde.dk; vardekommune@varde.dk

Miljøministeriet: mst@mst.dk

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø: mail@sgav.dk

Naturstyrelsen: nst@nst.dk

Ribe Stift: kmrib@km.dk
Slots- og Kulturstyrelsen: post@slks.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk
Energinet El: 3.parter@energinet.dk
SKAT: myndighed@skat.dk

Parter (til de samme som der er sendt partshøring til)

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Dansk Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling: varde@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, Sydvestjylland: kgustausen@gmail.com
Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet lokalkreds, Sydvestjylland: sydvestjylland@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Frederik Vad
Biolog

9 BILAG

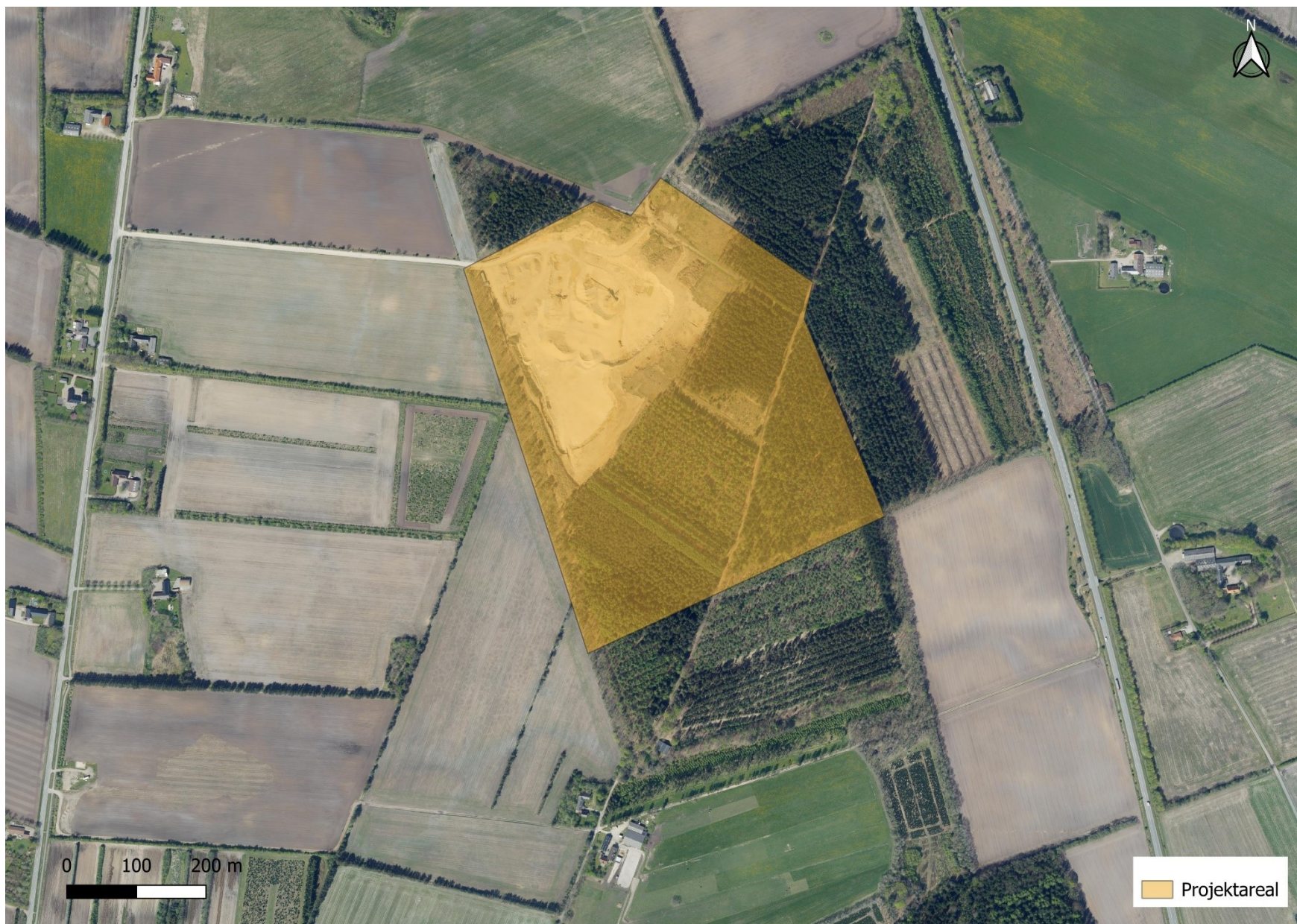
Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. Beplantningsplan
4. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
5. Fredskovsdispensation
6. Udtalelse fra Ribe Stift

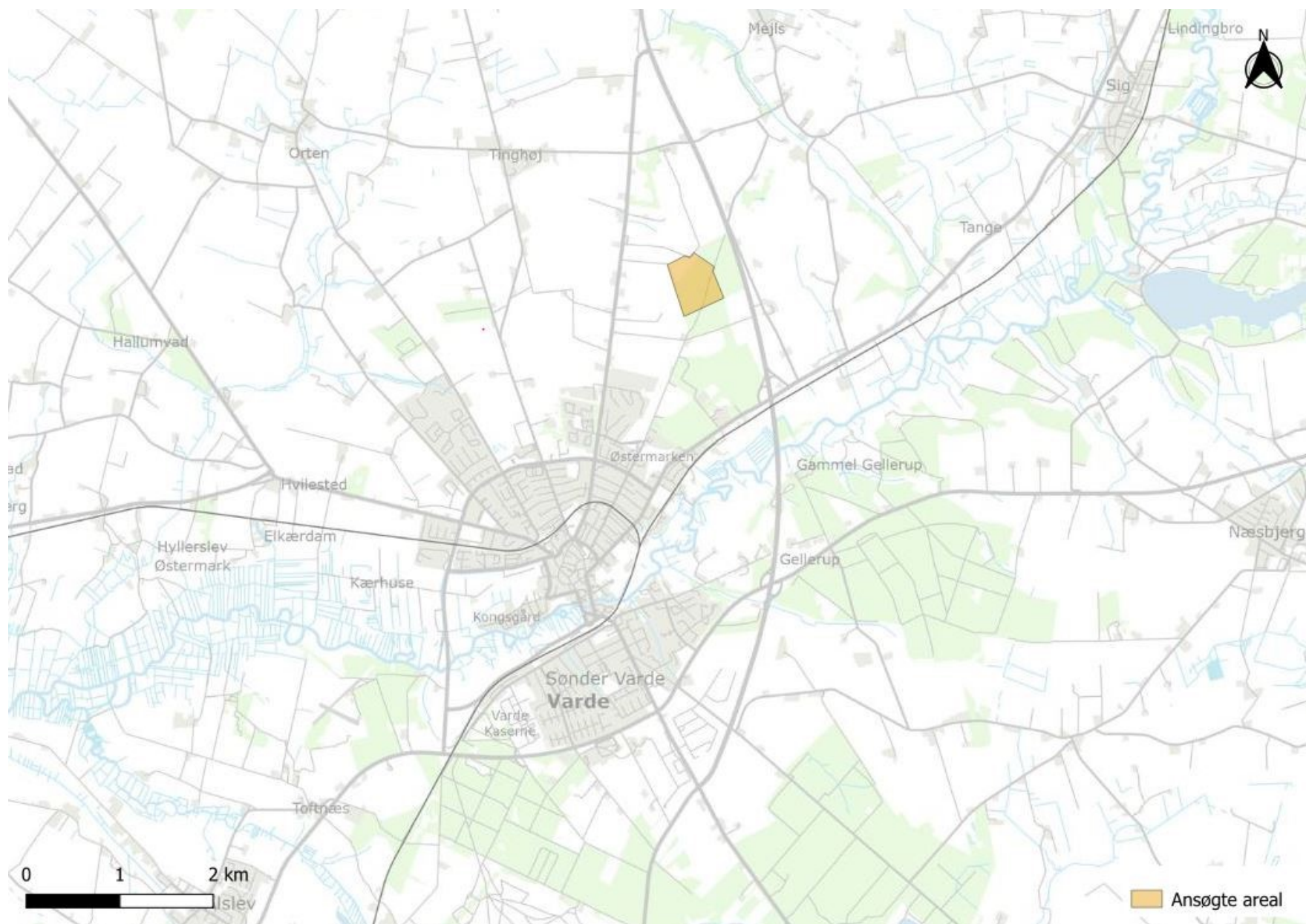
Bilag 1. Oversigtskort

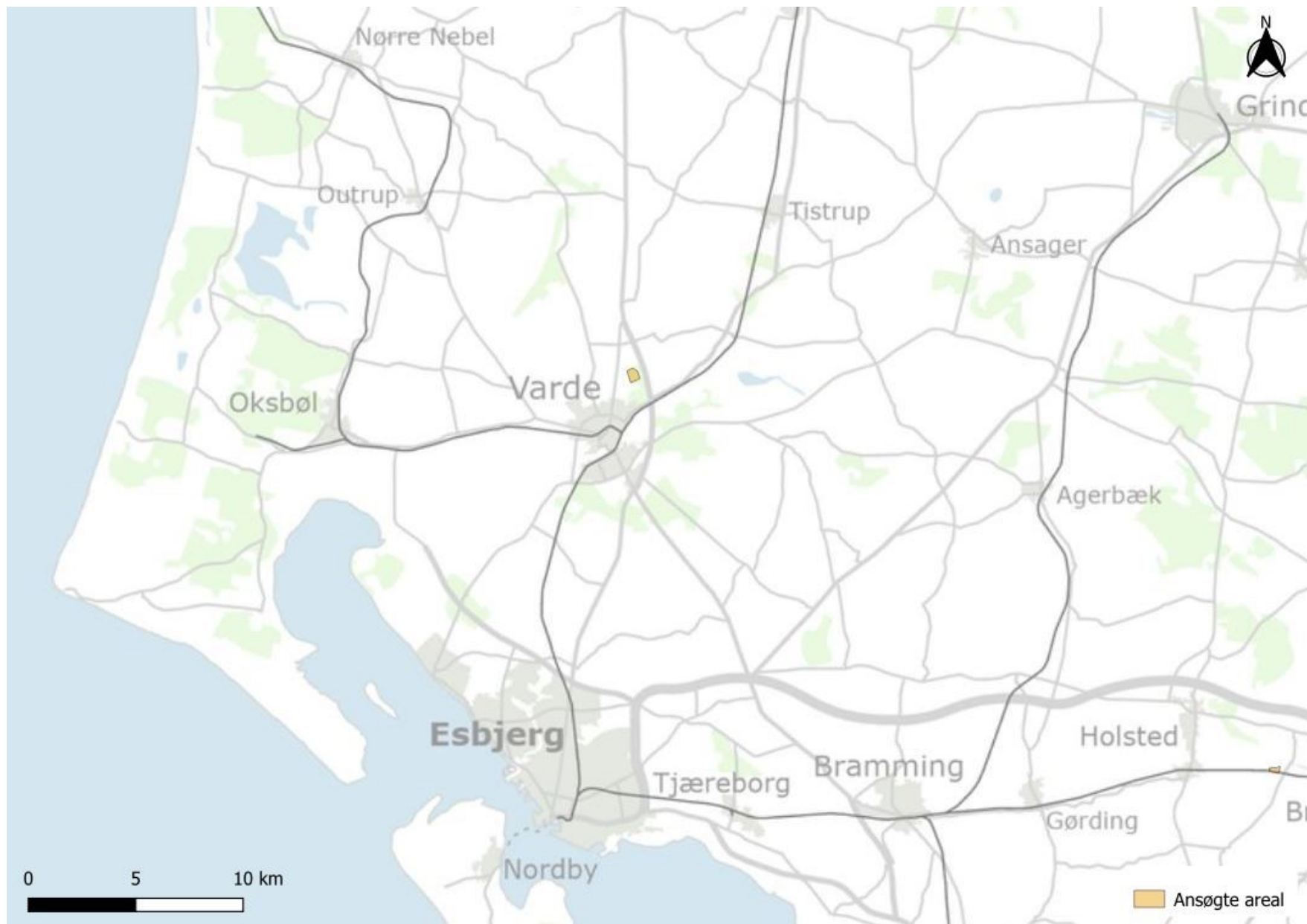
Figur 9. Oversigtskort 1 over ansøgte område.

Figur 10. Oversigtskort 2. Området viser nærmeste omkringliggende boliger ift. projektarealet.

Figur 11. Oversigtskort 3 over ansøgte område.

Figur 12. Oversigtskort 4 over ansøgte område.

Bilag 2. Graveplan og efterbehandlingsplan

Figur 13. Oversigtsbillede over grusgraven i Bastrup plantage.

Bastrup Grusgrav

Grave- og efterbehandlingsplan

August 2023

Indledning

Billum Vognmand Aps har tilladelse til at indvinde grus i Bastrup Grusgrav. Denne tilladelse udløber 31.12.2023. Derfor søges der om en 10-årig forlængelse.

Koter er angivet i meter Dansk Vertikal Reference – DVR90.

Basiskort og generelle geografiske data er stillet til rådighed af Geodatastyrelsen.

Billum Vognmand Aps har CVR 10382335. Kontaktperson er Kjeld Møller Hansen, 44229200, info@billumvognmand.dk.

Rapporten er udarbejdet af Asker Geyti, ag@geyti.dk, 21144136.

Beliggenhed

Råstofgraven ligger ca. 1 km nordøst for Varde i Bastrup Plantage og omgivende marker.

Råstoffet og grundvand

Materialerne i området er sand med mindre mængde grus.

Lagfølgen er muld og sand. Der er ingen overjord. Grusgraven udgraves til ca. 18 meters dybde. Der skal ikke graves under grundvandsspejlet der står i kote 11-13.

Grusgraven ligger i Område med Drikkevandsinteresser (OD). Der er udpeget et Nitratfølsomt grundvandsområde længst mod vest i det ansøgte område.

Andre aktiviteter

Den primære aktivitet er selvsagt sand- og grusgravning. Men der ønskes også mulighed for at kunne videreføre den nuværende tilladelse til at tilføre og knuse op til 20.000 m³ pr. år sømaterialer til fremstilling af specialprodukter.

Beskyttet natur og fredede områder

Områder med beskyttet natur og beskyttelse omkring gravhøje fremgår af bilag 2.2. Der er intet der konflikter med grusgraven. Der er en dispensation til at rydde fredskov på arealet. Erstatningsskov er fundet.

Markeringspæle og afstandskrav

Grusgraven er afgrænset af skel mod nord, syd og vest. Mod øst følger grænsen ikke skel og i bilag 2.3 er angivet fire markeringspæle til at definere østafgrænsningen.

Afstandskravene indskrives her når de kendes i udkast til tilladelse.

Graveplan

Vejadgang

Vejadgang vil være over matrikel 147a, Lunderup Hgd., Varde Jorder ud til Ringkøbingvej, der er den nord-syd gående vej vest for den stiplede vejadgang i figur 14.

Figur 14. Vejadgang – stiplet orange linje

Etaper

Der graves i fuld bredde i retning mod sydøst. Først udgraves etape 1, hvorefter der reetableres på begge sider af transportvejen. Dernæst udgraves etape 2 og denne reetableres også på begge sider af vejen når der er gravet færdigt.

Når etape 3 er færdiggravet er grusgraven udtømt og etape 3 samt vejstrækning hen over etaperne 1 og 2 reetableres.

Ved denne strategi vil der aldrig være over 10 ha i arbejde ad gangen.

Figur 15. Graveetaper i grusgraven. Orange stiptet linje er intern transportvej.

Driftstider

Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg samt udlevering og læsning vil foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00 – 18.00, dog ikke helligdage
- lørdag kl. 07.00 – 15.00, dog ikke helligdage.

Maskiner, skur og dieseltank

Figur 16. Placering af maskiner i graven.

Placering af maskiner fremgår af ansøgningskemaet, men da dette er lidt gnidret er der indføjet en forstørrelse her. Skur, værkstedscontainer og brændstoftank samt en mobil gummiged findes i det nordvestlige hjørne hvor teksten ikke er læselig.

Sikring mod støj

Gravningen og læsning vil foregå i bunden af graven, ca. 18 meter und terræn, hvilket dæmper støjen til omgivelserne betragteligt.

Der ud over udlægges muld som støjvolde mod naboer mens udgravningen foregår. Efter indvinding vil det blive lagt ud på de områder der skal beplantes.

Efterbehandling

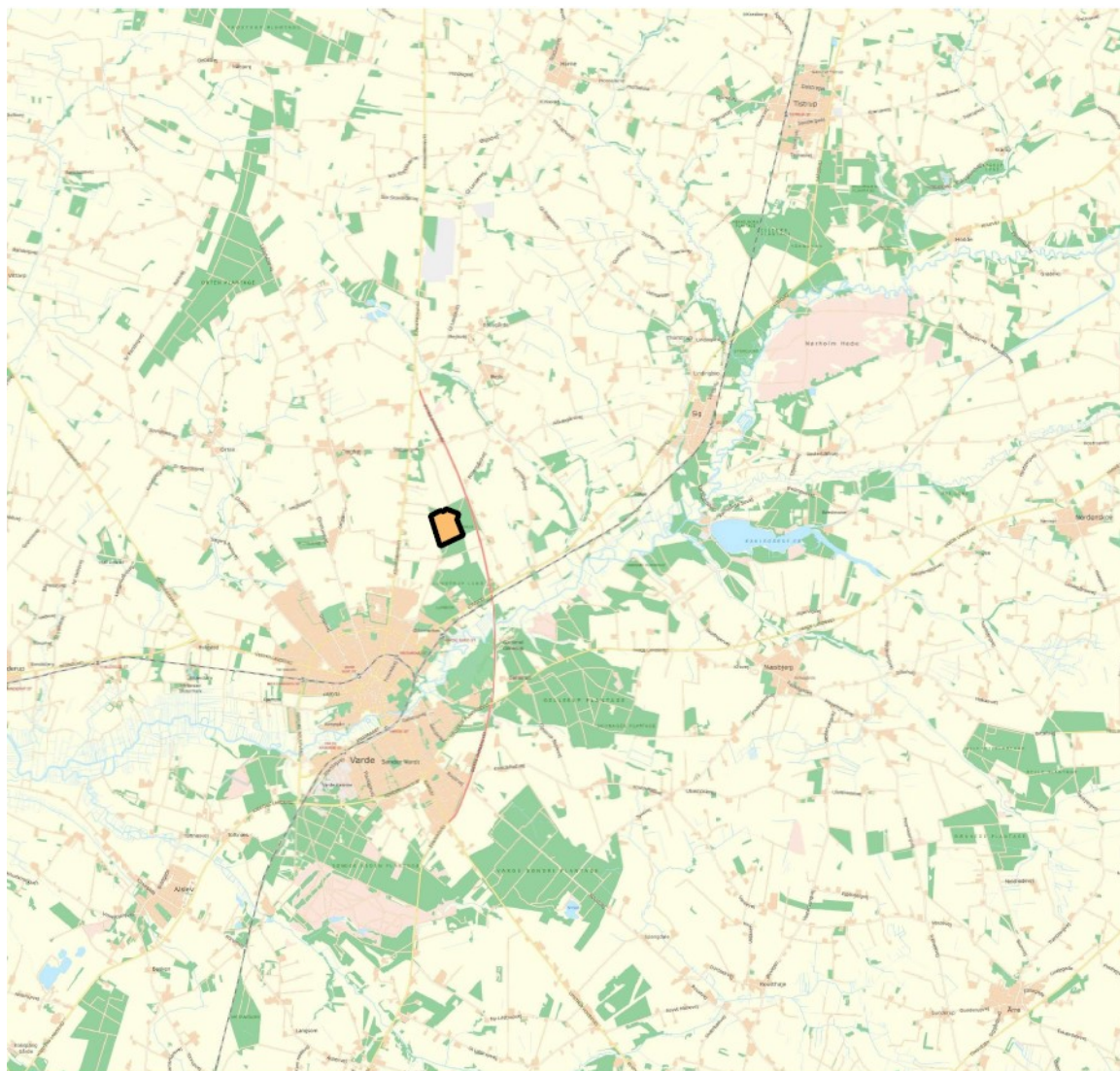
Grusgraven vil blive udlagt til fredskov efter endt udgravning. Skoven vil blive genplantet af lodsejeren. Den bliver anlagt med mange løvtræer og lysåbne partier. Desuden vil syd- og vestvendte skrænter blive efterladt med sands naturlige skridvinkel og uden bearbejdning. Dette giver fremragende levesteder for hulelevende fugle som digesvaler og hornugler, men også for markfirben der ynder bare sandpartier.

Muld bliver udlagt hvor der plantes træer, mens de lysåbne partier efterlades med ren sand, hvor pionærplanter trives og bidrager til større biodiversitet.

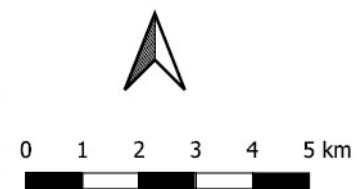
Bilag

- 2.1 Oversigtskort der viser ejendommens beliggenhed
- 2.2 Detailkort over ansøgt område
- 2.3 Koordinater til markeringspæle

Bilag 2.1 Oversigtskort der viser ejendommens beliggenhed

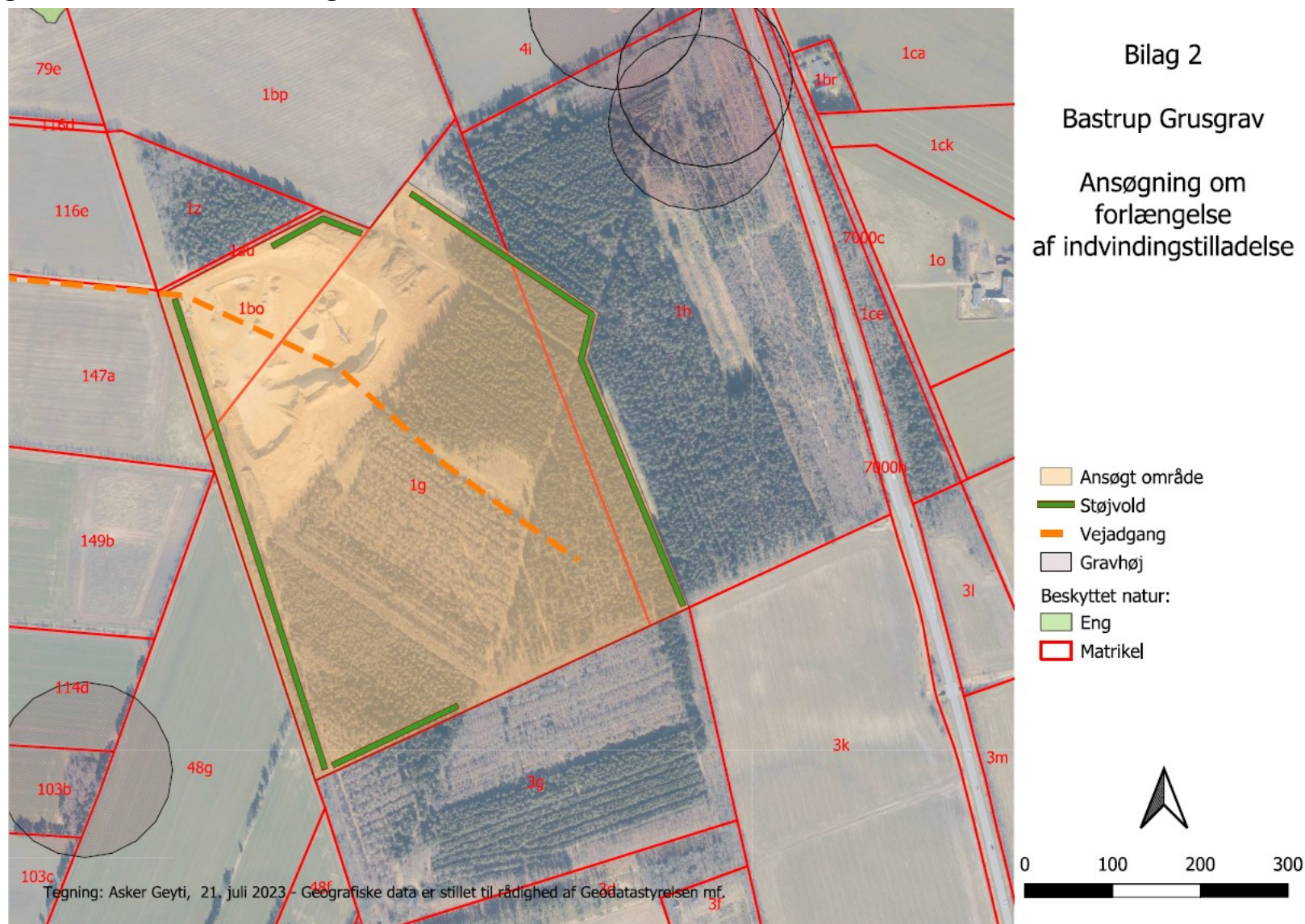

Bastrup Grusgrav

Figur 17. Oversigtskort der viser ejendommens beliggenhed.

Bilag 2.2 Detailkort over ansøgte område

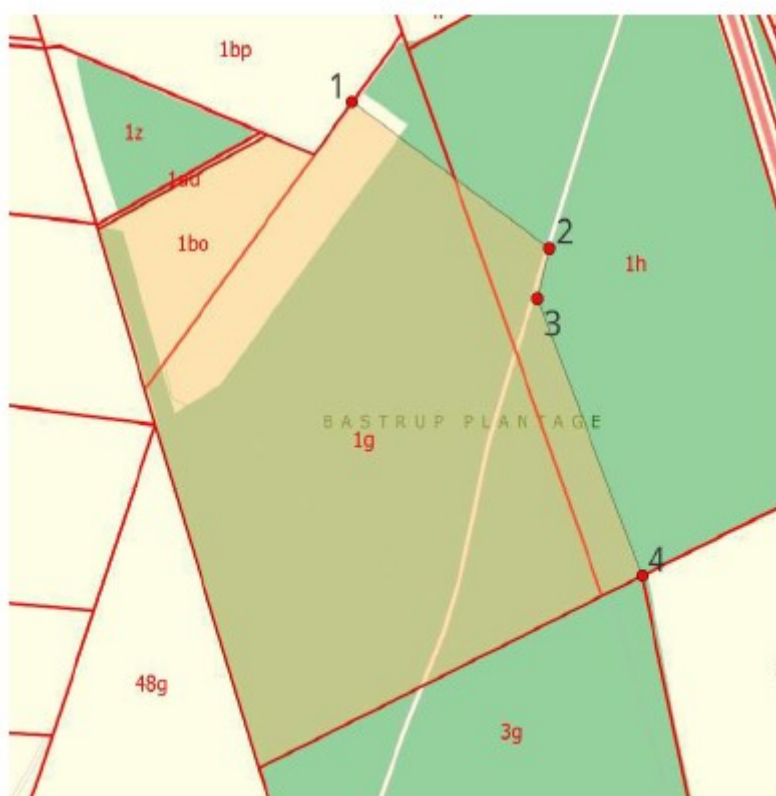
Figur 18. Detailkort over ansøgte område.

Bilag 2.3 Koordinater til markeringspæle

CRS er UTM32N

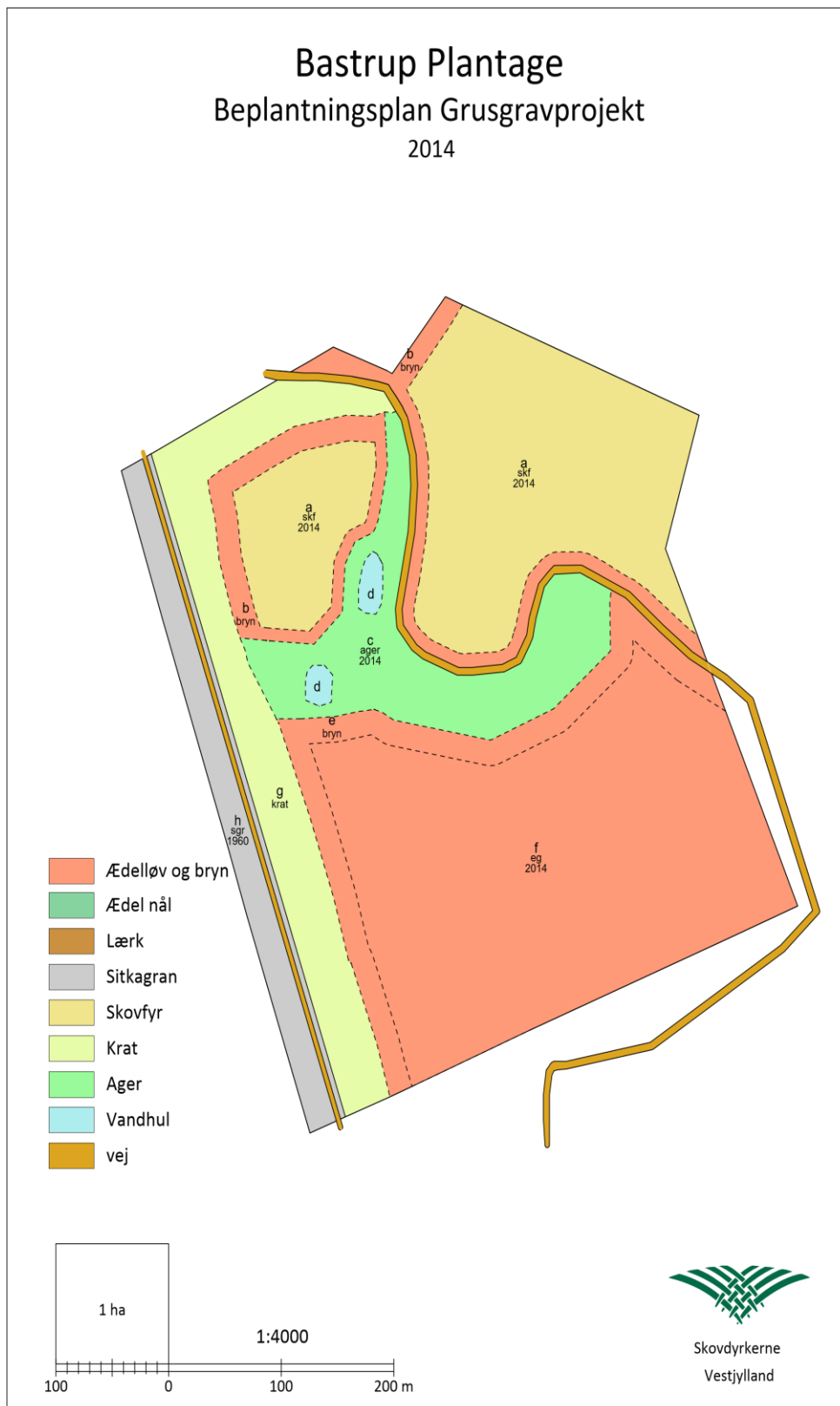
Koordinaterne er:

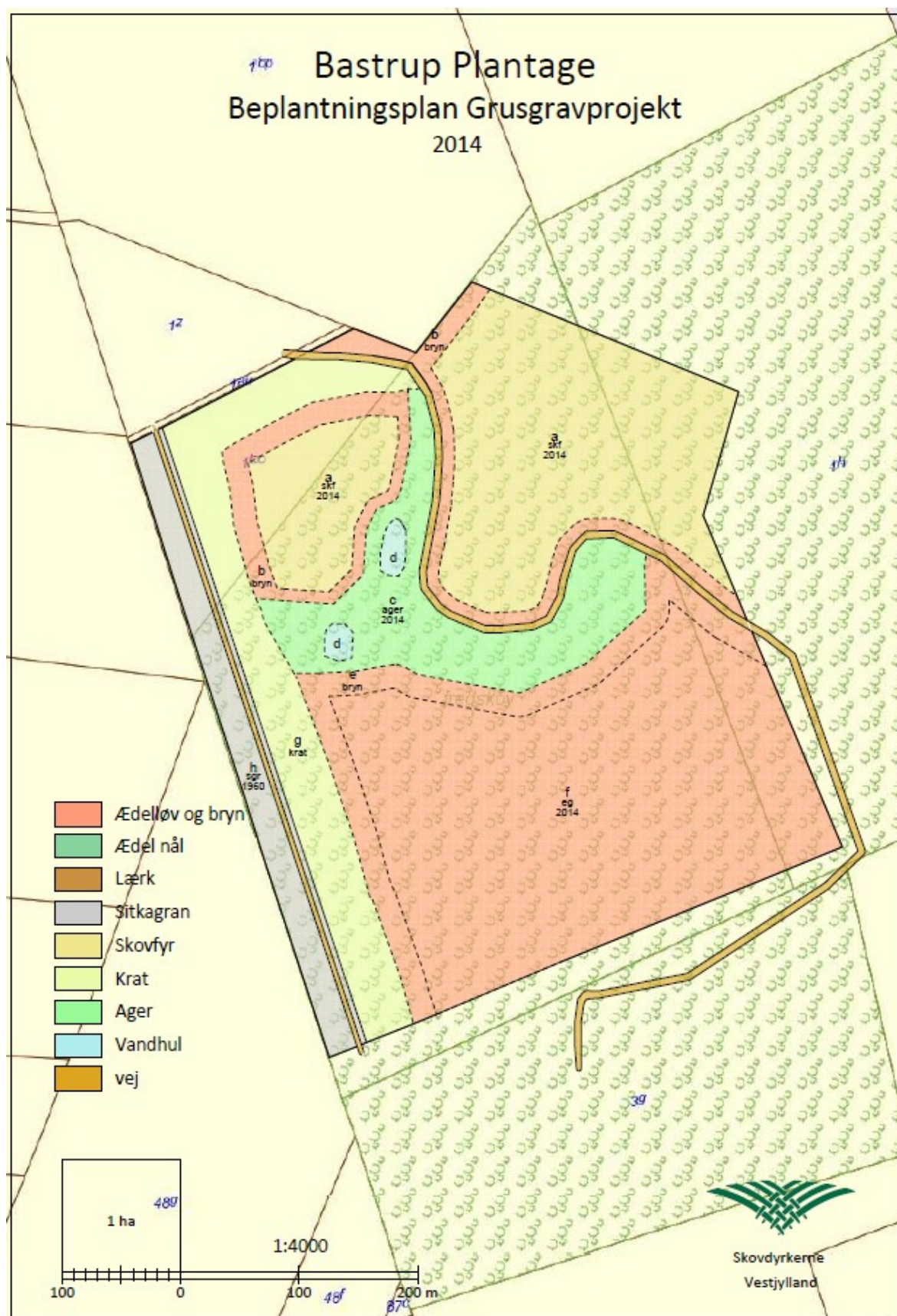
id	xcoord	ycoord
1	468589,9431930817	6167469,212705685
2	468808,96276300034	6167319,413254474
3	468796,183211	6167267,290579
4	468911,72	6166983,163

Figur 19. Tabellen viser koordinaterne for markeringspælene, og oversigtskortet viser placeringen af pælene.

Bilag 3. Beplantningsplan

Arealsammendrag

årgang/driftsk	Bøg	Eg	Æ.løv	A.løv	Gran	Æ.nål	A.nål	Bryn	sum
2005-2014		8,18					5,76	3,14	17,08
1955-1964					1,54				1,54
Ialt	0,00	8,18	0,00	0,00	1,54	0,00	5,76	3,14	18,62

Øvrige arealer

Krat	2,76
Ubevokset	2,56
Anden anvendelse	0,96
Ialt	6,28
Total	24,90

afdeling	bk	art	ip	alder	årgang	h	d	vol/ha	vol	bon	Bemærkning
Bastrup Plantage											
1											
a	1,27	skf	45	(0)	2014						Muld og beplantning
		eg	40	(0)	2014						
		lin	5	(0)	2014						
		bir	5	(0)	2014						
		røn	5	(0)	2014						
b	0,79	bryn		(0)	2014						eg, skf, lin, birk, røn 20% buske
c	2,41	ager		(0)	2014						
d	0,15	van		(0)	2014						
e	1,52	bryn		(0)	2014						eg, skf, lin, birk, røn 20% buske
f	8,18	eg	45	(0)	2014						
		skf	40	(0)	2014						
		lin	5	(0)	2014						
		bir	5	(0)	2014						
		røn	5	(0)	2014						
g	2,76	krat		(0)	2014						Skænter - henligges til naturlig tilgroning
h	1,54	sgr	70	(54)	1960	20,0	30,0			1,0	eksistende bevoksning bevares
		rgr	30	(54)	1960	21,0	30,0			1,0	
*	18,62	ha									
2											
a	4,49	skf	45	(0)	2014						
		eg	40	(0)	2014						
		lin	5	(0)	2014						
		bir	5	(0)	2014						
		røn	5	(0)	2014						
b	0,83	bryn		(0)	2014						eg, skf, lin, birk, røn 20% buske
*	5,32	ha									
5											
a	0,96	vej		(0)	2014						
*	0,96	ha									
**	24,90	ha	Bastrup Plantage								
***	24,90	ha									

Bilag 4. Screeningsafgørelse inkl. skema

Billum Vognmandsforretning ApS
Vesterhavsvej 30
6852 Billum

CVR-NR: 10382335

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Frederik Vad
E-mail: fv@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29 20 19 41
Den 01/07-2024
Journalnr.: 23/43278

Afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1bo, 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (screeningsafgørelse)

Region Syddanmark har den 20. september 2023 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 1bo, 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune.

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven⁵. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika

⁵Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens⁶ § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen⁷, ved administration af lov om vandplanlægning⁸ forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningskemaet.

Projektets karakteristika:

Billum Vognmandsforretning ApS har søgt om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten, og grus på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. Ansøgningen er en forlængelse af råstofindvinding på ca. samme areal, hvor seneste råstoftilladelse blev meddelt i 2013 med tillæg i 2018.

Der søges om en 10-årig råstoftilladelse på et 24,9 ha stort areal med forventelig årlig indvinding på 350.000 m³ over grundvandsspejlet. Der vil blive gravet til ca. 18 meter under terræn til kote 14, som er ca. 1 meter over grundvandsspejlet. Ud over råstofindvinding søges der også om tilladelse til årlig tilførsel samt knusning af 20.000 m³ sømaterialer. Sømaterialerne er tiltænkt at blande med de indvundne råstoffer, således at der opnås forskellige kvaliteter af bl.a. stabilgrus. Materialerne er påtænkt at bruge som grus og sandfyld, bundsikringsmateriale, og stabilgrus.

Til projektet søges der om at benytte følgende maskinel:

- 1 stk. hydraulisk gravemaskine
- 1 stk. dumper
- 1 stk. stenkuser
- 1 stk. vandvogn
- 2 stk. gummiged
- 2 stk. tørsorteringsanlæg

De ansøgte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg er:

- Mandag til fredag: Kl. 06:00 – 18:00
- Lørdag (op til 3 lørdage om året): Kl. 07:00 – 15:00

De ansøgte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område er:

- Mandag til fredag: Kl. 06:00 – 18:00

⁶ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁷ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

⁸ Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

- Lørdag (op til 3 lørdage om året): Kl. 07:00 – 15:00

Der søges ikke om knusning om lørdagen, og der søges ikke for nogen former for drift eller læsning på søn- og danske helligdage.

Rundt om det meste af projektarealet anlægges jordbunker. Fokusområderne er i de retninger, hvor naboerne er nærmest råstofgraven. Voldene bliver ca. 3 meter høje.

I forbindelse med tidligere råstoftilladelse meddelte Varde Kommune tilladelse til etablering af adgangsvej til råstofgraven og tilkørsel til Ringkøbingvej. I aktuelle ansøgning søges der om at benytte den allerede etablerede adgangsvej.

Efter endt råstofindvinding vil projektarealet efterbehandles til natur med fredsskov med lysninger, lavvandede paddehuller, og skrænter uden beplantning.

Projektets karakteristika vurderes ikke at være af en sådan art, at der kan være ukendte skadevirkninger eller følger som skal undersøges nærmere.

Projektets placering:

Det ansøgte areal er beliggende i Bastrup plantage i Varde Kommune ca. 1,1 km nord for byskiltet til Varde by. Graveområdet, Bastrup, er udlagt i råstofplan 2020. Projektarealet er på den syd- og østlige side omgivet af Bastrup plantage, mens der i vest- og nordlig retning findes det typiske landsbyområde med marker i drift, levende hegn, samt huse af varierende størrelse fra parcelhuset til den større gård. Der findes ingen kommune- eller lokalplaner for selve projektarealet, men den nordlige del af projektarealet ligger i udkanten til en bufferzone til reservation af anlæggelse af vej. Dertil er der fredsskovspligt på projektarealet.

Projektarealet ligger uden for OSD, men ligger i OD område. Langs den vestlige grænse af projektarealet er der ca. 4,7 ha, som ligger i indvindingsoplandet til Lerpøt Vandværk. Dette område er udpeget som NFI område.

Inden for en radius af 10 km fra projektarealet findes to Natura 2000-områder. Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde (nr. N88) ligger ca. 1,5 km syd, sydøst for projektarealet, og Vadehavet (nr. N89) ligger ca. 3,3 km syd, sydvest for projektarealet.

Der er ikke registreret arter opført på Habitatdirektivets bilag IV på projektarealet. I området omkring Varde by er der registreret en del forskellige bilag IV arter, men ingen af dem vurderes at benytte projektarealet eller Bastrup plantage som yngle- og rasteområde.

Der er registreret flere forekomster af rødlistearter på projektarealet. Fire fuglearter vurderes at være relevante, og alle fire fuglearter er beskyttet. En rødlistet svampeart vurderes at være relevant, men denne er hverken internationalt eller nationalt beskyttet.

Der er ikke registreret beskyttet natur eller fredede områder på projektarealet. Nærmeste fredede natur, en §3 beskyttet eng, findes ca. 330 meter nord for projektarealet, og nærmeste kirke er Sankt Jacobi Kirke ca. 3 km sydvest for projektarealet. Der efterbehandles til natur med bl.a. tilplantning af fredsskov.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984. Det ansøgte område ligger i dels i det åbne land, men også dels i et skovområde. Som udgangspunkt bør der ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser gældende ved nærmeste liggende enkeltbolig, anvendes de grænseværdier, som gælder for områdetype 3 (områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse). Inden for en radius af 500 meter fra projektarealet findes 5 beboelsesejendomme, mens der i en radius af 250 meter findes to. For at mindske påvirkningen fra støj, vil der opføres jordvolde langs det meste af grænsen til projektarealet, hvor der vil være fokus på de områder, som er tættest på nærmeste ejendomme. Da der graves til 18 meter under terræn, vil skrænterne i råstofgraven reducere støj fra aktivitet nede i graven yderligere.

Trafik af lastbiler fra råstofgrave kan være en kilde til støj uden for projektarealet. Regionens tidligere erfaringer fra råstofgrave er, at lastbiler i det åbne landområde, hvor forholdene er gode, ikke er til væsentlig gene for omkringliggende miljø. I den konkrete sag giver projektet ikke anledning til at fravige tidligere erfaringer.

Støv er en velkendt faktor ved råstofindvinding, som kan være til stor gene for omboende. Emission af støv kommer helt an på aktiviteten, niveauet for aktiviteten, samt de meteorologiske forhold. Ansøger har i ansøgningsmaterialet anført, at de ønsker at vande råstofbunker og veje i tørre perioder, for at reducere eventuelle støvpåvirkninger. Tiltaget vurderes at være tilstrækkeligt for, at støv ikke er en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

Indvinding af sand, grus, og sten udgør i sig selv ikke en væsentlig risiko for forurening af grund- og overfladevand. Da der indvindes over grundvandsspejlet, vil der ikke ske en grundvandssænkning, og da der ikke udledes vand fra råstofgraven, vurderes råstofindvindingen ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- og overfladevand.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, idet det ansøgte i sig selv eller i kumulation med udnyttede og uudnyttede råstof tilladelser, planer eller andre aktiviteter, ikke har væsentlig indvirkning på miljøet.

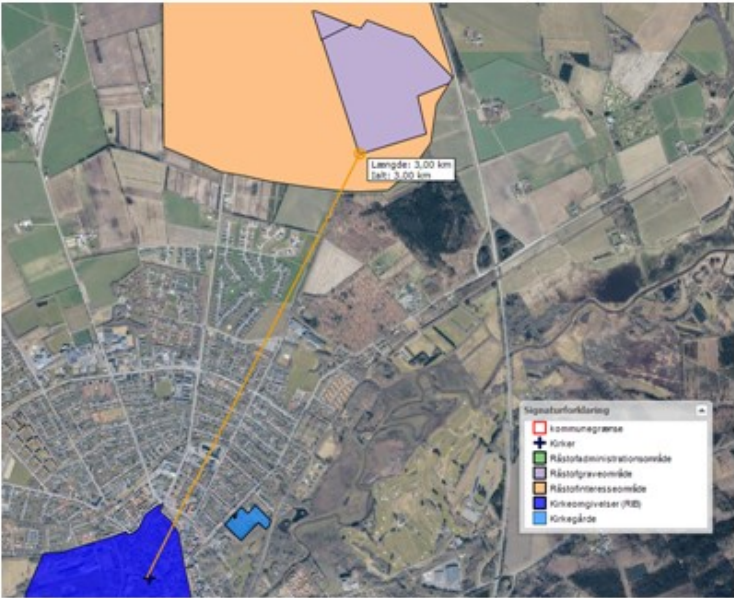
Partshøring

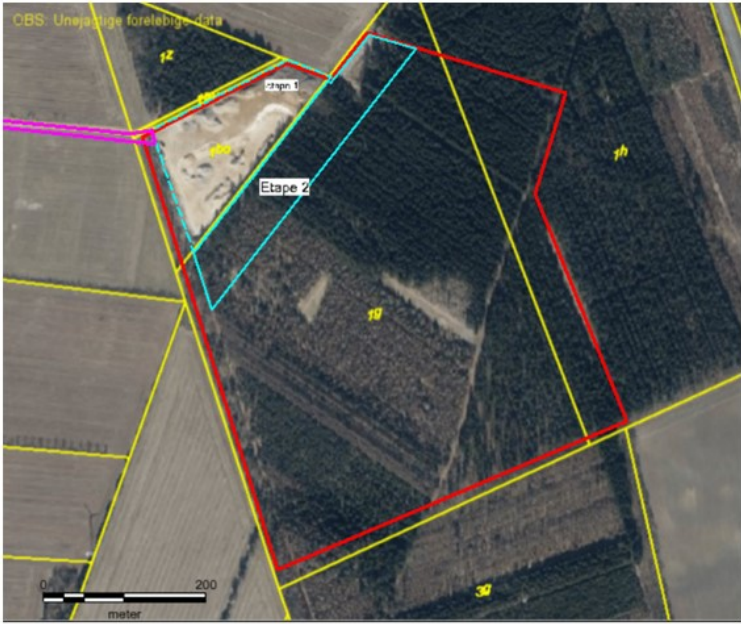
Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens⁹ § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen foreløb i perioden den 17. maj 2024 til den 14. juni 2024 og har været sendt i høring til følgende:

<u>Parter</u>
Indvinder:
• Billum Vognmandsforretning ApS
Lodsejere af matr.nr.:
• 1au, 1bp, 1bo, 1e, 1g, 1h, 1z, 3a, 3g, 3i, 3k, og 4i Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. • 48f, 48g, 79d, 94c, 108b, 109a, 114d, 116b, 116e, 147a, og 149b Varde Markjorder i Varde Kommune.
Beboere over 18 år på matr.nr.:
• 3i, og 4i Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. • 147a, og 149b Varde Markjorde i Varde Kommune.
Virksomheder på matr.nr.:
• 1e, 3a, og 4i Lunde Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. • 79d, 94c, og 149b Varde Markjorder i Varde Kommune.
Varde kommune: chsc@varde.dk ; vardekommune@varde.dk
ARKVEST – Arkæologi Vestjylland: post@arkvest.dk
Slots- og Kulturstyrelsen: post@slks.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk
Ribe Stift: kmrib@km.dk
Energinet El: 3.parter@energinet.dk
Miljøstyrelsen: mst@mst.dk
Naturstyrelsen: nst@nst.dk
Lerpøt Vandværk

Der indkom 3 høringssvar fra hhv. Varde kommune, Ribe Stift, og ARKVEST – Arkæologi Vestjylland. Nedenstående høringssvar er i deres fulde længde.

⁹ Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Hvem	Høringssvar	Regionens bemærkninger
Varde kommune	Vedr. den landskabelige påvirkning. Der bør vurderes nærmere på, at området ligger i større sammenhængende landskab, overgangslandskab/dallandskab samt påvirkningen af de to landskabskarakterområder Varde Ådal øst og Varde Bakkeø. Se nærmere beskrivelser i kommuneplanens redegørelse og retningslinjer i hovedstrukturen.	Regionen har taget høringssvaret til efterretning, og har efterfølgende beskrevet landskabet yderligere i screeningsskemaets punkt 42. Vurderingerne er uddybet, men vurderingen er ikke ændret.
Ribe Stift	Sankt Jacobi Kirke ligger ca. 3,0 km sydvest for projektområdet. Projektområdet er ikke omfattet af kirkebeskyttelseslinjen og kirkenære omgivelser omkring Sankt Jacobi Kirke. Ribe Stiftsøvrigheden vurderer, at Sankt Jacobi Kirke er beliggende på en stor afstand og ikke vil blive påvirket af planen. Stiftsøvrigheden har derfor ingen bemærkninger til planforslaget. Figur 20. Billedet viser afstanden fra kirkeomgivelserne nær Sank Jacobi kirke.	Regionen tager Stiftsøvrighedens vurdering til efterretning.

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland	Arkæologi Vestjylland vil gerne gøre opmærksom på, at vi i den pågældende grusgrav har foretaget forundersøgelse af de første to etaper i henholdsvis 2016 og 2019. Der blev ikke gjort så væsentlige fund, at det førte til yderligere udgravninger. Men da der er mange gravhøje i området vil vi anbefale, at der igen bliver foretaget en systematisk forundersøgelse af det nye areal. Vi vil derfor anbefale at råstofindvinder tager kontakt til post@ark-vest.dk når der er konkrete planer for at udvide råstofområdet. Det ser ud som at der er tale om en ny råstofindvinder idet det var NCC som vi tidligere har arbejdet for. Indtil videre er det kun etape 1 og etape 2 som er frigivet arkæologisk jf. nedenstående kort. Figur 21. Billedet viser de arealer, hvor der er foretaget forundersøgelser i forbindelse med opstart af råstofgraven.	Regionen bemærker, at anden lovgivning til enhver tid er gældende. I det konkrete tilfælde, hvis der findes fortidsminder, vil det Museumsloven være gældende. Regionen tager hørings svaret til efterretning, men vurderer også, at der ikke er belæg for yderligere miljøundersøgelser.
--	--	--

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 29 juli 2024 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 13 kan offentliggørelse ske udelukkende digitalt. Afgørelsen offentliggøres på regionens hjemmeside.

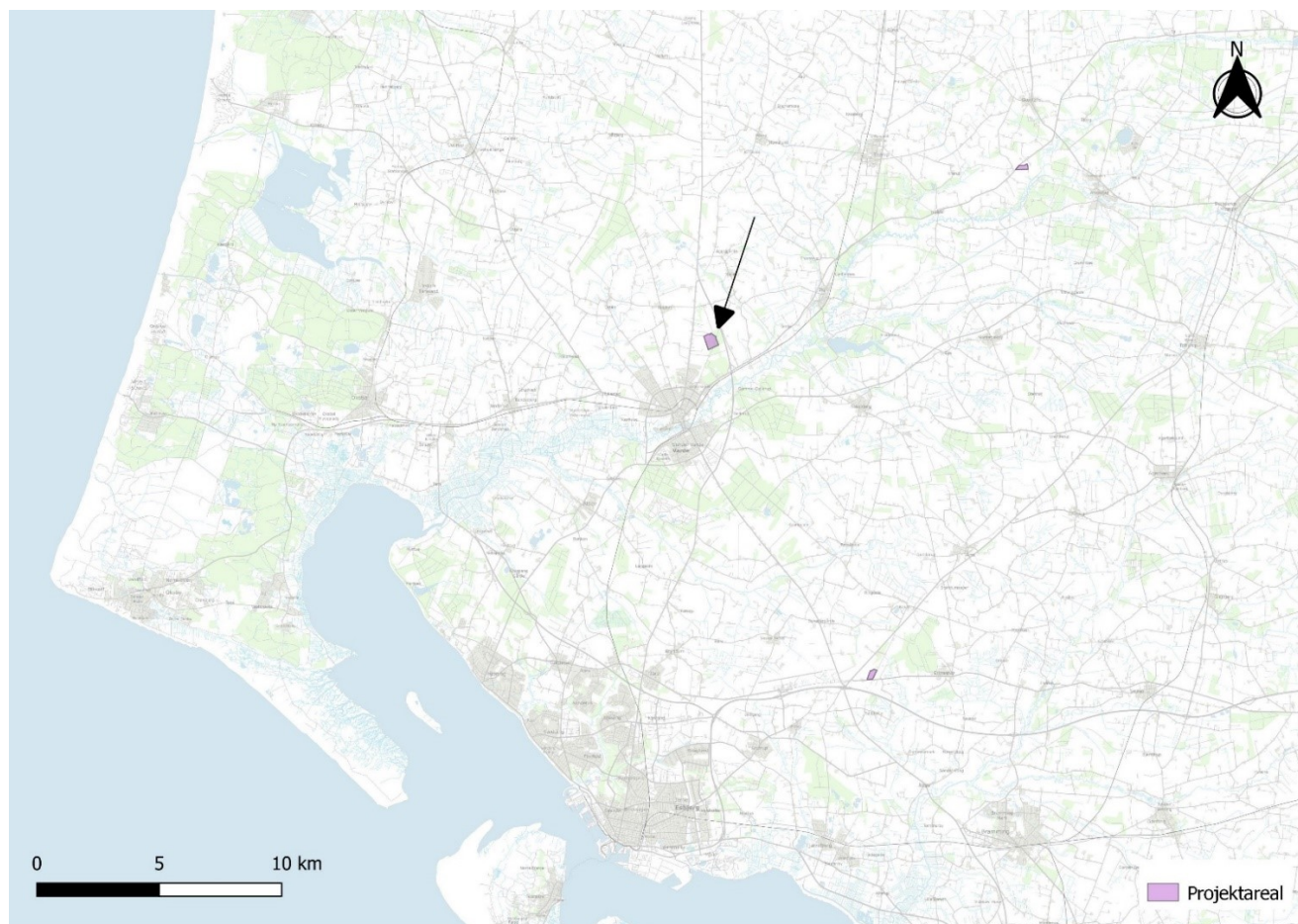
Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Frederik Vad
Biolog

Bilag 1 - Oversigtskort

Figur 22. Oversigtskort nr. 1. Projektarealet ses med det lille område ved pilen, lige nord for Varde by.

Figur 23. Oversigtskort nr. 2. Projektarealet ses markeret med lilla, nord for Varde by.

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af den 20. september 2023 med senere supplerende oplysninger af den 22. januar 2024 og af den 22. februar 2024 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Der søges om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på 24,9 ha af matr.nr. 1bo, 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune, som er placeret i graveområdet Bastrup. Der søges om at indvinde op til 350.000 m³ sand, grus og sten om året, og der vil graves til ca. 18 meter under terræn til kote 14, hvilket svarer til ca. 1 meter over grundvandsspejlet. Ud over erhvervsmæssig råstofindvinding søges der også om tilførsel og knusning af 20.000 m³ sømaterialer. Materialerne vil opblandes råstofferne. Råstofferne er påtænkt at bruge som grus og sandfyld, bundsikringsmaterialer, og stabilgrus. Der søges om at benytte følgende maskinel: - 1 stk. hydraulisk gravemaskine - 1 stk. dumper - 2 stk. gummiged - 2 stk. tørsorteringsanlæg - 1 stk. knuser - 1 stk. vandvogn til vanding Der forventes at bruge 700 liter hydraulik- og 150.000 liter dieselolie om året. Der søges om følgende driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg: - Mandag til fredag: Fra kl. 06 til kl. 18. - Lørdag (op til 3 lørdage om året): Fra kl. 07 til kl. 15.
---	--

	Der søges om følgende driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område: - Mandag til fredag: Fra kl. 06 til kl. 18 - Lørdag (op til 3 lørdage om året): Fra kl. 07 til kl. 15 Der søges ikke om nogen former på drift på søndage eller danske helligdage. Der søges om at benytte eksisterende adgangsvej, som Varde Kommune meddelte i forbindelse med råstoftilladelsen fra 2013. Adgangsvejen går mod vest på tværs af matr.nr. 147a Varde Markjorder, Varde Kommune, med tilkørsel til Ringkøbingvej. Kommunen har i myndighedshøringen godkendt, at overkørselstilladelsen gælder indtil råstofindvindingen er afsluttet. For at nedbringe støvgener oplyses det, at bunker med materiale samt veje vandes. Vandet hentes i en skurvogn på projektarealet, eller ved nærtliggende adresse, som indvinder råder over. For at nedbringe støjen oplyses det, at der opføres jordvolde omkring størstedelen af projektarealet med fokus i de områder, hvor naboer er tættest på projektarealet. Efter endt råstofindvinding efterbehandles området til fredsskov med lysninger samt skrænter uden beplantning. Projektet er en fortsættelse af eksisterende råstofgrav, hvor råstoftilladelsen blev meddelt i 2013 med tillæg i 2018.
2. Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Firma: Billum Vognmandsforretning ApS Adresse: Vesterhavsvej 30, 6852 Billum Telefonnr.: 44 22 92 00 Mailadresse: info@billumvognmand.dk CVRnr.: 10382335
3. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	<u>Billum Vognmandsforretning ApS</u> Navn: Kjeld Møller Hansen Telefonnr.: 40 15 09 83 Mail: info@billumvognmand.dk

	<u>Rådgiver</u> Firma: Asker Geyti v/Christjan Asker Finnur Geyti Navn: Asker Geyti Telefonnr.: 21 14 41 36 Mail: ag@geyti.dk
4. Projektets placering og arealbehov i ha	Projektarealet er ca. 3,2 km nord for midten af Varde by på 24,9 ha af matr.nr. 1bo, 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune. Selve projektarealet er beliggende i Bastrup plantage, som Varde Kommune i kommuneplan 2017 har udpeget som bevaringsværdigt landskab og som et større sammenhængende landskab. Landskabet omkring projektarealet er et typisk dansk landområde med marker i drift, mange læhegn, og spredt bebyggelse af parcelhuse og gårde. Varde Kommune har i kommuneplan 2017 udpeget et stort område vest for projektarealet som særligt værdifuldt landbrugsområde, men projektarealet er ikke omfattet af denne udpegning. Ud over projektarealet har projektet behov for en adgangsvej. Adgangsvejen er den allerede etablerede adgangsvej fra den nordvestlige del af projektarealet tværs over matr.nr. 147a Varde Markjorder, Varde Kommune mod vest med tilkørsel til Ringkøbingvej. Adgangsvejen er ca. 8 meter bred og 500 meter lang.

5. Oversigtskort	 Figur 24. Oversigtskort nr. 2. Projektarealet ses markeret med lilla, nord for Varde by.
6. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Der søges om tilladelse til indvinding af råstoffer. Der er ikke behov for råstoffer i anlægs- eller driftsfasen. Dog er der ansøgt om tilkørsel samt knusning af 20.000 m³ sømaterialer til opblanding med råstoffer.
7. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der er kun behov for vand til vanding af materialebunker og veje. Vandet hentes enten i skurvognen på projektarealet, eller ved indvinders bygninger på adressen Savværksvej 2, 6818 Årre. Mængden af vand afhænger af meteorologiske forhold, men det forventes at være en relativt beskeden mængde vand.
8. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Det oplyses, at det forventede årligt affald er: - 500 liter olieprodukter, som tages med til ansøgers værksted

	- 100 kg brændbart og 200 kg andet affald, som afhentes af Marius Pedersen eller afleveres på genbrugsplads. - Jernsold fra sorteringsanlæg, som afleveres ved Frank Jensen (skrothandler) Affaldet er oplyst på en måde således, at regionen vurderer, at håndteringen af affaldet eller affaldet i sig selv ikke udgør en risiko for miljøet.
9. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Det er oplyst, at der ikke er spildevand i forbindelse med projektet.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
10. Er der andre ejere end bygherre?	Ja			Lodsejer af matrikel 1bo, 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune er: Navn: Svend Erik Skov ApS CVRnr.: 12212992.
11. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			Nej	Små 400 meter nord for projektarealet på 20 ha af matr.nr. 4i Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune findes en anden råstofgrav. Nabograven fik meddelt deres råstofftilladelse i 2018 og tilladelsen gælder til 2028. Nabograven har tilladelse til at indvinde op til 100.000 m3 sand, grus og sten over grundvandsspejlet. Adgangsvejen til nabograven er mod vest på tværs af matr.nr. 4i, langs den sydlige del af matr.nr. 4c Lunderup Hgd., Varde Jorder samt i skelgrænsen mellem matr.nr. 162b og 162c Varde Markjorder med tilkørsel til Ringkøbingvej.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Grundet de aktuelle forhold vurderes trafikken at være mulig kumulativ påvirkning. Der er ca. 580 meter mellem de to tilkørsler til Ringkøbingvej fra råstofgravene. Antal forventede daglige lastbiler fra nabograven er 20, og det forventede antal daglige lastbiler fra projektarealet er 70. Ringkøbingvej er en større landevej med afstribning og isoleret cykelsti, der løber fra Varde by mod nord til vejkrødet mellem Ringkøbingvej og Stilbjergvej. Selvom en forøgelse til 90 daglige lastbiler umiddelbart lyder højt, er Ringkøbingvej en indfaldsvej til Varde by, og derved egnet til meget og relativ tung trafik. Områdets infrastruktur er god med større veje til de nærmeste byer, såsom Varde og Esbjerg mod syd, Oksbøl mod vest, Skjern mod nord, og Grindsted mod øst. Regionens vurdering er, at 90 daglige lastbiler ikke er en væsentlig påvirkning på områdets trafik, og at vejene er egnet til tung trafik. Dog bør det nævnes, at det er Kommunen, som er myndighed på området, og at det er Kommunen, der træffer de nødvendige afgørelser iht. vejloven.
12. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			Nej	Ansøgningen er en fortsættelse af den allerede etablerede råstofgrav. Dertil er der ikke sket signifikante projektændringer såsom indvinding under grundvandsspejlet, vådsortering eller

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				lignende. Der skal derfor ikke etableres yderligere vandforsyning ifm. projektet.
13. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	Bortskaffelse af affald sker efter gældende ordninger og lovgivning.
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			Nej	Selvom projektarealet er placeret i landzonen, vurderer regionen, at støjniveauet for områdetype 3. <i>Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)</i> i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. nr. 5/1984 skal overholdes. Terrænet i det omkringliggende landskab er relativt fladt, og derved vil støj let kunne spredes. Øst for projektarealet findes et mindre skovområde, som naturligt vil reducere støjen mod øst. Dertil er der en del læhegn rundt omkring i landskabet, hvilket yderligere kan reducere støjniveauet. I ansøgningsmaterialet har ansøger oplyst, at der etablere jordvolde med en højde på 3 meter langs det meste af omkredsen af projektarealet, men med fokus i de områder, som ligger tættest på nærmeste huse. Dertil graves der i en dybde til 18 meter under terræn, hvoraf skrænterne i råstofgraven vil virke. Endvidere ligger der ingen huse tæt på projektarealet. Nærmeste beboelsesejendom ca. 200 meter syd for projektarealet på adressen Frisvadvej 91, 6800 Varde.

Kriterium	Ja	Bør under-søges	Nej	Bemærkninger
				Regionen har fra tidligere råstofgrave erfaret, at støjniveauet for råstofindvinding ligger på omtrent samme niveau som ved almindelig landbrugsdrift. Alt i alt vurderer regionen, at projektet vil kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj med de tiltag, som ansøger har oplyst.
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			Nej	Råstofindvinding vil utvivlsomt skabe visse vibrationer ved gravning. Dog er projektarealets underlag blødt, og regionens erfaringer fra tidligere råstofgrave er, at vibrationerne er meget lokale, og at de ikke påvirker omkringliggende miljø væsentligt.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener?	Ja			Støv er en velkendt udfordring ved råstofindvinding. Jf. projektansøgningen vil ansøger vande projektarealet i de perioder, hvor der er risiko for støvemission, og derved reducere påvirkningen af det omkringliggende miljø markant. Regionen vurderer, at ansøgers tiltag vil være tilstrækkeligt i forhold til at sikre, at støvgenerne ikke er væsentlige
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	Jf. projektansøgningen vil der ikke anvendes materiale eller kemikalier i forbindelse med råstofindvindingen, der kan give anledning til lugtgener. Projektet foregår i åbent landområde, hvor opblandingsmulighederne i luften er gode, hvorfor risiko for lugtgener vurderes at være minimal.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	Jf. ansøgningen er der ikke ansøgt om opsætning af bygningsanlæg herunder lysprojektører eller lignende. Der er der søgt

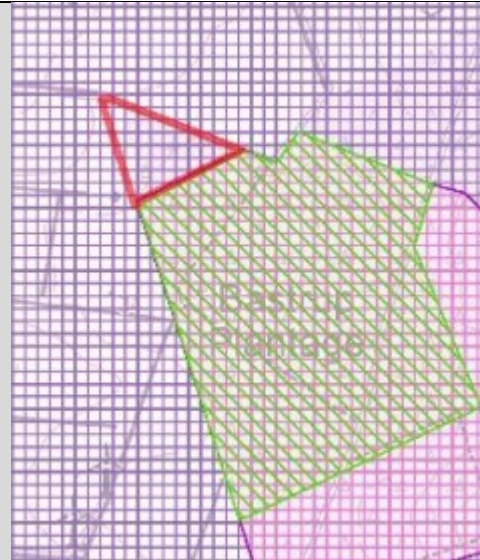
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				om driftstider mellem kl. 6 og 18, hvoraf der normalvis er dagslys. Tidligt forår, sent efterår og især om vinteren vil der være behov for lys i morgen- og aftentimerne, hvor det er mørkest. Lysbehovet forventes dog at være sammenligneligt med forlygter på en personbil. Da bunden af graven er op til 18 meter under terræn, da afstanden til nærmeste ejendom er ca. 200 meter, og grundet lysets forventelige karakter, vurderes det, at et evt. lys ikke vil give anledning til væsentlige gener.
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Paddehullerne, som etableres ved efterbehandlingen, forventes at være lavbundede, og vil derfor ikke udgøre en særlig risiko for uheld. Dertil forventes den almene praksis for sikkerhed ved gravning at overholdes.
20. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Nej	Det forventes, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne vil kunne holdes inden for de vejledende grænseværdier for luftforurening. Spredningsforholdene i området vurderes at være gode, idet projektarealet befinder sig i åbent landområde.
21. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			Nej	Ved og i projektarealet er der foretaget en del forskellige boringer. Boringstyperne er primært råstofboringer, vandværksboringer og vandforsyningsboringer. Råstofboringerne (121.1209, 121.1210, 121.1211, 121.1212, 121.1213, 121.1214, 121.1215,

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				121.1216, 121.1217, 121.1218) har alle en dybde på ca. 10 meter. Vandværksboringerne 121.1145 og 121.1163 har ca. en dybde på hhv. 139 meter og 106 meter. Vandforsyningsboringerne 121.1147 og 121.1161 har ca. en dybde på hhv. 37,5 meter og 91 meter. Analyse af alle ovenstående boringer viser, at det den primære geologiske sammensætning i området består af glacial smeltevandssand, hvor der er enkelte undtagelser. Råstofindvinding inkl. maskinel brugt til indvinding udgør i sig selv ikke en risiko for forurening af vand. Der kan være risiko for forurening af vand ved råstofindvinding, når der enten fjernes beskyttende geologiske lag, hvis der ledes vand væk fra projektarealet, eller hvis der sker spild af olie m.v. Det oplyses i ansøgningen, at den forventede gravedybde er til 1 meter over grundvandsspejlet, hvilket svarer til ca. 18 meter under terræn. Af boringsprøverne kan det ses, at der kun findes enkelte og meget smalle beskyttende lag i de 18 meter under terræn. Grundet tykkelsen af de smalle beskyttende lag, vurderes lagene ikke at være væsentlige ift. beskyttelse af områdets grundvand. Samtidigt indvindes der ikke råstoffer under grundvandsspejlet, og der benyttes heller ikke vådsortering, hvorfor projektet ikke udgør en risiko for udvaskning af okker og andre uønskede stoffer, eller udleder spildevand til det omkringliggende miljø.

Kriterium	Ja	Bør under-søges	Nej	Bemærkninger
				I forbindelse med den tidligere råstoftilladelse blev der fastsat vilkår om overvågning af kvaliteten af grundvandet for at sikre, at råstofindvindingen ikke påvirkede grundvandet. Resultatet af overvågningsprogrammet viste, at råstofindvindingen ikke påvirkede kvaliteten af grundvandet. Da der ved råstofindvindingen hverken fjernes væsentlige grundvandsbeskyttende lag, der indvindes ikke under grundvandspejlet, eller anvendes vådsortering, vurderes det, at projektet ikke udgør en risiko for forurening af hverken grund- eller overfladevand. Dette bakkes yderligere op af resultatet af overvågningsprogrammet fra den tidligere råstoftilladelse på området.

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
22. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	Ja			Da råstofindvinding typisk kræver, at landskabet over terræn ændres markant, betyder det også, at skoven på projektarealet skal fældes. På nuværende tidspunkt fungerer arealet som en plantage. Efterbehandlingsplanen til projektarealet viser, at der skal plantes fredsskov med lysninger og skrænter uden beplantning. Da plantagen fældes, og da der opføres fredsskov på arealet, vurderes det, at arealanvendelsen ændres. Arealanvendelsen ændres derfor på den korte sigt, men efter endt råstofindvinding kan areal anvendes på samme måde, som det gør i dag.
23. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	Projektarealet er ikke placeret i en vedtaget eller i et forslag til lokalplan. Nærmeste lokalplan er nr. 23.02.L08, som er ca. 720 meter syd for projektarealet.
24. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	Via Varde Kommunes Kommuneplan 2021 kan det ses, at et område nord for projektarealet er reserveret til anlæggelse af vej. Vejområdet går fra vest mod øst, og projektarealet i nord går en anelse ind over bufferzonens 200 meter til vejen. I 2019 indsendte Varde kommune et høringssvar ved udvidelse af graveområdet i Bastrup plantage.

Figur 25. Billedet er et oversigtskort over Bastrup plantage ved udlæggelse af det nye graveområde nord for projektarealet (markeret med en rød trekant). Daværende råstoftilladelse er markeret med grønt, hvilket ca. er samme areal, som nuværende projektareal.

I høringsvaret vurderer Varde kommune, at råstofindvinding i udvidelsen af graveområdet Bastrup plantage ikke vil være hensigtsmæssig, da en fremtidig etablering af omfartsvejen vil blive fordyret og besværliggjort, hvis terrænet er blevet sænket væsentligt. Dertil vurderer kommunen, at hvis det kan godtgøres, at tids-horisonten på graveperioden og efterbehandling mv. sikrer, at etablering af vejen ikke vil blive problematisk, kan råstofgravning tilladelse.

Det konkrete projektareal overlapper med udkanten af bufferzonen til arealreservationen til omfartsvejen. Regionen vurderer, at afstanden fra den planlagte vej til projektarealet er så stor, at projektet ikke vil påvirke anlæggelsen af omfartsvejen. Dette omfatter både, at terrænet ikke ændres, således at det vil besværliggøre anlæggelse af vejen, men også at projektet ikke påvirker sikkerheden

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				af vejen ift. skrænter tæt på vejen, nedskridning af vejen mv. Dertil er projektet et midlertidigt projekt, hvorfor projektet stopper efter en tidsperiode.
25. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			Nej	Alle aktiviteter i forbindelse med råstofindvinding, med undtagelse af transport af råstoffer, foregår udelukkende på ansøgte areal. Dertil forventes almen praksis for sikkerhed ved gravning at overholdes, således at der ikke sker ulykker eller skred i råstofgraven. Projektet begrænser derved ikke anvendelsen af områder uden for projektarealet.
26. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			Nej	Det forventes, at alle tilgængelige råstoffer på projektarealet indvindes, således at projektarealet på sigt kan udgå af råstofplanen. Projektet udgør ikke en hindring for at indvinde det resterende areal i udlagte graveområde Bastrup, eller i fremtidige udlæggelse af graveområder omkring Varde by.
27. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	I og med projektet ikke fjerner væsentlige, beskyttende geologiske lag, og da efterbehandlingsplanen ikke inkluderer tilsætningsstoffer, såsom gødsning og pesticider, der kan påvirke områdets grundvand, vurderes det, at projektet ikke hindrer fremtidig anvendelse af områdets grundvand. Se desuden screeningskemaets punkt 21.
28. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			Nej	Det er i screeningskemaets punkt 21 vurderet, at projektet ikke påvirker grund- eller overfladevand, hvorfor projektet heller ikke vil påvirke sårbare vådområder.
29. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			Nej	Kystnærhedszonen er fastlagt i planloven og dækker som udgangspunkt kyststrækningen fra strandkanten og ca. 3 km ind i landet. Fra projektarealet til nærmeste kyst, Ho Bugt, er der ca. 13,5 km. Projektet er derfor ikke inden for kystnærhedszonen.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
30. Forudsætter projektet rydning af skov?	Ja			Projektarealet dækker over tre forskellige områder, som er udlagt med fredsskovspligt. Projektet forudsætter derfor rydning af fredskov på disse områder. Dele af projektarealet er en eksisterende råstofgrav, hvilket vil sige, at der er dele af skoven, som allerede er ryddet. Projektet vil efter endt råstofindvinding efterbehandles til fredsskov med lysninger og skrænter uden beplantning. Det vurderes derfor, at rydningen af skoven kun er midlertidig, og at ændringen derfor ikke er en væsentlig påvirkning af miljøet.
31. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Projektarealet hindrer ikke nuværende eller planlagte reservater og naturparker.
32. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	I denne sammenhæng påtænkes Vadehavsområdet at dække Natura 2000-området. Projektarealet er ikke beliggende i eller i umiddelbar nærhed af Natura 2000-området. Afstanden fra projektarealet til Natura 2000-området er ca. 3,3 km.
33. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			Nej	Der er ikke registreret nogen nationalt fredede eller beskyttede områder i eller i umiddelbar nærhed af projektarealet. Nærmeste fredet eller beskyttet område er en §3 beskyttet eng ca. 330 meter nord for projektarealet. Da det tidligere i screeningsskemaet er vurderet, at projektet ikke påvirker grund- eller overfladevand, og da projektets aktiviteter med undtagelse af transport af råstoffer foregår på ansøgte projektareal, vurderes projektet ikke at påvirke nationale fredede eller beskyttede områder.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
34. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			Nej	Inden for en radius af 10 km af projektarealet findes to Natura 2000-områder: - Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde (Natura 2000-område nr. N88) - Vadehavet (Natura 2000-område nr. N89). Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde (N88) N88 strækker sig fra syd for projektarealet i en bue øst om projektarealet. Der hvor afstanden er kortest mellem projektarealet og N88 er der ca. 1,5 km. N88 indeholder Habitatområde 77. <u>Områdebeskrivelse af Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde fra Miljøstyrelsens Natura 2000-plan 2022-2027</u> "Natura 2000-området Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde har et samlet areal på 1.017 ha, hvoraf de 82 ha er vandflade i søerne. Området er udpeget som habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde. Natura 2000-området er privatejet og ligger i Varde Kommune, samt inden for vandområdedistriktet Jylland og Fyn. Natura 2000-områdets centrale elementer er de store fredede hede- og skovområder ved Nørholm Gods samt Karlsgårde Sø med omgivende naturarealer. Derudover omfatter området Varde Å opstrøms Varde og mindre strækninger af Ansager Å og Grindsted Å med tilstødende eng- og mosearealer. Den fredede Nørholm Hede er en stor, sammenhængende hede, der ligger som en mosaik af tørre og våde arealer. I et strøg over heden findes spredte partier med indlandsklitter. Natura 2000-området har betydelige arealer med naturtyperne bøgeskov på mor

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				uden kristtorn, bøgeskov på muld og ege-blandskov, som alle udgør over 15 % af den samlede forekomst af naturtypen i den atlantiske biogeografiske region i Danmark, for bøgeskov på muld endda over halvdelen af arealet. Varde Å er en af de få åer, hvori snæbel findes. Snæblen findes kun i den danske del af Vadehavet og gyder kun i syd- og sønderjyske vandløb. Af samme grund er åen en af de områder, der var omfattet af LIFE snæbelprojektet (2005-2013), som var et naturgenopretningsprojekt med fokus på at redde snæblen. Derudover findes både en oprindelig laksestamme og bæk-, flod- og havlampret. Flodperlemusling, der sidst er fundet i 1995, har sit eneste danske levested i Varde Å. Odder genindvandrede til Varde Å-systemet efter midten af 1990'erne. Nørholm Hede har været fredet siden 1913, og siden 1993 har også en stor del af Nørholm Skov været fredet som urørt skov. Der er væsentlige forskningsmæssige interesser knyttet til fortsættelse af fri succession på den fredede hede, hvor vegetationsudviklingen har været fulgt gennem knap 100 år. Forskningens formål er at få et indblik i hedens successionsmønstre, herunder tilgroning, for at sikre en effektiv pleje og dermed bevarelse af heder." <u>Udpegningsgrundlaget for Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde</u>

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 77

Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkege-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Grøn kølleuldsmed (1037)	Flodperlemusling (1029)
	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Laks (1106)
	Snæbel* (1113)	Odder (1355)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlaget. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Visse-indlandsklit (2310), græs-indlandsklit (2330) og Enebærkrat (5130) er ikke tilstede i habitatområde H77. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 26. Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 77 i Natura 2000-område nr. 88.

Vadehavet (N89)

N89 strækker sig fra syd for projektarealet og ud til Vesterhavet mod sydvest. Der hvor afstanden er kortest mellem projektarealet og N89 er der ca. 3,3 km. N89 indeholder 4 Habitatområder (H78, H86, H90 og H239) samt 10 Fuglebeskyttelsesområder (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F63, F65, og F67).

Grundet omfanget af Vadehavets beskrivelse og udpegningsgrundlag henvises der til den reviderede udgave af *Miljøstyrelsens Natura 2000-basisanalyse 2022 – 2027* fra november 2021. I rapporten kan områdebeskrivelsen læses i kapitel 2.1 *Områdebeskrivelse*, samt udpegningsgrundlagene i kapitel 2.2 *Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området*.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Region Syddanmarks vurdering Det er tidligere i screeningsskemaet vurderet, at projektet ikke påvirker det omkringliggende miljø væsentligt. Det drejer sig om støj, vibrationer, støv, lugt, lys, luftforurening og vandforurening. Da projektet ikke påvirker førnævnte parametre, vurderer Regionen at den eneste anden mulighed for påvirkning af selve projektet er direkte, fysiske ændringer af Natura 2000-områderne. Grundet afstanden fra projektarealet til Natura 2000-områderne – hhv. 1,5 km og 3,3 km syd for projektarealet – vil projektet ikke påvirke Natura 2000-områderne fysisk. Derfor vurderer Regionen, at Natura 2000-områderne hverken påvirkes direkte eller indirekte af råstofindvindingen på projektarealet.
35. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			Nej	Der er lavet en tredelt skrivebordsundersøgelse for mulighed for forekomst og påvirkning af raste- og yngleområder for alle bilag IV dyrearter via opslag i "Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV – til brug for administration og planlægning" fra 2007 og opdateringen af samme håndbog fra 2023 samt opslag om registrerede observationer via Arter.dk og Danmarks Naturdatabase (naturdata.miljoeportal.dk). Hver sektion er beskrevet herunder, og til sidst i afsnittet findes Region Syddanmarks samlede vurdering af de tre undersøgelser. Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV Alle bilag IV dyrearternes udbredelsesområder i Danmark er gennemgået via håndbogen. De arter, som vurderes slet ikke at forekomme i ansøgte område, er sorteret fra. De nedenstående arter er vurderet relevante for området, og det er derfor kun disse arter, som vil blive viderebehandlet i undersøgelsen.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				<u>Flagermus</u> Af flagermus vurderes det, at vandflagermus, brunflagermus og sydflagermus er relevante. Vand- og brunflagermus yngler enten i hule løvtræer eller løvtræer med revner og sprækker, mens sydflagermus er stærkt knyttet til mennesker, og typisk yngler i større bygninger såsom store villaer og landejendomme. Vandflagermusen kan dog også yngle under gamle stenbroer. Flagermusene raster i samme omgivelser, som de yngler i, dvs. hule løvtræer eller i bygninger. Vandflagermusen raster lidt anderledes, da de ofte søger til kalkgruber, miner, bunkere, slotskældre eller lignende, som er frostfrie, hvor de opholder sig henover vinteren. Ledelinjer, som en skovkant, levende hegn, eller langs bygninger, er meget vigtige for flagermusene. De bruges f.eks. ved flyvning fra yngleområdet til fourageringsområdet. Flagermusene søger ofte føde langs træer som fx en skovkant, i parker, højt i åbent land, eller over søer. Det vil påvirke flagermusene negativt, hvis hule træer forringes eller fældes, og hvis bygninger forringes, hvis ledelinjer ændres markant, eller hvis der plantes mange nåletræer, som kan ændre det fysiske miljø for deres yngle - og rasteområder. <u>Birkemus</u>

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Birkemusen forekommer i mange forskellige biotoper, men i Danmark er den hovedsageligt fundet på kornmarker, enge, strandenge, heder, kær- og moseområder, og i fugtige, åbne skovområder. Typiske lokaliteter har en vis grad af fugtighed og en tæt, mellemhøj græs og urtevegetation. Yngle- og rasteområde er skal være et uforstyrret sted, da musen er i dvale fra oktober/november til først i foråret. Yngle- og rasteområdet kan f.eks. være et stendige eller en skrænt. Hvis levestedet er egnet til det, kan musen blive der året rundt. Det vil påvirke arten negativt, hvis der ikke er uforstyrrede steder, hvor musen kan yngle- og raste, hvis egnede habitater ændres eller ødelægges, eller hvis levestedet isoleres eller på anden måde indskrænkes betydeligt. <u>Markfirben</u> Markfirben yngler i mange forskellige habitater, men fælles for dem alle er, at de indeholder solvendte skrån timer med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. En god solvendt skrån timer kan f.eks. være i en tidligere grusgrav. Rasteområderne er de samme solvendte skrån timer, men der kan også bruges andre terrænelementer i forbindelse med varmeregulering på varme dage. I praksis er det ikke muligt at identificere overvintringsstederne. Det vil påvirke markfirbenet negativt, hvis de solvendte skrån timer forringes, destrueres eller ændres. <u>Spidssnudet frø</u>

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Der findes tre forskellige slags spidssnudet frø i Danmark: Maculata, Striata, og Nigromaculata. Typerne foretrækker forskellige forhold til yngleområdet, men deres levemåde er den samme. Maculata foretrækker moser, enge, små græsningssfolde, dyrkede marker, haver og fugtige eller græsbevoksede steder i skoven, hvor Striata yngler i næringsfattige moser og vandhuller, og opholder sig i klitter, heder og hedemoser tæt ved yngleområdet. Nigromaculata findes især i større moser i næringsrige områder. Ungerne opholder sig længe ved det vandhul, hvor de har udviklet sig, og derfor er det vigtigt for frøen, at der er gode raste og levesteder omkring yngleområdet. Det vil påvirke spidssnudet frø negativt, hvis isolation eller ødelæggelse af yngle- og rasteområdet, og hvis der anlægges veje og byggeri tæt ved områderne. <u>Strandtudse</u> Strandtudsens findes bl.a. i klitheden og langs indre kyststrækninger, men indenlands kan den f.eks. i råstofgraven. Grunden hertil er delvist fordi, tudsen yngler i lavvandede, lysåbne småsøer, hvor ungerne kan udvikle sig hurtigt, men også fordi tudsen går i dvale i jorden, hvor den kraver sig ned i 60 – 120 cm dybde. Bar sandjord er derfor ideelt som rasteområde. Når strandtudsens har fundet et godt yngle- og rasteområde, som f.eks. en grusgrav, er arten meget stedfast, og vil benytte området år efter år.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Der er en række trusler mod arten, hvoraf de mest almindelige kan være tilgro-ning af rasteområde samt fysisk og kemisk ændring i ynglevandhullet. Dertil kan øget trafik i nærområdet bidrage til drab af individer, da tudsen, som de andre tudser, sjældent bevæger sig hurtigt. <u>Grøn kølleguldsmed</u> Grøn kølleguldsmed lever i iltrige vandløb med strømmende vand og varmt sand eller grus. Nymfen lever overvejende nedgravet i bunden af vandløbet i op til 4 år, hvorefter den forvandles til det voksne livsstadie. Selvom det voksne individ har en spredningsevne på op til 10 km, er arten begrænset af egnede levesteder. Man ser derfor ofte at arten lever i samme område år efter år. Da arten kræver meget specifikke biologiske forhold for overhoved at være til stede, vil ethvert indgreb på vandløbet påvirke arten. Det indebærer bl.a. de bio-kemiske forhold, men også beplantning langs vandløbskanten, som kan ændre lysforholdene. <u>Snæbel og odder</u> Begge arter findes i området omkring Varde, men begge arter lever i tilknytning til vand. Fysiske og kemiske forstyrrelser i vandet vil skade arternes yngle- og rasteområder. Dog er det tidligere i screeningen vurderet, at projektet ikke påvirker overflade- og grundvand, og der ligger ikke nogle vandløb eller søer i umid-delbar nærhed til projektarealet, hvorfor disse arter ikke vurderes at være rele-vante.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Arter.dk Via Arter.dk er der søgt i en cirkel med radius af ca. 5 km om ansøgte areal. Af observationer er der ikke blevet registreret fund på projektarealet, men i hele det undersøgte område er der blevet registreret 50 fund af arter opført på Habitatsdirektivets bilag IV i perioden 2001 til og med 2022. Dertil er der yderligere registreret 7 fund af Stor vandsalamander i 1940. Registreringerne er fordelt på følgende arter: • Vandflagermus (9 fund) • Sydflagermus (7 fund) • Stor vandsalamander (7 fund) • Grøn kølle guldsmed (7 fund) • Odder (6 fund) • Trolldflagermus (5) • Markfirben (2 fund) • Birkemus (2 fund) • Dværgflagermus (2 fund) • Spidssnudet frø (1 fund) • Uidentificeret art af flagermus (1 fund) • Uidentificeret art af flagemusslægten <i>Myotis</i> (1 fund) Naturdata.Miljoeportal.dk Grundet systemets begrænsninger er der kun søgt med radius af ca. 3,8 km om ansøgte areal via Naturdata.Miljoeportal.dk. Af observationer er der ikke blevet

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				registreret fund på projektarealet, men i hele det undersøgte område er der blevet registreret 38 fund af arter opført på Habitatdirektivets bilag IV i perioden 2012 til og med 2023. Registreringerne er fordelt på følgende arter: • Sydflagermus (8 fund) • Vandflagermus (7 fund) • Grøn kølleguldsmed (6 fund) • Odder (5 fund) • Trolldflagermus (5 fund) • Birkemus (2 fund) • Dværgflagermus (2 fund) • Markfirben (2 fund) • Spidssnudet frø (1 fund) Region Syddanmarks vurdering <u>Flagermus</u> Området Bastrup plantage består primært af tæt plantet nåletræer med løvtræer hist og her. Nåletræerne i nord er høje og gamle, mens der i syd både er nåletræer og løvtræer, som er yngre. Grundet områdets fysiske karakter og sammensætningen af træarter, vurderes området ikke specielt egnet for flagermus. Dette bakkes yderligere op ved søgning af fund i databaserne, som viser, at der ikke er registreret et eneste fund af flagermus i plantagen. De registrerede fund af flagermus er derimod registreret mod Varde By samt i Lunderup plantage mod syd. I modsætning til Bastrup plantage, er Lunderup meget egnet som yngle- og rasteområde for flagermus, da artssammensætningen af træer er overvejende løvtræer, og da træerne står mere spredt end i Bastrup plantage.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Derfor vurderes det, at projektet i Bastrup plantage ikke påvirker yngle- og rasteområder for flagermus, da området i sig selv ikke er egnet som yngle- og rasteområde for flagermus. <u>Birkemus</u> Bastrup plantage er en tæt beplantet plantage, som er mørk. Selvom plantagen er uforstyrret, hvilket er et biologisk krav for birkemusen, opfylder plantagen ikke artens resterende krav. Dette bakkes yderligere op af de registrerede fund i databaserne, som viser, at birkemusen er fundet tæt ved et vandløb ca. 2,2 km øst for projektarealet. Området, hvor birkemusen er fundet, er et mindre lysåbent skovområde med træer, store buske, høj græs og urtevegetation, og vandløb. Dette område har også en vis størrelse og karakter som gør, at arten med høj sandsynlighed benytter området hele året. Grundet birkemusens biologiske krav, og grundet Bastrup plantages fysiske udformning samt biologiske sammensætningen, vurderes plantagen ikke egnet som yngle- eller rasteområde for birkemusen, hvorfor projektet heller ikke påvirker yngle- og rasteområder for arten. <u>Markfirben</u> Da Bastrup plantage ikke indeholder nogle af markfirbenets biologiske krav til yngle- og rasteområde, såsom solvendte skrån timer med veldrænede, løse jord-

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				typer og sparsom bevoksning, vurderes området ikke egnet som yngle- og rasteområde for firbenet. Projektet påvirker derfor ikke yngle- og rasteområder for markfirben. <u>Spidssnudet frø</u> I Bastrup plantage findes ingen vandhuller, moser, enge, græsningsfolde, dyrkede marker, klitter, hedemoser, haver og fugtige eller græsbevoksede steder, vurderes plantagen ikke egnet som yngle- eller rasteområde for Spidssnudet frø. Projektet påvirker derfor ikke yngle- eller rasteområder for arten. <u>Grøn kølleguldsmed, odder og snæbel</u> Disse tre arter er på udpegningsgrundlagene for de to Natura 2000-områder N88 og N89. Arterne er tilknyttet vandløb, og alle arter holder sig i umiddelbar nærhed til vandløb. Det er i screeningsskemaets punkt 34 blevet vurderet, at projektet ikke påvirker Natura 2000-områderne eller arterne deri. <u>Stor vandsalamander</u> Søgningen på Arter.dk gav 7 fund af Stor vandsalamander i området. Alle fund var fra 1940, men arten er ikke fundet i området siden da. Området som helhed har højst sandsynligt ændret karakter siden fundene, hvorfor arten højst sandsynligt ikke forekommer i området mere.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Dertil bør det også nævnes, at projektarealet og Bastrup plantage ikke indeholder nogle af de biologiske krav, som stor vandsalamander kræver. Så selvom arten var tilstede i området omkring projektarealet, vurderes Bastrup plantage ikke som et egnet yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Projektet påvirker derfor ikke yngle- eller rasteområder for stor vandsalamander. Samlet vurdering Selvom en søgning på bilag IV arter i projektområdet og området omkring projektområdet gav mange resultater, er projektarealet og Bastrup plantage ikke egnet som yngle- eller rasteområde for nogen af arterne. Området omkring Varde By er dog særdeles egnet som yngle- og rasteområde for flere af arterne. Grundet projektets karakter, grundet bilag IV-arternes biologiske krav, og grundet afstanden fra projektarealet til arternes egnede yngle- og rasteområder i området, vurderes projektet ikke at påvirke arter opført på Habitatdirektivets bilag IV.
36. Forventes området at rumme danske rødlistearter?	Ja			Der er lavet en søgning efter rødlistearter i databaserne Arter.dk og Naturdata.miljoeportal.dk i Bastrup plantage. Da arter på rødlisten løbende skifter status, er der kun søgt i tidsperioden 2014 – 2024. Naturdata.miljoeportal.dk havde ingen resultater, men Arter.dk havde 10 registreringer af rødlistearter i Bastrup plantage i perioden. Følgende arter er registreret: • Grønspætte (3 fund) • Sortspætte (2 fund) • Løvsanger (1 fund) • Stålblå rødblad (1 fund)

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger										
				- Hedelærke (1 fund) - Tyrkerdue (1 fund) - Spurvehøg (1 fund) Grønspætten, sortspætten, løvsangeren, og spurvehøgen har alle status "VU – Sårbar", mens stålblå rødblad, hedelærken og tyrkerduen har alle status "NT – Næsten truet". Fugles leveområde kan spænde over et større areal. Det betyder, at en fugl sag- tens kan være i et område, uden at området betyder noget væsentligt for artens biologiske krav til egnede biotoper. På baggrund af ovenstående arters biologi vurderes følgende at være relevante for området Bastrup plantage: Grønspætte, sortspætte, løvsanger, spurvehøg. Alle fire fuglearter er juridisk beskyttet i gæl- dende Artsfredningsbekendtgørelse af 25/03/2021. Svampen, stålblå rød, lever i morbund, som f.eks. kan findes i nåleskov, og er ikke juridisk beskyttet. Selvom svampen er rødlistet med status som "NT – Næ- sten truet", er arten hverken internationalt eller nationalt fredet.										
37. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand alle- rede er overskredet?			Nej	Nærmeste vandløb med fastsatte miljøkvalitetsnormer er et unavngivet vandløb med DK Vandområde ID nr. o4884, som ligger ca. 1,5 km øst for projektarealet. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Navn</th><th>Økologisk til- stand</th><th>Miljømål, økologisk tilstand</th><th>Kemisk til- stand</th><th>Miljømål, kemisk tilstand</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>o4884</td><td>Ukendt</td><td>God</td><td>Ukendt</td><td>God</td></tr> </tbody> </table>	Navn	Økologisk til- stand	Miljømål, økologisk tilstand	Kemisk til- stand	Miljømål, kemisk tilstand	o4884	Ukendt	God	Ukendt	God
Navn	Økologisk til- stand	Miljømål, økologisk tilstand	Kemisk til- stand	Miljømål, kemisk tilstand										
o4884	Ukendt	God	Ukendt	God										

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger																														
				Nærmeste sø med fastsatte miljøkvalitetsnormer er Karlsgårde Sø (DR Vandområde ID 53), som ligger ca. 4,5 km øst for projektarealet. <table><tr><th>Navn</th><th>Økologisk tilstand</th><th>Miljømål, økologisk tilstand</th><th>Kemisk tilstand</th><th>Miljømål, kemisk tilstand</th></tr><tr><td>Karlsgårde Sø</td><td>Moderat</td><td>God</td><td>Ikke-god</td><td>God</td></tr></table> Det er tidligere i screeningen blevet vurderet at grundet projektets karakter, påvirker projektet ikke overflade- eller grundvand. Projektet påvirker derfor heller ikke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand er fastsat.	Navn	Økologisk tilstand	Miljømål, økologisk tilstand	Kemisk tilstand	Miljømål, kemisk tilstand	Karlsgårde Sø	Moderat	God	Ikke-god	God																				
Navn	Økologisk tilstand	Miljømål, økologisk tilstand	Kemisk tilstand	Miljømål, kemisk tilstand																														
Karlsgårde Sø	Moderat	God	Ikke-god	God																														
38. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			Nej	Der findes to terrænnære, en regional, og en dyb grundvandsforekomst. <table><tr><th>Navn</th><th>Type</th><th>Kvantitativ tilstand</th><th>Miljømål, kvantitativ tilstand</th><th>Kemisk tilstand</th><th>Miljømål, kemisk tilstand</th></tr><tr><td>dkmj_252_ks</td><td>Terrænnær</td><td>God</td><td>God</td><td>God</td><td>God</td></tr><tr><td>dkmj_996_ks</td><td>Terrænnær</td><td>God</td><td>God</td><td>Ringe</td><td>God</td></tr><tr><td>dkmj_1109_ks</td><td>Regional</td><td>God</td><td>God</td><td>Ringe</td><td>God</td></tr><tr><td>dkmj_961_ks</td><td>Dyb</td><td>God</td><td>God</td><td>Ringe</td><td>God</td></tr></table> Det er tidligere i screeningen blevet vurderet at grundet projektets karakter, påvirker projektet ikke overflade- eller grundvand. Projektet påvirker derfor heller ikke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand er fastsat.	Navn	Type	Kvantitativ tilstand	Miljømål, kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand	Miljømål, kemisk tilstand	dkmj_252_ks	Terrænnær	God	God	God	God	dkmj_996_ks	Terrænnær	God	God	Ringe	God	dkmj_1109_ks	Regional	God	God	Ringe	God	dkmj_961_ks	Dyb	God	God	Ringe	God
Navn	Type	Kvantitativ tilstand	Miljømål, kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand	Miljømål, kemisk tilstand																													
dkmj_252_ks	Terrænnær	God	God	God	God																													
dkmj_996_ks	Terrænnær	God	God	Ringe	God																													
dkmj_1109_ks	Regional	God	God	Ringe	God																													
dkmj_961_ks	Dyb	God	God	Ringe	God																													
39. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			Nej	Der henvises til screeningsskemaets punkt 35 om Natura 2000-områderne.																														
40. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Projektet er ikke placeret i et område, hvor der er fastsat miljøkvalitetsnormer for støj, lys og luft.																														

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
41. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Projektet er placeret i Bastrup Plantage, hvor bygrænsen til nærmeste by, Varde, er ca. 750 meter mod syd. Inden for en radius af 500 meter ligger der fem beboelsesejendomme. Inden for en radius af 250 meter ligger der én beboelsesejendom. Området omkring projektarealet vurderes ikke at være tæt befolket.
42. Kan projektet påvirke historiske landskabs-træk?			Nej	I Varde kommunes Kommuneplan 2021 ligger hele Bastrup plantage på grænsen af flere udpegede området, som dækker over landbrugslandskab (mod vest), større sammenhængende dallandskab (mod øst), og overgangsskabslandskab. Redegørelsen til kommuneplanen beskriver de forskellige landskaber, hvoraf nedenstående er udsnit af længere beskrivelser. Landbrugslandskabet er primært præget af dyrkede marker med fladt til let bølget terræn, store åbne marker, spredte plantage- og skovområder samt lavtliggende vådområder. Dallandskab findes omkring de store ådale, som har et meget karakteristisk dalterræn med en lavtliggende dalbund, hvor vandløbet naturligt slynger sig gennem ådalen. Dalterrænet er også karakteriseret ved jævne til stejle dalsider. Overgangsskabslandskaber er udpeget landbrugslandskaber, hvor terrænet er orienteret mod dal- eller kystlandskaberne, og hvor der kan være udsyn til de udpegede dal- og kystlandskaber.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Ansøgte projektareal ligger overvejende i udpegede landbrugslandskab, men en mindre del af det sydøstlige projektareal findes i udpegende dallandskab samt som en del af et større sammenhængende landskab. Selvom ansøgte projekt fælder træerne på ansøgte areal, vil hele Bastrup plantage ikke fjernes, hvorfor dele af plantage vil bestå gennem projekts udførsel. Formålet med projektet er heller ikke at opføre permanente større tekniske anlæg. Samtidigt vil projektet efterbehandles til natur, hvor der bl.a. plantes skov. På baggrund af projektets karakter, vurderes projektet ikke at påvirke Bastrup plantages værdi som overgangslandskab, hverken når projektet er i drift, eller når projektet er afsluttet.
43. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			Nej	Der er ikke fundet kulturelle landskabstræk i eller i nærheden af projektarealet. For landskabsbeskrivelse se ovenstående punkt 42.
44. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			Nej	Der er ikke registrerede eller udpegede arkæologiske værdier på projektarealet. I området omkring projektarealet findes flere beskyttede høje, men der er mere end 100 meter fra projektarealet til periferien af nærmeste beskyttelseszone.
45. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			Nej	Se ovenstående punkt 42.
46. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			Nej	Projektarealet er beliggende på bakkeøen Varde Bakkeø, som er moræneaflejringer af sandet jordbund fra den næstsidste istid, Saale. Da der vil foregå råstofindvinding, sænkes store dele af området op til 18 meter under nuværende terræn, og ændringerne er permanente.

Kriterium	Ja	Bør un- der- sø- ges	Nej	Bemærkninger
				Projektarealets størrelse er dog relativ beskeden i forhold til områdets geologiske landskabstræk, hvorfor det vurderes, at påvirkningen ikke er væsentlig.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

47. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Foruden projektarealet vurderes miljøemnerne støj, støv, og trafik at kunne påvirke omkringliggende omgivelser. Støj og støv fra maskiner, med undtagelse af lastbiler, vil primært påvirke området meget lokalt, mens støj fra trafik af lastbiler vil påvirke området i bredere grad. Trafik er dynamisk, og det vides ikke præcist, hvor råstofferne fra grusgraven skal bruges. Som tidligere nævnt, er det vurderet, at de trafikale forhold samt infrastrukturen generelt set er god, hvorfor det forventes, at trafikken kan køre i alle retninger.
48. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Som beskrevet i punkt 41 findes der fem beboelsesejendomme inden for en radius af 500 meter af projektarealet, og to beboelsesejendomme inden for en radius af 250 meter af projektarealet. Normalvis bor der et sted mellem to og fire personer per husstand. Det vil sige, at det forventede antal personer, som bor i en radius af 500 meter fra projektarealet, er mellem 10 og 20, mens det forventede antal personer, der bor i en radius af 250 meter fra projektarealet, er mellem 4 og 8. Derfor vurderer regionen, at det er et begrænset antal personer, som forventes berørt af miljøpåvirkningerne såsom støv og støj fra råstofgraven.

	Ift. trafik skal al trafik køre via adgangsvejen til Ringkøbingvej. Ringkøbingvej er en større landevej med midterstriber og separat dobbeltsporet cykelsti. Vejen er samtidigt en indfaldsvej til Varde by, hvorfor det forventes, at vejen er trafikeret. På Ringkøbingvej findes en række boliger beliggende lige ud til vejen. Fra overkørslen fra adgangsvejen til Ringkøbingvej kan der redegøres for, at lastbilerne enten kører nordpå til krydset mellem Ringkøbingvej og Stilbjergvej, eller sydpå ind i Varde by. Derefter kan lastbilerne køre mange veje. I den nordgående retning ca. 1,1 km ad Ringkøbingvej findes der fem boliger ud til vejen, mens der i sydgående retning ca. 1,4 km ad Ringkøbingvej findes 10 boliger indtil krydset mellem Ringkøbingvej og Trolldhøj Allé, hvor byskiltet til Varde by står. Ved bygrænsen findes et større parcelhuskvarter. I nordgående retning ad Ringkøbingvej forventes det, at der bor mellem 10 og 20 personer, mens der i sydgående retning af Ringkøbingvej, indtil byskiltet, forventes at bo mellem 20 og 40 personer. Selvom lastbilerne potentielt kører gennem Varde by, og derved potentielt påvirker mange mennesker, må man også forvente øget trafik, når der bor mange mennesker. Antallet af lastbiler vurderes derfor ikke til at være en væsentlig forøgelse af trafikken i Varde By mod syd. Samtidigt vurderes det, at antallet af lastbiler mod nord heller ikke vil være en væsentlig påvirkning af trafikken, da vejen er en indfaldsvej til Varde by. Alt i alt forventes projektet at påvirke et begrænset antal mennesker, da projektets beliggenhed ikke er umiddelbar nærhed til beboelsesejendomme, og da den grundlæggende infrastruktur i området er god og egnet til tung trafik.
--	---

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
49. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			Nej	Projektarealet i sig selv og området omkring projektarealet vurderes ikke til at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning, da påvirkningerne vurderes til at være små.
50. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			Nej	Grundet ovenstående beskrivelser af miljøpåvirkninger af støv og støj, og grundet projektets mindre størrelse, vurderes miljøpåvirkningerne ikke at være væsentlige, hverken enkeltvis eller samlet.
51. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			Nej	Se ovenstående punkt 50.
52. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	Nærmeste kommunegrænse er ca. 7 km mod syd til Esbjerg Kommune. Miljøpåvirkningerne af råstofindvindingen med undtagelse af trafik, er tidligere blevet vurderet til at være meget lokale. Den præcise transport af råstofferne fra råstofgraven kendes ikke, men det forventes at størstedelen af råstofferne bruges i umiddelbar nærhed af råstofgraven. Det kan derfor ikke afvises, at der transporteres råstoffer fra råstofgraven til nabokommunen, Esbjerg, men det forventes, at det er et relativt lavt antal lastbiler, der krydser kommunegrænsen.
53. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Nærmeste landegrænse er ca. 85 km mod syd til Tyskland. Se beskrivelse i ovenstående punkt 52.

Kriterium	Ja	Bør un- dersø- ges	Nej	Bemærkninger
54. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			Nej	Det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er almindelige for denne type projekt. Påvirkningerne kan forudsiges og beskrives. Den samlede miljøpåvirkning vurderes derfor ikke som kompleks.
55. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja			Støv, støj og trafik er almindelig dagligdag for en råstofindvinder. Dertil fjernes der en masse råstoffer fra graven, som ikke efterfølgende opfyldes med jord. Landskabet vil derfor være ændret ift. før projektet startede. Derfor vurderes det, at disse påvirkninger <u>vil</u> ske i forbindelse med projektet.
56. Er påvirkningen af miljøet varig?	Ja			Råstofindvindingen vil medføre varig påvirkninger af landskabet. Støj, støv og tung trafik vil forekomme mens indvinding foregår, men ophører, når området er endeligt efterbehandlet. Projektet vil påvirke miljøet i den aktive indvindingsperiode.
57. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja			Indvinding, oparbejdning og transport af råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen i forhold til støj, støv og trafik kan således være hyppig i indvindingsperioden.
58. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	Ja			De almene påvirkninger fra råstofgravens drift er ikke irreversible, da de ophører, når grusgraven har færdiggjort deres aktiviteter. Ændringen af landskabet vil dog være irreversibel, da store mængder råstoffer fjernes fra området, og da der ikke er søgt om dispensation efter § 52 i jordforureningsloven. Der vil derfor utvivlsomt opstå et større hul i landskabet efter endt råstofindvinding.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Efterbehandling af området sker til natur med fredsskov, så områdets udtryk vil ikke ændre sig markant.
59. Er der andre kumulative forhold?			Nej	Det vurderes alle kumulative forhold til projektet er beskrevet i punkt 11 i screeningsskemaet.
60. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja			Ifølge ansøgningen kan miljøpåvirkningerne støv og støj begrænses i den daglige drift. Ansøger lægger selv op til, at støvkilder vandes efter behov for at reducere generne heraf. Dertil er der søgt om driftstider inden for dagtimerne i hverdage, og fra kl. 7 – 15 op til tre lørdage om året, hvorfor omkringliggende beboelsesejendomme ikke påvirkes uhensigtsmæssigt. Indvirkningerne på landskabet kan begrænses ved at foretage efterbehandling, som falder naturligt ind i området. Dertil kan projektarealet også efterbehandles til natur for at bevare økologiske forbindelser, som retningslinje 7.5.2 i råstofplan 2020 anfører. Det vurderes, at den beskrevne efterbehandlingsplan lever op til denne retningslinje.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
61. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		Nej	Projektet vil utvivlsomt påvirke omkringliggende miljø i form af støv og støj fra den almene drift samt transport af råstofferne. Ydermere vil projektet også påvirke landskabet, da store mængder af råstoffer fjernes fra arealet, og da der ikke er ansøgt om eller meddelt dispensation efter § 52 i jordforureningsloven. Dog vurderes de tiltag, som indvinder selv har lagt op til jf. ansøgningmaterialet, at være tiltrækkelige ift. at reducere påvirkningerne fra støv og støj. Det vurderes også, at området Bastrup plantage ikke mister sin værdi som overgangslandskab. Dertil vurderes det, at projektets efterbehandlingsplan opfylder de retningslinjer, som råstofplan 2020 har anført om, at efterbehandlingen af råstofområder skal ske, således at områderne falder naturligt ind i landskabet. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke miljøet væsentligt.

Dato: Den 1. juli 2024

Sagsbehandler: Frederik Vad

Bilag 5. Fredskovsdispensation

Billum Vognmandsforretning ApS
Vesterhavsvej 30
6852 Billum

Sendes digitalt til CVR.nr.
10382335 FREDSKOV

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø
FREDSKOV
J.nr. 2024 - 81507 Ref. krkab
Den 30. april 2025

Dispensation efter skovloven til råstofgravning på matr.nr. 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune

Afgørelse

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø giver hermed dispensation efter skovloven til råstofgravning på amtr.nr. 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder, som ligger i Varde Kommune. Projektet vedrører 22,3 ha fredskovspligtigt areal. Projektets placering og omfang fremgår af nedenstående kort.

Figur 27. Ortofoto sommer 2024. Den ansøgte råstofgravning på matr. nr. 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder er indtegnet med gult. Rød skraver angiver arealer, der ikke kan graves af hensyn til skovbryn og skovens adgangsvej. Fredskov er angivet med grøn træsigtning og matrikler med hvid streg.

Vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningens materiale fremsendt af Region Syddanmark den 13. december 2024. Dog skal reetablering til skov og natur følge tilplantningsplan fremsendt af Skovdyrkerne den 7. januar 2025.
2. Dispensationen er midlertidig og gælder i en 10-årig periode, som følger tilladelsesperioden for råstoftilladelsen. Reetablering af arealet skal være afsluttet ved udløb af råstoftilladelsen og i overensstemmelse med gældende grave- og efterbehandlingsplan, jf. Region Syddanmarks endelige gravetilladelse.
3. For at sikre bevarelse af ydre skovbryn og adgangsvej til skovens drift på arealer uden for graveområdet, skal graveområdet i den vestlige kant og i det sydøstlige hjørne reduceres, så der efterlades et skovbælte ud mod de tilstødende marker med en bredde på mindst 25 meter.
4. Erstatningsskovens beregnes af 21,2 ha og der udlægges 200 % erstatningsskov svarende til i alt 42,4 ha. Der er ved tidligere tilladelse af 27. juni 2014 stillet erstatningsskov på 21,8 ha og der resterer derfor 20,6 ha erstatningsskov.
5. Arealet til råstofindvinding kan godkendes til udlæg af erstatningsskov med op til 21,2 ha.
6. Der skal påføres muld på den del af erstatningsskoven, der etableres i den færdiggravede råstofgrav, og som ifølge tilplantningsplanen skal tilplantes med skov, så arealet er egnet til trævækst, der vil kunne opfylde skovlovens § 8, nr. 1, om højstammet skov.
7. Der stilles sikkerhed for tilplantning af 20,6 ha i form af en bankgaranti på kr. 824.000 (svarende 40.000 kr./ha). Der foreligger ved styrelsen en garanti af 17. marts 2021 på kr. 824.000, denne garanti videreføres. Garantibeløb kan frigives i takt med at erstatningsskoven er etableret, og kan godkendes som værende i god vækst af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 38, jf. § 11, stk. 1, og § 39 i skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023) og §§ 1, 4, 5, 10 og 11 i bekendtgørelse om erstatningsskov og særlige regler vedrørende kystbeskyttelse på fredskovspligtige arealer mv. (nr. 60 af 21. januar 2019).

Denne afgørelse vedrører kun forholdet til skovloven. Du skal derfor være opmærksom på, om der er planlægningsbestemmelser, fredninger, servitutter eller tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning, som kan være nødvendige for gennemførelse af det ansøgte. Du skal selv ansøge direkte hos de pågældende myndigheder, også selvom de evt. har modtaget denne afgørelse i kopi.

Dispensationen bortfalder, hvis projektet ikke er påbegyndt senest 3 år efter, at dispensationen er meddelt, jf. skovlovens § 42.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, har det opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen i så fald ikke kan udnyttes, før klagemyndigheden eventuelt stadfæster afgørelsen.

Fortidsminder

Hvis det under arbejdet konstateres, at der er jordfaste fortidsminder, skal arbejdet straks standses, og fundet skal anmeldes til det lokale arkæologiske museum.

Dette fremgår af museumslovens § 27. Der henvises yderligere til § 25 i samme lov, der fastslår, at den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres, før igangsætning af arbejdet kan anmode vedkommende kulturhistoriske museum om at tage stilling til, om arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder.

Redegørelse for sagen

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø modtog den 27. september 2024 en ansøgning fra Billum Vognmandsforretning ApS, på vegne af lodsejer, vedrørende fornyet dispensation til råstofgravning på matr. nr. 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø modtog den 13. december 2024 følgende fra Region Syd-danmark: råstofansøgningen, screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og regionens udkast til afgørelse.

Naturstyrelsen (daværende skovlovsmyndighed) gav den 27. juni 2014 tilladelse efter skovloven til råstofgravning på dele af matr. nr. 1g og 1h, Lunderup Hgd., Varde Jorder (J.nr. NST-321-03446). Der var i alt søgt om tilladelse til råstofindvinding på 24 ha, hvoraf 21,4 ha var beliggende i fredskov. Tilladelsen efter skovloven var gældende til den 31. december 2024. I tilladelsen var stillet krav om erstatningsskov på 42,1 ha, heraf mulighed for at etablere erstatningsskov på 20,3 ha inden for graveområdet. Ansøger stillede erstatningsskov ved nedskrivning af puljeskov på i alt 21,8 ha og bankgaranti på kr. 824.000 for erstatningsskov inden for graveområdet (svarende til 20,6 ha á kr. 40.000).

Det ansøgte projektareal er beliggende inden for råstofgraveområde Bastrup. Ansøgningen er et ønske om fortsættelse af råstofindvindingen på projektarealet og der søges om en 10-årig tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på et 24,9 ha stort areal, hvoraf 22,3 ha er beliggende i fredskov.

Ansøger forventer en årlig indvinding på op til 350.000 m³ sand, sten, og grus. Dertil søges der om at tilkøre op til 20.000 m³ sø-materialer til knusning og sammenblanding med råstofferne. Der søges om at indvinde ned til ca. 1 meter over højeste grundvandsspejl, som svarer til 18 meter und terræn (kote 15).

Det fremgår af grave- og efterbehandlingsplanen, at der graves i 3 etaper og at hver etape reetableres inden næste etape udgraves. Således berøres aldrig mere end 10 ha ad gangen af råstofindvindingen. Se figur nedenfor.

Figur 28. Etape-inddeling fra grave- og efterbehandlingsplan. Intern arbejdsvej er vist med orange.

Skovdyrkerne fremsendte den 7. januar 2025, på vegne af ansøger, en beplantningsplan for det reetable-rede graveområde. Der plantes eg og skovfyr som hovedtræarter i kerneskov. Skrænter efterlades utilplantede (2,7 ha), der etableres to mindre vandhuller og et lysåbent område (2,5 ha). Skrænter og åbne naturarealer svarer til maksimum 10 % af plantagens samlede fredskovspligtige areal. Se skovkort nedenfor.

Figur 29. Beplantningsplan, skrænter er angivet som krat og åbent naturareal som ager – fra Skovdyrkerne.

Region Syddanmark meddelte den 1. juli 2024 afgørelse om, at erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1bo, 1g og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven (screeningsafgørelse).

Det fremgår af regionens screeningsafgørelse, at projektarealet er beliggende på bakkeøen Varde Bakkeø, som er moræneaflejringer af sandet jordbund fra den næstsidste istid. Det fremgår endvidere, at Bastrup plantage primært består af tæt plantede nåletræer med løvtræer hist og her. Nåletræerne i nord er gamle, mens der i syd er yngre nåletræer og løvtræer.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø stiller vilkår om, at graveområdet på 22,3 ha i fredskov reduceres med 25 meter mod vest og i det sydøstlige hjørne af skoven. Det drejer sig om i alt 1,1 ha og arealet til beregning af erstatningsskov er derfor 21,2 ha.

Der stilles krav om 200 % erstatningsskov, da skoven er bynær med sin beliggenheden umiddelbart nord for Varde. Der kan indgå op til 5,3 ha åbne naturarealer i erstatningsskov, der etableres i den efterbehandlede råstofgrav. De 5,3 ha svarer til det maksimale areal, som efter skovloven er tilladt at være åbne naturarealer inden for det samlede fredskovspligtige areal på 53 ha i Bastrup Plantage.

Bilag IV-arter

Bilag IV-arter¹⁰ er strengt beskyttede dyre- og plantearter. Det følger af § 10, stk. 1 i habitatbekendtgørelsen¹¹, at der inden vedtagelse af projekter/planer (efter §§ 7 og 8), skal foretages en vurdering af, om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b), i alle livsstadier. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 2.

Ifølge Arter er der ikke registreret arter, der fremgår af EU-habitatdirektivets bilag IV, i eller i nærheden af området.

Projektet er dog beliggende inden for det naturlige udbredelsesområde for følgende arter: flere arter af flagermus, odder, grøn kølleguldsmed, markfirben, birkemus og spidssnudet frø.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø finder, at det ansøgte ikke vil kunne medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Det er Styrelsens vurdering, at projektet ikke beskadiger yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter og at den økologiske funktionalitet opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Styrelsen lægger vægt på, at det berørte areal ikke vurderes at være egnet levested for odder, grøn kølleguldsmed, markfirben, birkemus, spidssnudet frø og flagermus. Styrelsen lægger endvidere vægt på, at den økologiske

¹⁰ Bilag IV-arter er dyre- og plantearter opført på bilag IV til Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

funktionalitet for flagermus vurderes at være opretholdt ved forekomsten af store skovarealer i området syd for Bastrup Plantage.

Uddybende vurdering

Flagermus raster forskellige steder i den aktive sommerperiode og i dvaleperioden om vinteren. Flagermusenes vinterkvarter kan være i hule træer, bygninger, kalkgruber, kældre, kasematter, bunkere o. lign., hvor der primært er frostfrit. I den aktive sommerperiode raster flagermusene i forskellige dagopholdssteder i hulheder, sprækker, spættehuller mv. i træer, i forskellige slags bygninger og i sprækker under broer. I yngleperioden om sommeren er flagermushunnerne samlet i ynglekolonier på dagopholdsstederne. Flagermus er sårbare over for tab af yngle- og rasteområder ved fældning af træer med hulheder mm, nedlæggelse af ledelinjer, nedrivning af bygninger og varig støj/forstyrrelser/lyskilder.

Det berørte areal udgør 21,2 ha af Bastrup Plantage, der samlet er på ca. 50 ha. Plantagen består primært af nåletræer og yngre løvtræer. Det er styrelsens vurdering, at det berørte areal ikke er oplagt levested for flagermus. Sammenholdt med forekomsten af store skovarealer syd for plantagen ved Varde Å, er det styrelsens vurdering, at områdets økologiske funktionalitet som levested for flagermus er opretholdt. Det er dog samtidig styrelsens vurdering, at ældre træer i skoven potentielt kan være egnede flagermustræer. Styrelsen henviser derfor til afsnittet "Artsfredningsbekendtgørelsen m.m.", som findes på side 7 i afgørelsen.

Odder, grøn kølleguldsmed og spidssnudet frø lever i tilknytning til vand og vådområder. Der findes ingen vådområder, søer eller vandløb i umiddelbar nærhed af projektarealet og det berørte areal vurderes ikke at være egnet yngle- eller rasteområde for arterne. Styrelsen lægger til grund, at det berørte areal er nåletræsplantage på sandjord.

Markfirben findes spredt i landskabet, hvor den typisk yngler på åbne og solrige områder som vej- og jernbaneskråninger, sten- og jorddiger, grusgrave, klitter, heder, overdrev, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Artens rasteområde om vinteren er primært veldrænede og solvendte skråninger.

Det berørte areal vurderes ikke at være egnet yngle- eller rasteområde for markfirben. Styrelsen lægger til grund, at det berørte areal er nåletræsplantage på sandjord.

Birkemus lever i åbent terræn med tæt græs- og urtevegetation, som ekstensivt græssede fugtige enge, skrænter, heder og marker, men også i levende hegn og åbne blandingsskove. Det er vigtigt at leveområdet omfatter fugtige arealer, der grænser op til tørre arealer til musens underjordiske overvintring.

Det berørte areal vurderes ikke at være egnet yngle- eller rasteområde for birkemus. Styrelsen lægger til grund, at det berørte areal er nåletræsplantage på sandjord.

Natura 2000-område

Området er ikke udpeget til et Natura 2000-område, jf. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet. Nærmeste internationale beskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 88, "Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde", der ligger ca. 1,4 km fra projektet.

Grundet projektets karakter og afstanden, er det Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer derfor ikke, at dispensation fra fredskovspligten indebærer en forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller at det medfører betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Artsfredningsbekendtgørelsen m.m.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gør opmærksom på, at der er flere regler vedrørende fredede arter, der gælder for alle, herunder for dig. Reglerne fremgår bl.a. af jagt- og vildtforvaltningsloven, naturbeskyttelsesloven og artsfredningsbekendtgørelsen. Der følger en række forbud af reglerne, herunder at fredede dyr ikke må indsamles eller slås ihjel. Ligeledes må deres levesteder ikke ødelægges eller beskadiges og fredede planter må ikke beskadiges eller fjernes fra deres voksested. Det fremgår også, at blandt andet hule træer og træer med spættehuller er beskyttede, og der er fastsat regler for, hvornår disse og visse andre redetræer må fældes. Uanset om fældningen skal ske inden for den tilladte periode, skal det undersøges, om det enkelte træ udgør et yngle- eller rasteområde for bilag IV arter og/eller om det enkelte træ f.eks. indeholder fuglereder. Hvis der er forekomst af fredede arter, f.eks. fugle eller flagermus i træer, som ønskes fældet, eller i bygninger, som ønskes nedrevet, eller hvis der er andre fredede arter, som berøres af projektet, skal der søges dispensation forud for fældning eller nedrivning.

Ansøgningsskema kan findes på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's hjemmeside:

<https://mst.dk/erhverv/rignatur/artsforvaltning/beskyttede-arter>.

Begrundelse for afgørelsen

Efter skovlovens § 11, stk. 1, må der på fredskovspligtige arealer ikke opføres bygninger, etableres anlæg eller gennemføres terrænændringer, som ikke er nødvendige for skovdriften, eller anbringes affald. Efter § 38 kan der gives dispensation hertil, når særlige grunde taler for det.

Praksis for dispensation er meget restriktiv. I praksis gives kun dispensation, hvis der ikke kan findes en placering uden for fredskov, og hvis hensynet til overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

I et område, der i den regionale råstofplan er udpeget som graveområde, forudsættes det som udgangspunkt, at den samfundsmæssige afvejning af hensynet til at kunne udnytte eksisterende råstofforekomster over for hensynet til at bevare fredskoven er sket i forbindelse med fastlæggelsen af graveområderne.

Det ansøgte areal er en del af det regionale råstofområde Bastrup, som senest er udpeget i Råstofplan 2020 for Region Syddanmark.

For at sikre bevarelse af ydre skovbryn og hensigtsmæssig adgangsvej til skovens drift på arealer uden for graveområdet, stiller Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vilkår om, at en bræmme på mindst

25 meter mod vest og i det sydøstlige hjørne af skoven skal efterlades som skovbælter, der ikke berøres af gravearbejdet.

På den baggrund giver Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø dispensation til det ansøgte på de ovennævnte vilkår.

Klagevejledning mv. jf. § 60 og §§ 62 – 64 i skovloven

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra, at afgørelsen er givet af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Følgende er klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, som i øvrigt har en individuel væsentlig interesse i sagen.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En klage skal sendes via Klageportalen, som du kan tilgå via forsiden af Nævnenes Hus: <https://naevnenes-hus.dk/>. Man logger på med MitID, hvorefter man anvender selvbetjeningsløsningen. Klagen vil indledende blive behandlet af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på Klageportalen. Ved indgivelse af klage, skal der betales et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevilliget "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Styrelsen videregiver herefter anmodning til nævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen.

Du er velkommen til at ringe til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, hvis du har spørgsmål til afgørelsen.

Med venlig hilsen

Krista Kathrine Bernth

+45 41 96 94 21

krkab@mst.dk

Øvrige henvendelser vedr. fredskov:

fredskov@mst.dk

+45 21 76 54 60 (hverdage kl. 9-15)

Kopi til:

- SVEND ERIK SKOV ApS, CVR.nr 12212992
- Region Syddanmark, Frederik Vad, fv@rsyd.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR.nr. 54752415
- Dansk Botanisk Forening, CVR.nr. 20538228
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR.nr. 60804214
- Friluftsrådet Sydvestjylland, CVR.nr. 56230718
- Lepidopterologisk Forening, CVR.nr. 35261141
- Dansk Ornitologisk Forening Varde, varde@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Varde, varde@dn.dk

Miljøstyrelsen er bemyndiget til at træffe afgørelse i henhold til skovloven på Miljøministeriets vegne, jf. § 27 i bekendtgørelse om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen (nr. 1514 af 25. juni 2021). Det følger af Kgl. Resolution af 29. august 2024, at der fra Miljøministeriet overføres sager vedrørende skove til Ministerium for Grøn Trepert. Under ministeriet er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Bilag 6. Udtalelse fra Ribe Stift

Region Syddanmark
Klima og Ressourcer
Journal nr.: 23/43278
E-mail: fv@rsyd.dk

Sagsnummer: 2024 - 3696
Aktid.: 2774167

Sagsbeh.: ION

Ribe, den 29. januar 2024

Høringssvar vedr. ansøgning om erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune

Ribe Stiftsøvrigheden har fra Region Syddanmark den 26. januar 2024 modtaget ansøgning om erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune i høring. Stiftsøvrigheden har vurderet planen.

Af ansøgningen fremgår følgende:

- Der er ansøgt om en tiårig tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 1bo, 1g, og 1h Lunderup Hgd., Varde Jorder i Varde Kommune, jf. vedlagte ansøgningsmateriale. Det ansøgte areal er på 24,9 ha, og der søges om en årlig indvinding af sand, sten, og grus på op til 350.000 m³. Der vil som udgangspunkt blive gravet ca. 18 meter under terræn til ca. 1 meter over grundvandspejlet. Området er beliggende inden for udpegede graveområde, Bastrup, iht. Råstofplan 2020. Adgangsvejen vil være via den eksisterende adgangsvej, som går over matr.nr. 147a, Varde Markjorder, med overkørsel til Ringkøbingvej. Der vil efter endt råstofindvinding efterbehandles til natur med fredskov og lysåbne partier. Dertil efterlades der syd- og vestvendte skrænter uden beplantning.
- Ud over råstofansøgningen er der også ansøgt om tilførsel samt knusning af op til 20.000 m³ sømaterialer i råstofgraven.
- Råstofansøgningen er en fortsættelse af råstofgraven på ca. samme areal, hvor der senest i 2018 blev meddelt et tillæg til råstoftilladelsen fra 2013. I tillægget fra 2018 indvinder tilladelse til at modtage samt knusning af op til 20.000 m³ sømateriale.
- Ansøger: Billum Vognmandsforretning ApS, Vesterhavsvej 30, 6852 Billum, CVR-nr.: 10382335. Lodsejer: Svend Erik Skov, Hjertingvej 6, 6700 Esbjerg

Stiftsøvrighedens høringssvar

Indledningsvis skal nævnes, at kirkerne i Danmark er en væsentlig del af kulturhistorien, og mange af dem ligger som væsentlige kendingsmærker i landskabet, samt en del af arkitektonisk og arkæologisk arv. Kirkerne og deres omgivelser skal søges bevaret på en sådan måde, at harmonien mellem kirke og omgivelser opretholdes.

Stifterne og kommunerne skal derfor sikre indsynet til og udsynet fra kirkerne, og skal gennem de udpegede kirkebeskyttelsesområder bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning. Indenfor alle Exnerfredninger skal Ribe Stift høres.

Sankt Jacobi Kirke ligger ca. 3 km sydvest for projektområdet. Projektområdet ligger udenfor Sankt Jacobi Kirkes kirkebyggelinjer og kirkeomgivelser. Ribe Stiftsøvrigheden vurderer, at kirken ligger i god afstand til projektområdet, og dens landskabelige og/eller bymæssige kontekst gør, at ind- og udsigten til kirken ikke vil blive generet af råstofindvinding. Stiftsøvrigheden har ikke yderligere bemærkninger til indsendte materiale.

På vegne af Ribe Stiftsøvrigheden

Med venlig hilsen

Ioana Nitu

Stiftsmedarbejder

Kopi er sendt til:

Varde Provsti

Varde Sogns Menighedsråd (8873)